

آمادگی ۱۰ بهمن

جمع‌بندی فرابت

فارسی دهم

دکتر وسکری

مدیر دپارتمان ادبیات ماز

طراح آزمون های معتبر کشوری:

ماز ، قلمچی، نشان برتر ، مرآت...

@adabiate_konkour

۱- مفهوم مقابله بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

شد اوج وصل بر من مسکین حضیض هجر
دیشب سپهر بودم و امشب زمین شدم (حضیض:
پست)

(۱) فراغت و طلب و امن و عیش و شباب / ببرد از من یک یک زمانه غدار

(۲) به صدر مصتبه ام می نشاند اکنون دوست / گدای شهر بین که میر مجلس شد (مصطفبه: تخت)

(۳) مدار چشم اقامه ز اعتبار جهان / که همچو سایه بال هماسه دولت ها

(۴) چو عاقبت کار جهان نیستی است / انگار که نیستی چو هستی خوش باش

۲- در همه گزینه ها به آفریده شدن انسان از خاک اشاره شده است، به جز گزینه

(۱) زین در کجا رویم که ما را به خاک او / او را به خون ما که بریزد حوالت است

(۲) به نام کردگار هفت افلاک / که پیدا کرد آدم از کفی خاک

(۳) خاک ما گل کرد در چل بامداد / بعد از آن جان را در او آرام داد

(۴) آفرین جان آفرین پاک را / آنکه جان بخشدید و ایمان، خاک را

۳- مفهوم کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

(۱) به قامت خوش خوبان نگاه می کردم / لباس حُسن تو دیدم به قد هر یک راست

(۲) جمله ذرات جهان مرأت اوست / هرچه بینی مصحف آیات اوست

(۳) از او هرچه بگفتند از کم و بیش / نشانی داده اند از دیده خویش

(۴) گل دفتر اسرار خداوند گشوده است / صحراء ورق تازه ای از پند گشوده است

۴- بیت کدام گزینه مفهوم مشترکی با سایر ابیات ندارد؟

(۱) بر در شاهم گدایی نکته ای در کار کرد / گفت بر هر خوان که بنشستم خدا رزاق بود

(۲) جمله را رزاق روزی می دهد / قسمت هر یک به پیشش می نهد

(۳) نیز روزی با خدا زاری نکرد / «یا رب» ای نامد ازو روزی به درد

(۴) گرم نیست روزی ز مهر کسان / خدای است رزاق و روزی رسان

۵- در همه گزینه ها، به جز بیت گزینه مفهوم «روزی رسانی خداوند» وجود دارد.

(۱) از در بخشندگی و بنده نوازی / مرغ هوا را نصیب ماهی دریا

(۲) ادیم (روی) زمین سفره عام اوست / برین خوان یغمache دشمن چه دوست

(۳) مهیا کن روزی مار و مور / اگر چند بی دست و پای اند و زور

(۴) خداوند مکنت به حق مشتعل / پراکنده روزی پراکنده دل

۶- مفهوم بیت زیر در همه ابیات به جز آمده است.

«به نام کردگار هفت افلاک / که پیدا کرد آدم از کفی خاک»

۱) شگفت نیست گر زطین به درکند گل و نسرین / همان که صورت آدم کند سلاله طین را

۲) شرم عشق است که پامال نگردد هرگز / لاله افکنده سر از خاک شهیدان برخاست

۳) خواست تا صورت خود را بنماید معشوق / خیمه در معره آب و گل آدم زد

۴) این لطف بین که با گل آدم سر شته اند / وین روح بین که در تن آدم دمیده اند

۷- همه ابیات به جز با بیت زیر تناسب معنایی دارند.

«هر آن وصفی که گوییم، بیش از آنی / یقین دانم که بی شک، جان جانی»

(۱) زبان ناطقه در وصف شوق نالان است / چه جای کلک بریده زبان بیهوده گوست

(۲) نه ادراک در گنه ذاتش رسد / نه فکرت به غور صفاتش رسد

(۳) ارباب شوق در طلبت بی دلند و هوش / اصحاب فهم در صفتت بی سرند و پا

(۴) وصف تو چه جای حکمت اندیشان است / خاک کف پای تو سرمه دل درویشان است

۸- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«گل از شوق تو خندان در بهار است / از آنس رنگ‌های بی‌شمار است»

(۱) ندا به ساقی سرمیست گل عذر رسید / که طرف دشت چو رخسار سرخ مستان شد

(۲) به غنچه گوی که از روی خویش پرده فکن / که مرغ دل زفراق رخت پریشان شد

(۳) کشدراخت، سبزه به هامون و دشت / زندبارگه، گل به گلزارها

(۴) بهار آمد و گلزار نورباران شد / چمن ز عشق رخ یار، لاله افسان شد

۹- بیت‌های کدام گزینه به مفهوم مشترکی اشاره دارند؟

الف) برگ درختان بود به مدح تو گویا / ریگ بیابان شود ز وصف تو جانور

ب) زان گاه که عطار تو را تندگ شکر خواند / در وصف تو شعرم ز شکر باز ندانم

ج) وصف تو که سرگشته‌ی او هر فلکی است / نه لایق سوز دل هر بی‌نمکی است

د) عقلی که جهان کمینه سرمایه‌ی اوست / در وصف تو، عجز، برترین پایه اوست

ه) وصفت نه به اندازه‌ی عقل کهن است / کز وصف تو هر چه گفته آمد، سخن است

(۱) ج - د - ه (۲) الف - ب - د (۳) ب - ج - د (۴) الف - ب - ج

۱۰- بیت کدام گزینه با مصراج نخست بیت «تویی رزاق هر پیدا و پنهان / تویی خلاق هر دانا و نادان» ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

(۱) استخوان‌ریزهای خوان تواند / هرچه بر خوان دهر، ماحضر است

(۲) چون خوان سخا نهد سلیمان / عیسیش طفیل خوان بینیم

(۳) خوان گیتی همه قحط کرم است / خضرم از خوان خضر خوان چه کنم؟

(۴) خوان ازلی گرچه ز خلقان غوغاست / خوردن و خورنده، کم نشد خوان بر جاست

۱۱- مفهوم بیت «هر آن وصفی که گوییم، بیش از آنی / یقین دانم که بی‌شک، جانِ جانی» در کدام گزینه آمده است؟

(۱) پاک و بی‌عیب خدایی که به تقدیر عزیز / ماه و خورشید مسخر کند و لیل و نهار

(۲) تا قیامت سخن اندر کرم و رحمت او / همه گویند و یکی گفته نیاید ز هزار

(۳) نعمت بار خدایا ز عدد بیرون است / شکر انعام تو هرگز نکند شکرگزار

(۴) نامید از در لطف تو کجا شاید رفت؟ / تاب قهر تو نیاریم خدایا زنhar

۱۲- همه ایيات با بیت زیر قرابت معنایی دارند، به جز:

هر آن وصفی که گوییم، بیش از آنی / یقین دانم که بی‌شک، جانِ جانی

(۱) ذات او را نبرده ره ادراک / عقل را جان و دل در آن ره چاک

(۲) در گنه وصف تو نرسد عقل دوربین / بر قدر بام تو نرود وهم دورپای

(۳) در وصف حسن دوست چو خواهی دهن گشود / اول زبان عشق بیار و لب ادب

(۴) عقل در گنه وصف او نادان / ذوق با طوق شوق او شادان

۱۳- کدام گزینه فاقد مفهوم بیت زیر است؟

«سعدي از آن‌جا که فهم اوست سخن گفت ورنه کمال تو وهم کی رسد آن‌جا»

(۱) عظمت حضرت حق

(۱) محدودیت وهم و فهم

(۴) قدرت کلام و بیان

(۳) شناخت نسبی

۱۴- مفهوم بیت زیر به کدام بیت نزدیک‌تر است؟

بی عنایت حق و خاصان حق

گر ملک باشد، سیاهستش ورق

چگونه چون قلمم دو دل به سر نرود
روسیاهیم، از آن نامه سیاه آوردیم
با من نظری کن ز سر لطف و عنایت
سعده مگر به سایه لطف خدا رود

(۱) سیاهنامه‌تر از خود کسی نمی‌بینم

(۲) گرچه ما نامه سیاهیم ببخشای که ما

(۳) عمری است که تا منظر دولت و صلیم

(۴) بر سایبان حسن عمل اعتبار نیست

۱۵- مفهوم بیت «بلندی از آن یافت کو پست شد / در نیستی کوفت تا هست شد»، از کدام گزینه دریافت نمی‌شود؟

(۱) گر راه روی راه برت بگشایند / ور نیست شوی به هستیت بگرایند

(۲) کی پست شود آن که بلندش تو کنی؟ / شادان بود آن جا که نژندش (=غمگین) تو کنی

(۳) بالا منشین که هست پستی خوشت / هشیار مشو که هست مستی خوشت

(۴) چو تو در غایت پستی فتادی / ز پستی در گذر کارت بلند است

۱۶- همه‌ی ابیات بر عاقبت تکبیر اشاره دارد، به جز:

(۱) تکبیر مکن چون به نعمت دری / که محرومی آید ز مستکبری

(۲) به گردن فتد سرکش تندخوی / بلندیت باید بلندی مجوى

(۳) نشاید بنی آدم پاکزاد / که بر سر کند کبر و تندي و باد

(۴) کسی کاو تکبیر کند با کسان / به خواری شود کمتر از ناکسان

۱۷- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

در بن این پرده نیلوفری / کیست کند با چو منی همسری؟

(۱) برای چیست تکاپوی من به هر طرفی / چو در میانه مسافت همین منم تا تو

(۲) منم که در همه عالم ندیده است کسی / چو من به دست هوا و هوس گرفتاری

(۳) در دهر چو من یکی و آن هم کافر / پس در همه دهر یکی مسلمان نبود

(۴) نگه کرد باز آسمان سوی من / فروشست گرد غم از روی من

۱۸- مفهوم ابیات زیر با کدام گزینه تناسب ندارد؟

«چشمھی کوچک چو به آن جا رسید / وان همه هنگامهی دریا بدید

خواست کز آن ورطه قدم درکشد / خویشن از حادثه برتر کشد

لیک چنان خیره و خاموش ماند / کز همه شیرین سخنی گوش ماند»

(۱) باد کبر از سر برون کن ورنه مانند حباب / عاقبت این باده سنگ کاسه‌ی سر می‌شود

(۲) تو که از کبر و منی می‌نشناسی خود را / راست برگو که خدا را تو کجا بشناسی

(۳) کم نشد از خاکمال خط غرور حسن او / مئت روی زمین بر هر نظر دارد هنوز

(۴) حجّت تو منی را ز سر خویش به در کن / بنگر به عقابی که منی کرد چه‌ها خاست

۱۹- کدام گزینه با عبارت «تا از عیب و گناه خود پاک نگردم، عیب مردم نگویم». ارتباط معنایی دارد؟

(۱) عیب پاکان زود بر مردم هویدا می‌شود / موی اندر شیر خالص زود پیدا می‌شود

(۲) تو عیب کسان هیچ‌گونه مجوی / که عیب آورد بر تو بر عیب جوی

(۳) پاکم ز گناه پیچ در پیچ / عشق است گناه من دگر هیچ

(۴) نگویم مراعات مردم مکن / کرم پیش نامردمان گم مکن

۲۰- کدام بیت بیشتر در ادبیات تعلیمی می‌گنجد؟

- (۱) بیین که سیب زنخدا ن تو چه می‌گوید / هزار یوسف مصری فتاده در چه ماست
- (۲) خدای سلطنت بر زمین دنیا داد / ز بهر آنکه در او تخم آخرت کاری
- (۳) ای چنگ فروبرده به خون دل حافظ / فکرت مگر از غیرت قرآن و خداست نیست
- (۴) شکر خدا که از مدد بخت کارساز / بر حسب آرزوست همه کار و بار دوست

۲۱- کدام بیت به باوری اشاره می‌کند که ابیات زیر از آن سخن می‌گوید؟

«یکی قطره باران زابری چکید / خجل شد چو پهنای دریا بدید

چو خود را به چشم حقارت بدید / صدف در کنارش به جان پرورید»

- (۱) مبین غنی و فقیر و به جود کف بگشای / چو ابر قطره ز دریا و کان دریغ مدار
- (۲) صدف آمد حروف و قرآن در / نشود مایل صدف دل حر
- (۳) در جیب صدف گوهر شهوار نماند / در دامن مریم دل عیسی ننشیند
- (۴) ابر نیسانی فشاند قطره لیکن چون صدف / صفوتوی باید که گردد قطره در شاهوار

۲۲- مفهوم مقابل عبارت «تا راست، تمام نشده، دروغ نگویم». در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) زبان را مگردان به گرد دروغ / چو خواهی که تاج از تو گیرد فروع
- (۲) دروغ زیر خبر دان و راست زیر عیان / اگر دروغ تو نیکوست، راست نیکوتر
- (۳) سرمایه‌ی من دروغ است و بس / سوی راستی نیستم دسترس
- (۴) به نظم اندر آری دروغ طمع را / دروغ است سرمایه مر کافری را

۲۳- همه‌ی ابیات به جز بیت با عبارت زیر قرابت مفهومی دارد.

«تا روزی خدا تمام نشده، به در خانه‌ی دیگری نروم.»

- (۱) بر در او رو که از اینان به اوست / روزی او خواه که روزی ده اوست
- (۲) هر که را بینی به گیتی روزی خود می‌خورد / گر ز خوان توست نانش ور ز خوان خویشتن
- (۳) عطا از خلق چون جویی گر او را مال ده گویی / به سوی عیب چون پویی گر او را غیب دان بینی
- (۴) دست حاجت چو بری پیش خداوندی بر / که کریم است و رحیم است و غفوری است و ودود

۲۴- همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی با یکدیگر قرابت مفهومی دارند.

- (۱) بر در شاهم گدایی نکته‌ای در کار کرد / گفت بر هر خوان که بنشستم خدا رزاق بود
- (۲) کرم نیست روزی ز خوان کسان / خدای است رزاق و روزی رسان
- (۳) رزق را روزی رسان پر می‌دهد / بی‌مگس هرگز نماند عنکبوت
- (۴) گر چه نکوست رزق فراخ از قضا ولیک / قانع شدن به رزق مقدّر نکوتور است

۲۵- کدام گزینه با ابیات زیر تناسب معنایی ندارد؟

«چشم‌هی کوچک چو به آن جا رسید / وان همه هنگامه‌ی دریا بدید

خواست کزان ورطه، قدم درکشد / خویشتن از حادثه برتر کشد

لیک چنان خیره و خاموش ماند / کز همه شیرین سخنی گوش ماند»

- (۱) کشی گر از تکبر سر بر افلای / نشینی هم چو آتش زود بر خاک
- (۲) تواضع سر رفعت افزادت / تکبر به خاک اندر اندازدت
- (۳) تکبر سربلندان را کند پست / تواضع زیردستان را زبردست
- (۴) رفیقان اندکی بودند و رفتند / در این منزل نیاسودند و رفتند

۲۶- در موارد کدام گزینه، نظم و نثر با هم نزدیکی معنایی دارند؟

- (الف) تا روزی خدا تمام نشده، به در خانه دیگری نمی‌روم
 آن کس اول ز چشم تو فکند / هر که را پیش خلق خواهد خوار
 ب) هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب‌دان برابر نیاید.
 تو راستی کن و با گردش زمانه بساز / که مکر هم به خداوند مکر گردد باز
 ج) تو گندمنمای جوفروشی.

والله که نسنجند نماز تو ازیراک / روی تو به قبله است و به دل با دف و صنجری (صنج: چنگ)
 د) از آموختن ننگ مدار تا از ننگ رسته باشی.

بپرس هر چه ندانی که ذل پرسیدن / دلیل راه تو باشد به عز دانایی (ذل: خواری)

۱) ج، د ۲) الف، ب ۳) الف، د ۴) ب، ج

۲۷- با توجه به شعر «چشممه و سنگ» در نحوه نگرش «چشممه» بعد از رسیدن به دریا چه تغییری ایجاد شد؟

- ۱) بر غرور و تکبرش افزوده شد.
 ۲) عظمت دریا را دریافت و به ناچیزی خود پی برد.
 ۳) خود را ارزشمندتر از دریا دانست.
 ۴) خود را با دریا برابر دانست.

۲۸- مفهوم همه ابیات یکی است، به جز:

۱) بلندی از آن یافت که پست شد / در نیستی کوفت تا هست شد

۲) از خودآرایان نمی‌باید بصیرت چشم داشت / عیب پیش پانیايد در نظر، طاووس را

۳) افتادگی آموز اگر طالب فیضی / هرگز نخورد آب زمینی که بلند است

۴) که جایی که دریاست، من کیستم / گر او هست حقا که من نیستم

۲۹- مفهوم جمله «پیران قبیله خویش را حرمت دار» در کدام گزینه دیده می‌شود؟

- ۱) ای جوانان هنر از پیر باید آموخت
 ۲) صحبت نیکان طلب کن در جهان
 ۳) بدار عزت موی سفید پیران را
 ۴) پیری مرا ز قید کشاکش خلاص کرد

۳۰- کدام بیت مفهوم متفاوتی دارد؟

۱) به دیدار مردم شدن عیب نیست / ولیکن نه چندان که گویند بس

۲) مرد باید که عیب خود بیند / بر ره زور و غیبه نشینند

۳) عیب مردم پیش از این می‌گفتم اندر چشم خلق / وقتیم آینه گفتا آخر از خود شرم دار

۴) زشت باشد که عیب خود پوشی / واندر افشاری دیگران کوشی

۳۱- مفهوم کدام بیت در تقابل نسبی با مفهوم سایر ابیات است؟

- ۱) حافظ افتادگی از دست مده زان که حسود / عرض و مال و دل و دین در سر مغوروی کرد
 ۲) تواضع گرچه محظوظ است و فضل بی کران دارد / نباید کرد بیش از حد که هیبت را زیاد دارد
 ۳) تواضع سر رفعت افزادت / تکبر به خاک اندر اندازدت

۴) گمان کی برد مردم هوشمند / که در سرگرانی است قدر بلند؟

۳۲- از کدام بیت مفهوم «سازگاری» دریافت می‌شود؟

۱) ساکن چرا شوم به مقامی و خطه‌ای / کز اهل وی مذلت و خواری به من رسد

۲) درشتی، سخت بی دردی است نرمی پیشه خود کن / که کاری کز نگه می‌آید از ابرو نمی‌آید

۳) اگر سوهان نه دندان دار گردد / درشتی‌ها کجا هموار گردد

۴) پروانه به پای شمع از آن افتاده است / تا شمع به اشک خود بشوید تن او

۳۳- مفهوم مثل «مرا به خیر تو امید نیست، شر مرسان» از کدام بیت دریافت می‌شود؟

- (۱) رافت یاران نباشی آفت ایشان مشو / سیرت حق چون نباشی صورت باطل مباش
- (۲) صحبت نیکان بود مانند مشک / کز نسیمش مغز جان یابد اثر
- (۳) هر که از ناکس طمع دارد وفا / از درخت خشک می‌جوید ثمر
- (۴) گر دهدت سرکه چو شیره مجوش / خیر تو خواهد تو چه دانی خموش

۳۴- کدام دو بیت با یکدیگر تناسب معنایی دارند؟

- الف) نکردند رغبت هنرپروران / به شادی خویش از غم دیگران
- ب) بزرگان روشن دل نیک بخت / به فرزانگی تاج بردن و تخت
- ج) بزرگان، مسافر به جان پرورند / که نام نکوبی به عالم برند
- د) خنک آن که آسايش مرد و زن / گزیند بر آرایش خویشتن

۴) الف - د

۳) ج - د

۳۵- مفهوم کلی کدام بیت متفاوت با سایر ابیات است؟

- (۱) زیر دست چون سر برآرد به چنگ / سر زیرستان برآید به سنگ
- (۲) هر آن کس که باشد مرا زیر دست / همه شادمان باد و یزدان پرست
- (۳) بیخشای بر زیرستان به مهر / بر ایشان به هر خشم مفروز چهر
- (۴) دل زیرستان ما شاد باد / هم از داد ما گیتی آباد باد

۳۶- مفهوم کلی کدام بیت متفاوت با سایر ابیات است؟

- (۱) بخور تا توانی به بازوی خویش / که سعیت بود در ترازوی خویش
- (۲) کسی نیک بیند به هر دو سرای / که نیکی رساند به خلق خدای
- (۳) درون فروماندگان شاد کن / ز روز فروماندگی یاد کن
- (۴) بگیر ای جوان دست درویش پیر / نه خود را بیفکن که دستم بگیر

۳۷- مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات در تقابل است؟

- (۱) کسی با بدان نیکویی چون کند؟ / بدان را تحمل، بد افزون کند
- (۲) مكافات بد گر کنی، نیکویی / به گیتی درون، داستانی شوی
- (۳) بدان را نوازش کن ای نیکمرد / که سگ پاس دارد چونان تو خورد
- (۴) عجب ناید از سیرت بخردان / که نیکی کنند از کرم با بدان

۳۸- مفهوم عبارت زیر در کدام گزینه دیده می‌شود؟

«هر که داد از خویشتن بدده، از داور مستغنی باشد.»

- (۱) پیش از آن کن حساب خود که تو را / دیگری در حساب گیرد سخت
- (۲) دارا و داور اوست جهان را، من از جهان / فریاد پیش داور دارا برآورم
- (۳) از حساب کرده‌های خود نظر پوشیده‌ای / نیستی یک لحظه فارغ از حساب دیگران
- (۴) به داور خروش، این خداوند هوش / نه از دست داور برآور خروش

۳۹- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) زغم باش غمین و مشو ز شادی شاد / که شادی و غم گیتی نمی‌کنند دوام
- (۲) نماند شادی و غم جاودانی / به نیک و بد برآید زندگانی
- (۳) گوش کن پند ای پسر از بهر دنیا غم مخور / بر سر اولاد آدم هر چه آید بگزرد
- (۴) بس که روز و شبم از دل سپه غم گزرد / کاروان طرب و شادی از آن کم گزرد

۴۰- مفهوم عبارت زیر در کدام گزینه دیده می‌شود؟

«به وقت نومیدی امیدوارتر باش و نومیدی را در امید، بسته دان و امید را در نومیدی.»

(۱) ای کار غم تو غمگساری / اندوه غم تو شادخواری

(۲) همه شب‌های غم آبستن روز طرب (شادی) است / یوسفِ روز به چاه شب یلدا بینند

(۳) هر که اندوه تو خورد از غم خود سیر آمد / عافیت یافت میریضی که طبیبش عیسی است

(۴) بر ق از زمین سوخته نومید می‌رود / دوزخ چه می‌کند به دل غم سرشت ما؟

۴۱- کدام گزینه با عبارت زیر تناسب مفهومی بیشتری دارد؟

«به زبان دیگر مگوی و به دل دیگر مباش تا گندمنمای جوفروش نباشی.»

(۱) هر که را باشد طمع الکن شود / با طمع کی چشم و دل روشن شود

(۲) صدق پیش آر که صدیق شوی / گوهر لجه‌ی تحقیق شوی

(۳) ز بدگویان امان خواهی، ز غیبت پاک کن لب را / به از ترک گزیدن نیست افسون مار و عقرب را

(۴) روان پاک را آلوده مپسند / حجاب دل مکن روی و ریا را

۴۲- کدام گزینه با پیام عبارت زیر تناسب معنایی بیشتری دارد؟

«حسودان تنگنظر و عنودان بدگهر وی را به می و معشوق و لهو و لعب کشیدند.»

(۱) در دل هر که حسد نیست غم دوزخ نیست / تخم آن آتش جان‌سوز شرار حسد است

(۲) از خرد بدگهر نگیرد فر / کی شود سنگ بدگهر گوهر

(۳) دیشب که بر لبت لب جام شراب بود / بر آتش حسد دل عاشق کباب بود

(۴) دوستان از می و معشوق نداریم باز / که مرا بی می و معشوق به سر می‌نرود

۴۳- کدام بیت با دیگر گزینه‌ها قرابت ندارد؟

(۱) گر نمی خواهی در آتش سوختن / باید اندرز ما آموختن

(۲) گر از سوختن رست خواهی همی شو / به آموختن سر به بر ستانه (آستانه)

(۳) هر که از آموختن ندارد ننگ / دُر برآرد ز آب و لعل از سنگ

(۴) سر از قلاده آموختن میچ و بدان / که دیگران هم از آموختن شدند استاد

۴۴- در کدام بیت مثلی به معنای «ظلم و ستم را بر شخص خاصی روا داشتن» آمده است؟

(۱) به هر جا برافکنده‌اند این کمند / چه دیوار کوته، چه بام بلند

(۲) اگر تاج بخشی سرافرازد / تو بردار تا کس نیندازدم

(۳) ز جرم در این مملکت جاه نیست / ولیکن به ملکی دگر راه نیست

(۴) هر زمانی در به روی ما مبند / گر چه کوته دیده‌ای دیوار ما

۴۵- مفهوم کنایی «سپر انداختن» در کدام بیت آمده است؟

(۱) اگر قبول کنی سر نهیم بر قدمت / چون بت‌پرسست که در پیش بت نماز آرد

(۲) تو رها کن سر به مهر این واقعه / مرد حق شو روز و شب چون رابعه

(۳) به کنج میکده گریان و سرفکنده شوم / چرا که شرم همی آیدم ز حاصل خویش

(۴) شهریان را سیر چشم از جود کردن همت است / در بیابان خیمه چون حاتم نمی‌باید زدن

۴۶- مفهوم کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) باد بیرون کردن ز سر تا جمع گردی بهر آنک / خاک را جز باد نتواند پریشان داشتن

(۲) عاقل از سر بنهد این مستی و باد / چون شنید انجام فرعونان و عاد

(۳) ز مغوروی کلاه از سر شود دور / مبادا کس به زور خویش مغورو

(۴) هان مشو مغورو ز آن گفت نکو / زانکه دارد صد بدی در زیر او

۴۷- مفهوم کدام بیت از عبارت «تا توانی از نیکی کردن میاسا». دور است؟

- (۱) یکی خوب‌مایه است نیکی به جای / که سود است از وی به هر دو سرای
- (۲) بد می‌کنی و نیک طمع می‌داری / نیکی نبود سزای بدکاری
- (۳) به نیکی گرای و میازار کس / ره رستگاری همین است و بس
- (۴) تو نیکی می‌کن و در دجله انداز / که ایزد در بیابانت دهد باز

۴۸- مفهوم عبارت «به زبان، دیگر مگو و به دل دیگر مدار». در کدام گزینه نیامده است؟

- (۱) همی پهلوان بودم اندر جهان / یکی بود با آشکارم نهان
- (۲) دل اگر با زبان نباشد یار / هر چه گوید زبان بود بیکار
- (۳) خلقی زبان به دعوی عشقش گشاده‌اند / ای من غلام آن‌که دلش با زبان یکی است
- (۴) دل چو درست است زبان را بهل / نام زبان از چه بری سوی دل

۴۹- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) مشو نالمید ار شود کار سخت / دل خود قوی کن به نیروی بخت
- (۲) چو در موی سیاه آمد سپیدی / پدید آمد نشان نالمیدی
- (۳) به هر سختی‌ای تا بود جان به جای / نباید بریدن امید از خدای
- (۴) چو یعقوبیم ار دیده گردد سفید / نبرم ز دیدار یوسف امید

۵۰- مفهوم عبارت «به هر نیک و بد، زود شادان و زود اندوه‌گین مشو» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) به شادی دار دل را تا توانی / که بفرزاید ز شادی زندگانی
- (۲) چه بندی دل اندر سرای سپنج / چه نازی به گنج و چه نالی ز رنج
- (۳) گر خندیدم ز خنده‌ام دل نگشاد / گر نالیدم ز ناله کارم نگشود
- (۴) ننالم از غم هجرت چو وصل حاصل اوست / که زیر رنج بود گنج‌های پنهانی

۵۱- مفهوم عبارت «حسودان تنگ‌نظر و عنودان بدگهر وی را به می و معشوق و لهو و لعب کشیدند، بی‌سر و صدا به گوشه‌ای خزید و دیگر مرد میدان نبود». از کدام بیت دریافت نمی‌شود؟

- (۱) حسد آن‌جا که آتش افروزد / خرمن عقل و عافیت سوزد
- (۲) حسد مرد را دل به درد آورد / میان دو آزاده گرد آورد
- (۳) زبس رنج و آفت که در زندگی است / حسد می‌برم مردگان را به مرگ
- (۴) حسد برد بدگوی در کار من / بترا شد بر شاه بازار من

۵۲- کدام بیت با عبارت «... ولیکن به ایشان مولع نباش تا هم‌چنان که هنر ایشان بینی، عیب نیز بتوانی دید». تناسب معنایی دارد؟

- (۱) چون غرض آمد هنر پوشیده شد / صد حجاب از دل به سوی دیده شد
- (۲) عیب یاران و دوستان هنر است / سخن دشمنان نه معتبر است
- (۳) به مئت دگران خو مکن که در دو جهان / رضای ایزد و انعام پادشاهت بس
- (۴) عالم شهر گو مرا وعظ مگو که نشنوم / پیر محله گو مرا توبه مده که بشکنم

۵۳- مفهوم عبارت «به زبان، دیگر مگو و به دل دیگر مدار، تا گندم‌نما جوفروش نباشی»، از کدام بیت دریافت نمی‌شود؟

- (۱) گندم نکاشتیم گه کشت، زان سبب / ما را به جای آرد در انبار، لوپیاست
- (۲) باده‌نوشی که در او روی و ریایی نبود / بهتر از زهد‌فروشی که در او روی و ریاست
- (۳) راستی آموز، بسی جو فروش / هست در این کوی، که گندم‌نماست
- (۴) آتش زهد و ریا خرمن دین خواهد سوخت / حافظ این خرقه‌ی پشمینه بینداز و برو

۵۴- مفهوم همه‌ی ابیات یکسان است؛ به جز:

- (۱) صبر کن ای دل که آخر رنج تو هم بگذرد / دولت و محنت نماند شادی و غم بگذرد
- (۲) دامن شادی چو غم آسان نمی‌آید به دست / پسته را خون می‌شود دل تا لبی خندان کند
- (۳) شاد و بی‌غم بزی که شادی و غم / زود می‌آیند و زود می‌گذرند
- (۴) به عیش کوش و مپندرار هم چو ناالهان / که عمر را عوض و وقت را قضاایی هست

۵۵- بیت زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

«شاد و بی‌غم بزی که شادی و غم / زود آیند و زود می‌گذرند»

- (۱) شاد باش و فارغ و ایمن که من / آن کنم با تو که باران با چمن
- (۲) تا غمت آمده از خانه‌ی دل جان رفته است / روزگاری است که این آمده و آن رفته است
- (۳) روزگار غصه و دوران اnde در گذشت / نوبت دل شادی است امروز سلمان غم مخور
- (۴) به صلح و جنگ جهان هیچ اعتماد مکن / که صلح او همه هزل است و جنگ او باد است

۵۶- حکایت زیر در نکوهش کدام صفت است؟

«سگی بر لب جوی، استخوانی یافت. چندان که در دهان گرفت، عکس آن در آب بدید. پنداشت که دیگری است. به شرَه دهان باز کرد تا آن را نیز از روی آب برگیرد. آن‌چه در دهان بود، به باد داد.»

- (۱) بخشندگی نابهجا
- (۲) غفلت‌زدگی
- (۳) نصیحت‌ناپذیری
- (۴) طمع‌کاری

۵۷- مفهوم کدام بیت از عبارت «این فصل بدان آوردم تا مردم بدانند که به شدتی که از روزگار پیش آید نباید نالید». دور است؟

- (۱) مرد آن است که در کشاکش دهر / سنگ زیرین آسیاب باشد
- (۲) پس از دشواری آسانی است ناچار / ولیکن آدمی را صبر باید
- (۳) سختی ایام نتواند مرا خاموش کرد / خنده‌ها چون کبک در کوه و کمر باشد مرا
- (۴) با تهی دستان ندارد سختی ایام کار / سرو بی‌حاصل ز سنگ کودکان آزاده است

۵۸- بیت زیر، با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

«مردی گمان مبر که به سرینجه است و زور / با نفس اگر برآیی دانم که شاطری»

- (۱) گر در نظر خویش حقیری مردی / ور بر سر نفس خود امیری مردی
- (۲) مردی که هیچ جامه ندارد به اتفاق / بهتر ز جامه‌ای که در او هیچ مرد نیست
- (۳) مرد آزاده خسته چرخ است / نان آزاده بر دگر نرخ است
- (۴) مرد ثابت قدم آن است که از جا نرود / ور چه سرگشته بود گرد زمین همچو فلک

۵۹- مفهوم کنایی کدام عبارت، نادرست است؟

- (۱) «ما را به نزدیک خویش باز گرفت»: ما را از خود دور کرد.
- (۲) «شوخ از خود باز کنیم»: خود را بشویم و تمیز کنیم.
- (۳) «به مجلس وزیر شدیم»: به حضور وزیر رفتیم
- (۴) «ما را به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد»: ما را با احترام از راه دریا بدرقه کرد.

۶۰- از درس «سفر به بصره» کدام نتیجه حاصل می‌شود؟

- (۱) خواهی که سخت و سست جهان بر تو بگذرد / بگذر ز عهد سست و سخن‌های سخت خویش
- (۲) بترس سخت، ز سختی چو کار، آسان شد / که چرخ زود کند سخت، کار آسان را
- (۳) مجو درستی عهد از جهان سست نهاد / که این عجوز عروس هزار داماد است.
- (۴) کنون به سختی و آسانی اش باید ساخت / که در طبیعت زنبور نوش باشد و نیش

۶۱- کدام گزینه با بیت «چنین است رسم سرای درشت / گهی پشت به زین، گهی زین به پشت» تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) درون خاک بخسبید چو زر در آخر کار / شهی که افسر زرین بر آسمان ساید
- (۲) سیم و زر از خاکساری افسر شاهان شوند / تاج سر خواهی که باشی، خاک پا باید شدن
- (۳) آن سروزان که تاج سر خلق بوده‌اند / اکنون نظاره کن که همه خاک پا شدند
- (۴) دل در جهان مبند که دوران روزگار / هر روز بر سری نهد این تاج خسروی

۶۲- کدام گزینه با متن زیر ارتباط معنایی دارد؟

همه بر پای خاستند و بایستادند، چندان که ما در حمام شدیم. گفتم: «ما آنانیم که پلاس‌پاره‌ها بر پشت بسته بودیم.» آن مرد خجل شد و عذرها خواست و این هر دو حال در مدت بیست روز بود.

- (۱) از من مسکین چه پرسی حال من؟ / حالم از خود پرس، تا چون کرده‌ای
- (۲) نیک و بد دهر چون می‌گذرد / «ابن یمین» زین دو حال، خرم و غمناک نیست
- (۳) فروتن بود هر که دارد خرد / سپهرش همی در خرد پرورد
- (۴) ز سختی‌های دوران دیده بینا شود پیدا / شرار زنده دل از آهن و خارا شود پیدا

۶۳- مفهوم بیت «چنین است رسم سرای درشت . گهی پشت به زین و گهی زین به پشت» در کدام گزینه دیده نمی‌شود؟

- (۱) مرا ز بخت همی گل شکفتی از بر گل / به غیر خار نروید کنونم از بر خار
- (۲) آن روزگار کو که مرا یار، یار بود / دل بر کنار از این غم و او بر کنار بود
- (۳) شد اوج وصل بر من مسکین حضیض (پستی) هجر / دیشب سپهر بودم و امشب زمین شدم
- (۴) شب صحبت غنیمت دان که بعد از روزگار ما / بسی گردش کند گردون، بسی لیل و نهار آرد

۶۴- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

- (۱) چنین است فرجام روز نبرد / یکی شاد و پیروز و دیگر به درد
- (۲) چنین است رسم سرای سپنج / گهی ناز و نوش و گهی درد و رنج
- (۳) چنین است رسم سرای درشت / گهی پشت به زین و گهی زین به پشت
- (۴) چنین است رسم سرای فریب / گهی بر فراز و گهی بر نشیب

۶۵- معنی و مفهوم کدام عبارت کاملاً درست است؟

الف- سه ماه بود موي سر باز نکرده بودیم: سه ماه بود به حمام نرفته بودیم.

ب- شوخ از خود باز کنیم: خود را در معرض شوخی و مسخرگی قرار ندهیم.

ج- دلاک و قیم درآمدند و خدمت کردند: کیسه‌کش آمد و ما را شست

د) مکاری از ما سی دینار مغربی می‌خواست: با مکر و حیله از ما ۳۰ سکه مغربی گرفت.

(۱) ب - د (۲) ج - د (۳) الف - ب (۴) الف - ج

۶۶- معنی کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) قیاس کند که مرا اهلیت چیست: می‌سنجد که میزان شایستگی من چقدر است.
- (۲) جل جلاله و عم نواله: شکوه او بزرگ است و لطف او فراگیر.
- (۳) باشد که ما را دمکی زیادت‌تر در گرمابه بگذارد: به امید آنکه چند لحظه بیشتر اجازه دهد در حمام بمانیم.
- (۴) وسعتی نداشت که حال مرا مرمتی کند: آن خانه کوچک بود و به تعمیر احتیاج داشت.

۶۷- بیت زیر با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟

چنین است رسم سرای دشت / گهی پشت به زین و گهی زین به پشت

(۱) ازو زمانه نتابد عنان به نرم و درشت / وزو سپهر ندارد نهان قلیل و کثیر

(۲) رونق بازار گیتی قصه غم بود و بس / من فراوان داشتم زین جنس، بازارم گرفت

(۳) چو بر زمانه به هر حال اعتمادی نیست / نه عاقل است که او تکیه بر زمانه کند

(۴) نامید از روشنی ای دل به تاریکی مباش / زان که شام هجر را صبح وصالی در پی است

۶۸- مفهوم عبارت زیر از سفرنامه ناصرخسرو در کدام موارد دیده می شود؟

«به شدتی که از روزگار پیش آید نباید نالید و از فضل و رحمت پروردگار نامید نباشد شد.»

الف- نیست روشن گهر از سختی دوران، دلتنگ ب- بیش از این سختی مکن، با کار دشوارم بساز

د- از شب بخت سیاههم، صبح امیدی نزاد.

ج- با درد صبر کن که دوا می فرستمت

ه- بسا محنت که دولت، آخر اوست

(۴) ج - ه

(۳) ب - الف

(۲) د - ج

(۱) د - ب

۶۹- کدام عبارت درست معنا شده است؟

(۱) سه ماه بود که موی سر باز نکرده بودیم: سه ماه موی سرمان را بسته بودیم.

(۲) مردی اهل بود و فضل داشت از شعر و ادب: آن مرد اهل همانجا بود و بسیار دانشمند بود.

(۳) هیچ گرگ از بیم او گرد گوسفندان من نیارستی گشت: هیچ گرگی از ترس او دور گوسفندان من نمی توانست بگردد.

(۴) رعیت ما رمهاند و وزیر ما امین: مردم فرار کردند و وزیر ما باقی ماند.

۷۰- کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

چنین است رسم سرای درشت / گهی پشت زین و گهی زین به پشت

(۱) چنین است رسم سرای کهن / سرش هیچ پیدا نبینی ز بن

(۲) دیروز چنان بُدی که کس چون تو نبود / امروز چنین شدی که کس چون تو مباد

(۳) چه جویی همی زین سرای سپنج / کز آغاز رنحست و فرجام رنج

(۴) اگر دانی که دنیا غم نیرزد / به روی دوستان خوش باش و خرم

۷۱- معنی عبارت «هر که به نام فریفته شود، به نان اندر ماند» در کدام گزینه آمده است؟

(۱) هر کس شیفتۀ شهرت شود، از کسب روزی ناتوان می شود.

(۲) آنکه به نام خود اهمیت می دهد، باید کسب روزی کند.

(۳) هر کس به شهرت خود مغروم شود، در کسب روزی باقی خواهد ماند.

(۴) آنکه شیفتۀ شهرت باشد، به دیگران نان می دهد.

۷۲- کدام عبارت در سفرنامه ناصرخسرو، او را وادر کرد دعای زیر را بر زبان آورد؟

«خدای تبارک و تعالی، همه بندگان خود را از عذاب قرض و دین فرج دهاد، بحق الحق و اهله»

(۱) در حال سی دینار فرستاد که این را به بهای تن جامه بدھید. از آن، دو دست جامه نیکو ساختیم.

(۲) به شدتی که از روزگار پیش آید، نباید نالید و از فضل و رحمت کردگار نامید نباید شد.

(۳) آنچه آن اعرابی کرای شتر بر ما داشت، به سی دینار، هم آن وزیر بفرمود تا بدو دادند و مرا از آن رنج آزاد کردند.

(۴) به تعجب در کار دنیا می نگریستیم و چکاری از ما سی دینار مغربی می خواست و هیچ چاره ندانستیم.

۷۳- کدام گزینه با عبارت «معلم دور نبود، صورتک به رو نداشت» تناسب معنایی دارد؟

(۱) سلامت اگر باید گوش باش / ز گفتار بیهوده خاموش باش

(۲) بینش ظاهر غبار دیده باطن بود / خاک زن در چشم ظاهر تا به جان بینا شوی

(۳) لباس ظاهر و باطن به هم موفق کن / نه همچو دریا خونخوار و پاکدامن باش

(۴) این شعله‌های ظاهر و باطن گداز هجر / پیراهن درون و برون کسی مباد

۷۴- معنی کدام عبارت نادرست است؟

(۱) ما را به رونگاری آن می‌نشاند: ما را به کشیدن از روی آن طرح موظف می‌کرد.

(۲) از در مخالفت صدا برداشت: به منظور مخالفت کردن، فریاد زد.

(۳) اسب از پهلو، اسبی خود را به کمال نشان می‌داد: کشیدن اسب از نیمرخ، زیباتر بود و تناسب اندام حیوان را بهتر نشان می‌داد.

(۴) توی جماعت بُر خورده بودم: رفتارم مانند سایرین بود.

۷۵- مفهوم آزادگی در کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

(۱) هیچ دانی از چه باشد قیمت آزاد مرد؟ / بر سر خوان لیمان دست کوته کردن است

(۲) طریق صدق بیاموز از آب صافی دل / براستی طلب، آزادگی ز سرو چمن

(۳) گر آزاده‌ای بر زمین خُسب و بس / مکن بهر قالی زمین بوس کس

(۴) لبی نان خشک و دمی آب سرد / همین بس بود قوت آزاده مرد

۷۶- معنی مقابل کدام عبارت کاملاً درست است؟

(۱) دو دست را تا فراز کله نمایان ساخت: دو دست و بالای کمر اسب را نقاشی کرد.

(۲) دست معلم از وقب حیوان روان شد: معلم فرورفتگی حلقه‌ی چشم را کشید.

(۳) فک زیرین را پیمود و در آخره ماند: بعد از کشیدن فک پایین در کشیدن صورت درماند.

(۴) گرده را برآورد: تصویری از یال اسب کشید.

۷۷- کدام ابیات با یکدیگر قرابت مفهومی دارد؟

الف) در کوی عشق شوکت شاهی نمی‌خرند / دعوی بندگی کن و اقرار چاکری

ب) من چنان عاشق رویت که ز خود بی خبرم / تو چنان فتنه خویشی که ز ما بی خبری

ج) جان بدنهند و در زمان شوند عاشقان / گر بکشی و بعد از آن بر سر کشته بگذری

د) که برد به نزد شاهان ز من گدا پیامی / که به کوی می‌فروشان دو هزار جم به جامی

۱) الف - ب ۲) ب - ج ۳) ب - د ۴) الف - د

۷۸- کدام گزینه با عبارت زیر تناسب معنایی بیشتری دارد؟

«سرپاپش از درماندگی‌اش خبر می‌داد، اما معلم درنمیاند.»

(۱) باز عشق آمد و کار دل از او مشکل شد / هر چه تدبیر خرد بود همه باطل شد

(۲) اگر به دام بلا مانده‌ای مشو نومید / بسا که فضل تو بازآردت به تخت شهی

(۳) هر که گشت از غرور و غفلت مست / نیکی آن جهان بداد ز دست

(۴) دوست نباشد به حقیقت که او / دوست فراموش کند در بلا

۷۹- مفهوم جمله دوم «معلم دور نبود، صورتک به رو نداشت» در تمام گزینه‌ها هست به جز گزینه

(۱) لباس ظاهر و باطن به هم موفق کن / نه همچو دریا خونخوار و پاکدامن باش

(۲) درون را بیارای همچون برون / و یا کن برون را به رنگ درون

(۳) ظاهر و باطن به هم دیگر نکوست / هر که دارد هر دو، با ما آشناست

(۴) از مهر دوستان ریاکار خوش‌تر است / دشنام دشمنی که چو آینه راستگوست

۸۰- مفهوم کنایی کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) دست تنگ بود: توانمند بود
 (۲) صورتک به رو نداشت: دور و نبود
 (۳) ششم خبردار شد: مطلع شدم
 (۴) وسعتی نداشت: وضع مالی خوبی نداشت

۸۱- اندیشه‌های موجود در کدام گزینه نتیجه رواج تصوف نبود؟

- (۱) مجو درستی عهد از جهان سستنهاد / که این عجزه عروس هزار داماد است
 (۲) بالله بگذارید میان من و دوست / نیک و بد و رنج و راحت از دوست نکوست
 (۳) منگ بدین ضعیف تن زانکه در سخن / زین چرخ پرستاره فزون است اثر مرا
 (۴) بیا که هاتف میخانه دوش با من گفت / که در مقام رضا باش و از قضا مگریز

۸۲- مفهوم کدام ابیات یکسان است؟

- الف) بریند لب همچون صدف مستی میا در پیش صف / تا باز آیند این طرف از غیب هشیاران ما
 ب) همچو گوهر کز شرف دارد بلندی بر صدف / قدر او زیر فلک بر آسمان باشد سوار
 ج) چه شد قدر مرا گر چرخ دون پرور نمی‌داند؟ / صدف از ساده‌لوحی قیمت گوهر نمی‌داند
 د) گر فلک نشناخت قدر من رهی عییش مکن / ابله از کف گوهر نایاب ارزان می‌دهد
 (۱) ب - د (۲) ج - د (۳) الف - ج (۴) ب - ج

۸۳- کدام بیت با عبارت «من هیچ فکر نمی‌کردم که به زودی خواهد رسید، روزی که او نباشد». تناسب معنایی دارد؟

- (۱) تا به گریبان نرسد دست مرگ / دست ز دامن نکنیم رها
 (۲) دلبرم عزم سفر کرد خدا را یاران / چه کنم با دل مجروح که مرهم با اوست
 (۳) دل گفت فروکش کنم این شهر به پویش / بیچاره ندانست که یارش سفری بود
 (۴) آن به من می‌رسد ز سختی و رنج / که به جان، مرگ را خریدارم

۸۴- چند تا از عبارات زیر نادرست معناشده است؟

- الف) و الصافاتِ صَفَا: سوگند به آنان که دلی پاک دارند.
 ب) ششم خبردار شد: آگاه شدم.
 ج) کارش را ساخت: باعث نابودی اش شد.
 د) بر او تنگ گرفتند: باعث نابودی اش شد.

ه) خانه‌ها درست از سینه‌ی خاک درآمده بود: خانه‌ها در زمین خاکی ساخته شده بودند.

- (۱) همه‌ی عبارات درست معنا شده است.
 (۲) سه تا
 (۳) دو تا (۴) یکی

۸۵- مفهوم کنایی «صورتک به رو نداشت» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) ای پادشاه صورت و معنی که مثل تو / نادیده هیچ دیده و نشنیده هیچ گوش
 (۲) از مهر دوستان ریاکار خوش‌تر است / دشnam دشمنی که چو آینه راستگوست
 (۳) دورم به صورت از در دولت‌سرای تو / لیکن به جان و دل ز مقیمان حضرتم
 (۴) آدمی صورت اگر دفع کند شهوت نفس / آدمی خوی شود ورنه همان جانور است

۸۶- منظور از جمله‌ی «همچون مرواریدی در دل صدف کج و کوله سال‌ها بسته‌ماند» چیست؟

- (۱) او همچون مرواریدی گران‌بها بود.
 (۲) او همچون مرواریدی گران‌بها در صدف کهنه بود.
 (۳) او مانند مرواریدی گران‌بها در درون صدفی کهنه بود.
 (۴) او همچون مروارید گران‌بهایی بود که کسی به قدر و ارزش او پی نبرد.

۸۷- عبارت «همه با هم دم گرفتیم» کنایه از چیست؟

- (۲) آواز خواندیم
- (۴) ساکت شدیم

- (۱) سر و صدای زیادی راه انداختیم
- (۳) همه با هم سخنرانی کردیم

۸۸- «لب را به اشاره صورت داد» یعنی:

- (۲) لب را با ایما و اشاره کشید
- (۴) لب را روی چهره کشید

۸۹- «حرفی به کارش بود» یعنی:

- (۲) در این کار حرفی برای گفتن داشت
- (۴) راه دست خودش هم نبود

۹۰- کدام گزینه به عبارت زیر نزدیک‌تر است؟

«ای درویش، ما موشی در حقه به تو دادیم، تو پنهان نتونستی داشت، سر خدای را باتو بگوییم، چگونه نگاه خواهی داشت!؟»

(۱) پیش دیوار آنچه گویی هوش دار / تا نباشد در پس دیوار گوش

(۲) هر که را اسرار حق آموختند / مهر کردن و دهانش دوختند

(۳) مگو آن سخن کاندر آن سود نیست / کز آن آتشت بهره جز دود نیست

(۴) خامشی به که ضمیر دل خویش / با کسی گفتن و گفتن که نگوی

۹۱- کدام گزینه نادرست معنی شده است؟

(۱) همه کس را به سزا حقشناس باش، خاصه قربت خویش را: نسبت به همه به خصوص خویشاوندان قدرشناش باش.

(۲) این را من از روی طبیعت کشیدم: من این را با استعداد ذاتی خود کشیدم.

(۳) قیاس کند که مرا اهلیت چیست: میزان شایستگی مرا می‌فهمد.

(۴) زینهار، تا سر این حقه باز نکنی: مراقب باش تا حیله‌ای در کار نباشد.

۹۲- مفهوم کدام بیت با بقیه ابیات متفاوت است؟

(۱) از بد و نیک جهان هر چه تو را پیش آید / غم مخور، شاد بزی، زان که جهان در گذر است

(۲) حافظا چون غم و شادی جهان درگذر است / بهتر آن است که من خاطر خود خوش دارم

(۳) غم و شادی جهان را نبود هیچ ثبات / هر زمان، حال وی از شکل دگر خواهد شد

(۴) غم و شادی بر عارف چه تفاوت دارد / ساقیا باده بده شادی آن کین غم از اوست

۹۳- مفهوم مقابله مصراع اول بیت زیر، در کدام بیت دیده می‌شود؟

گفتم زمان عشرت، دیدی که چون سرآمد / گفتا خموش حافظ، کاین غصه هم سرآید

(۱) ساقیا عشرت امروز به فردا مفکن / یا ز دیوان قضا خط امانی به من آر

(۲) عیشم مدام است از لعل دلخواه / کارم به کام است الحمد لله

(۳) چون سرآمد دولت شب‌های وصل / بگذرد ایام هجران نیز هم

(۴) خموش حافظ و از جور یار شکوه مکن / تو را که گفت که در روی خوب حیران باش

۹۴- مفاهیم «طلب عنایت و انتظار» و «اطاعت و فرمان‌پذیری» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

الف) گفتم دل رحیمت، کی عزم صلح دارد؟ / گفتا مگوی با کس تا وقت آن درآید

ب) گفتم که بر خیالت راه نظر بیندم / گفتا که شبرو است او از راه دیگر آید

ج) گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید

د) گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو کشت / گفتا تو بندگی کن کاو بنده پرور آید

(۱) الف - ب (۲) ج - د (۳) الف - د (۴) ج - د

۹۵- کدام بیت به عبارت زیر نزدیک‌تر است؟

ای درویش، ما موشی در حقه به تو دادیم، تو پنهان نتوانی داشت، سر خدای را با تو بگوییم، چگونه نگاه خواهی داشت؟!

(۱) به حق صحبت دیرین که هیچ محرم راز / به یار یک جهت حق‌گزار ما نرسد

(۲) نه یک محرم که راز دل توان گفت / فراوان راز دارم با که گوییم؟

(۳) سر حق بر مرد حق پوشیده نیست / روح مؤمن هیچ می‌دانی که چیست؟

(۴) راز حق را بپوش از همه خلق / این نصیحت قبول کن از ما

۹۶- کدام بیت با عبارت زیر معنا و مفهوم یکسانی دارد؟

«هر شادی که بازگشت آن به غم است، آن را شادی مشمر.»

(۱) ز تو در هر نفسی کاسته می‌گردد / غم خود خور، چه خوری انده بیش و کم

(۲) چرا خورم غم دنیا به این دو روزه اقامت؟ / چو بازگشت به این منزل خراب ندارم

(۳) شادی ندارد آنکه ندارد به دل غمی / آن را که نیست عالم غم نیست عالمی

(۴) ز غم مباش غمین و مشوز شادی شاد / که شادی و غم گیتی نمی‌کند دوام

۹۷- نوع «عطفری» یا «ربطی» کدام «واو» متفاوت است؟

(۱) مشتاقی و مهجوری دور از تو چنانم کرد / کز دست بخواهد شد پایاب شکیابی

(۲) من چرا غم نور داده باز نستانم ز کس / شاه خورشید است و اینک نور داده باز خواست

(۳) از جنس کارگاه نیشابور و کار روم / بر من خراج روم و نیشابور خوار کرد

(۴) شکر و سیم پیش همت او / از من و شعر، شرمسارتر است

۹۸- کدام بیت با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

«یک جو وفا ندیدم از روی خوب هرگز / دیدم تمام هر کس این دارد آن ندارد»

(۱) منال ای بليل از بدعهدی گل / که تا بوده است خوبی بی وفا بود

(۲) خوش کز وفا بر در خوب رویان / به غیر از گدایی شعاراتی ندارم

(۳) خوب رویان جفایشه وفا نیز کند / به کسان درد فرستند و دوا نیز کند

(۴) مخوان خوب را بی وفا کان خطاست / که خود پیش من حسن، حسن و فاست

۹۹- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

(۱) تو وفا را مجو در این زندان / که در اینجا وفا کرد وفا

(۲) خوب رویان جهان رسم وفا نشناشند / قدر یاری و وفاداری ما نشناشند

(۳) دانسته‌ام که رسم وفا نیست در بتان / بیهوده انتظار وفا تو می‌کشم

(۴) عجب که رسم وفا هرگز آن پری داند / پری کجا روش آدمی گری داند؟!

۱۰۰- مفهوم کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) بليل به باغ و راغ همین می‌کند نوا / آمد زمان شادی و بگذشت روز غم

(۲) ز غم مباش غمین مشوز شادی شاد / که شادی و غم گیتی نمی‌کند دوام

(۳) ثبات نیست جهان را به ناخوشی و خوشی / که او به عهد وفا سخت سست‌بنیاد است

(۴) غم و شادی جهان را نبود هیچ ثبات / در هر زمان حال وی از شکل دگر خواهد شد

۱۰۱- کدام گزینه با بیت زیر قرابت مفهومی ندارد؟

«گفتم دل رحیمت، کی عزم صلح دارد / گفتا مگوی با کس تا وقت آن درآید»

۱) من ندارم طاقت آزار تو / جنگ بگذار، آشتی کن، آشتی

۲) برخاست بوی گل ز در آشتی درآی / ای نوبهار مارخ فرخنده فال تو

۳) تو اگر صلح و گر جنگ کنی محبوبی / خوش تراز صلح کس دیگرم آید ز تو جنگ

۴) ای که شمشیر جفا بر سر ما آخته‌ای / صلح کردیم که ما را سر پیکار تو نیست

۱۰۲- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

۱) گورخانه راز تو چون دل شود / آن مرادت زودتر حاصل شود

۲) تا توانی رهرووا هوشیار باش / راز جانت را مکن با خلق فاش

۳) ترجمان راز دل باش که دیده است ای عجب / ترجمان بی‌حدیث و رازداری بی‌زبان

۴) همی بنشین و ما را منتظر باش / مهل کان راز گردد پیش کس فاش

۱۰۳- معنای واژه‌ای که از مصدر «گشتن» ساخته شده است، در کدام بیت متفاوت است؟

۱) مشو با تندخویی از عدوی ساده‌دل ایمن / که آخر روی نرم آب خواهد کشت آتش را

۲) چو من هلاک شوم از طبیب شهر بپرس / که مرگ کشت مرا یا تو بی‌وفا کشته

۳) بکشتند و آتش برافروختند / تر و خشک هیزم همی‌سوختند

۴) رعیت نشاید به بیداد کشت / که مر سلطنت را پناهند و پشت

۱۰۴- کدام بیت با بیت «گفتم که بوی زلفت، گمراه عالم کرد / گفتا اگر بدانی، هم اوت رهبر آید» نزدیکی معنایی بیشتری دارد؟

۱) آن کس از دزد بترسد که متاعی دارد / عارفان جمع بکردند و پریشانی نیست

۲) هین خمث باش و بیندیش از آن جان غیور / جمع شو گربود حرف پریشان چه شود

۳) جمع کن به احسانی حافظ پریشان را / ای شکنج گیسویت مجمع پریشانی

۴) دل پریشان نبد آن روز که تنها بود / کرد جمعیت نااهل پریشانش

۱۰۵- کدام دو بیت هم‌مفهوم هستند؟

۱) گفتم ز مهرورزان رسم وفا بیاموز / گفتا ز خوب‌رویان این کار کم‌تر آید

مرا به علت بیگانگی ز خویش مران / که دوستان وفادار بهتر از خویش‌اند

۲) کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی برداش تا به سوی دانه و دام

ای مرغ پای‌بسته به دام هوای نفس / کی بر هوای عالم روحانیان پری؟

۳) از صدق، سخن کند اثر در دل و جان / تیر سخن از راستی آید به نشان

به گیتی به از راستی پیشه نیست / ز کژی بتر هیچ‌اندیشه نیست

۴) الهی فضل خود را یار ما کن / ز رحمت یک نظر در کار ما کن

مقصود من از خدای باشد وصلت / امید چنان شود که دل می‌خواهد

۱۰۶- کدام بیت با دیگر ابیات هم‌مفهوم نیست؟

۱) به یاد چشم تو خود را خراب خواهم ساخت / بنای عهد قدیم استوار خواهم کرد

۲) بگشای تربیتم را بعد از وفات و بنگر / کز آتش درونم دود از کفن برآید

۳) در آن زمان که روند از قفای تابوتم / بود مرا دل سرگشته در قفای شما

۴) ندارم دستیت از دامن به جز در خاک و آن دم هم / که بر خاکم روان گردی بگیرد دامن‌گردم

۱۰۷- بیت «گفتم ز مهرورزان رسم وفا بیاموز / گفتا ز خوبرویان این کار کمتر آید» با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

- (۱) اگر دانی که تا هستم نظر جز با تو پیوستم / پس آن‌گه بر من مسکین جفا کردن صوابستی
- (۲) مرا به علت بیگانگی ز خویش مران / که دوستان وفادار بهتر از خویش‌اند
- (۳) دلا بیزار شو از جان اگر جانان همی خواهی / که هر کاو شمع جان جوید غم جانش نمی‌بینم
- (۴) زو وفا چشم نمی‌دارم چون می‌دانم / که وفاداری در شیوه‌ی خوبان عار است

۱۰۸- کدام گزینه با عبارت زیر تناسب معنایی بیشتری دارد؟

شیخ گفت: «ای درویش، ما موشی در حفه به تو دادیم، تو پنهان نتوانستی داشت؛ سر خدای را با تو بگوییم، چگونه نگاه خواهی داشت؟!»

- (۱) شیشه‌ی ناموس خود را می‌زند بر کوه قاف / پیش خُم هرکس که از پیمانه می‌گوید سخن
- (۲) نیست گوش اهل عالم محروم اسرار عشق / زین سبب با خویشن دیوانه می‌گوید سخن
- (۳) کوه از یک حرف ناسنجیده می‌گردد سبک / وای بر آن‌کس که بی‌باکانه می‌گوید سخن
- (۴) صحبت پیر مغان بر نوجوانان بار نیست / چون پدر با کودکان طفلاهه می‌گوید سخن

۱۰۹- کدام گزینه با بیت «گفتم از مهرورزان رسم وفا بیاموز / گفتا ز خوبرویان این کار کمتر آید»، تناسب معنایی دارد؟

- (۱) به زیورها بیارایند وقتی خوبرویان را / تو سیمین تن چنان خوبی که زیورها بیارایی
- (۲) عمر گویندم که ضایع می‌کنی با خوبرویان / وان که منظوری ندارد عمر ضایع می‌گذارد
- (۳) دل خویش را بگفتم چو تو دوست می‌گرفتم / نه عجب که خوبرویان بکنند بی‌وفایی
- (۴) سعدی ز کمند خوبرویان / تا جان داری نمی‌توان جست

۱۱۰- ابیات همه گزینه‌ها مفهوم مشترک دارند، به جز:

لطف تو ناگفتهٔ ما می‌شوند
چون که از حد بگذرد رسوا کند
ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست
عاشق از معشوق حاشا کی جداست
کوتاه‌نظری باشد رفتن به گلستان‌ها
مژه بر سنبل فردوس گشادن، ستم است
گفتشا ز خوبرویان این کار کمتر آید
در هر نگاه جامه بدل نوبهار حُسن

- (۱) ما نبودیم و تقاضامان نبود
- (۲) لطف حق با تو مدارها کند
- (۳) ما چون ناییم و نوا در ما ز توست
- (۴) پیش مـن آوازت آواز خداست
- (۵) تا خار غم عشقت آویخته در دامن
- (۶) تا به چین سر زلف تو رسد رست نگاه
- (۷) گفتم ز مهرورزان رسم وفا بیاموز
- (۸) چشم وفا مدار ز خوبان که می‌کند

۱۱۱- کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی ندارد؟

«روی کسی سرخ نشد بی‌مدد لعل لبیت / بی‌تو اگر سرخ بود از اثر غازه شود»

به هر در که شد همیچ عزّت نیافت
جان که جز از تو زنده شد نیست وی از شمار جان
ورنه واعظ دانه آسا خاک‌ساری بیش نیست
پیمانه لفظ و معنی رنگین مدام (شراب) ماست

- (۱) عزیزی که هر کز درش سریتافت
- (۲) باغ که بی تو سبز شد دی بدهد سزای او
- (۳) برگرفتش سبزه‌سان از خاک مهر لطف دوست
- (۴) از باده‌ی کهنه سخن تازه خوشتر است

۱۱۲- بیت زیر با کدام بیت حافظ قرابت مفهومی دارد؟

«غم و شادی جهان را نبود هیچ ثبات / هر زمان حال وی از شکل دگر خواهد شد»

(۱) گفتم دل رحیمت، کی عزم صلح دارد / گفتا مگوی با کس تا وقت آن درآید

(۲) گفتم زمان عشرت دیدی که چون سرآمد / گفتا خموش حافظ کاین غصه هم سرآید

(۳) گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو کشت / گفتا تو بندگی کن کاو بنده پرور آمد

(۴) گفتم ز مهرورزان رسم وفا بیاموز / گفتا ز خوبرویان این کار کمتر آید

۱۱۳- نوع ادبی چند بیت غنایی است؟

الف) اگر تو فارغی از حال دوستان یارا / فراغت از تو میسر نمی شود ما را

ب) که دشمن که دانا بود به ز دوست / ابا دشمن و دوست دانش نکوست

پ) بلای غمزه نامهربان خونخوارت / چه خون که در دل یاران مهربان انداخت

ت) مراد هر که بر آری مطیع امر تو گشت / خلاف نفس که فرمان دهد چو یافت مراد

ث) چنان فراخ نشسته است یار در دل تنگ / که بیش زحمت اغیار درنمی گنجد

ج) حور فردا که چنین روی بهشتی بیند / گردش انصاف بود معترف آید به قصور

د) سه چهار پنج (۳) پنج (۲) چهار (۱) دو (۴)

۱۱۴- معنی و تلفظ واژه‌ی «خنک» در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) گردد خنک از شکوه خونین جگر گرم / از عهده‌ی تب عقده‌ی تبخال برآید

(۲) به آخر ندیدی که بر باد رفت؟ / خنک آن که با دانش و داد رفت

(۳) وای آن کاو به دام عشق آویخت / خنک آن کاو ز دام عشق رهاست

(۴) بدین سان بود گردش روزگار / خنک مرد با شرم و پرهیزگار

۱۱۵- کدام گزینه با بیت «گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید/ چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان‌ها» تناسب معنایی بیشتری دارد؟

(۱) در ره عشق بریز آن‌چه تو را در بار است / رهرو کعبه همان به که سبکبار بود

(۲) شیرینی وصل را نمی‌دارم دوست / از غایت تلخی‌ای که در هجران است

(۳) آن را مسلم است تماشای نوبهار / کز عشق بوستان گل و خارش یکی شود

(۴) دامن به دست خار علایق نداده‌ایم / چون باد اگرچه بر گل و ریحان وزیده‌ایم

۱۱۶- همه گزینه‌ها با بیت «گفتم ز مهرورزان رسم وفا بیاموز / گفتا ز خوبرویان این کار کمتر آید» تناسب معنایی دارند، به جز

(۱) گر وفا دور از تو شد ای خرمن گل! دور نیست / همدمی با چون تو مغوروی، نمی‌آید از او

(۲) اگرچه مهر بریدی و عهد بگسستی / هنوز بر سر پیمان و عهد و سوگندم

(۳) مرا به علت بیگانگی ز خویش مران / که دوستان وفادار بهتر از خویش‌اند

(۴) همه حدیث وفا و صالح می‌گفتی / چو عاشق تو شدم قصته واژگون کردی

۱۱۷- کدام گزینه با بیت «گفتم ز مهرورزان رسم وفا بیاموز / گفتا ز خوبرویان این کار کمتر آید» تناسب معنایی دارد؟

(۱) عمر گویندم که ضایع می‌کنی با خوبرویان / وان که منظوری ندارد عمر ضایع می‌گذارد

(۲) همی جوید وفا از خوبرویان / دلم را حدّ نادانی ببینید

(۳) هر آن غریب که خاطر به خوبرویان داد / غریب نبود اگر خاطرش به دست آرند

(۴) به زیورها بیارایند وقتی خوبرویان را / تو سیمین تن چنان خوبی که زیورها بیارایی

۱۱۸- کدام گزینه با بیت زیر، تناسب معنایی کمتری دارد؟

«گفتم که بِر خیالت راه نظر ببندم / گفتا: که شبرو است او از راه دیگر آید»

(۱) خیالش در نظر چون آیدم خواب / نشاید در به روی دوستان بست

(۲) تشریف داد و رفت ندانم ز بیخودی / کاین دوست بود در نظرم یا خیال دوست

(۳) هوش می آمد و می رفت و نه دیدار تو را / می بدم徠 نه خیالم ز برابر می شد

(۴) سلطان خیالت شبی آرام نگیرد / تا بر سر صیر من مسکین ندواند

۱۱۹- کدام بیت، «فاقت» مفهوم بیت زیر است؟

«تعلیم ز ازه گیر در امر معاش / نیمی سوی خود می کش و نیمی می پاش»

(۱) به گیتی ز بخشش بود مرد مه / تو گر گنج داری ببخش و منه

(۲) مدار و ببخش آن چه افزون بود / وز اندازه خورد بیرون بود

(۳) اگر هزار گنه بینی از سپهر دو رنگ / بر او ببخش که بخشیدن گناه، خوش است

(۴) بخل عیبی است که صد فضل بپوشاند و جُود / کیمیایی است که صد عیب هنر گرداند

۱۲۰- مفهوم کدام عبارت با بیت‌های زیر مشترک است؟

«اژدها بد مکر فرعون عنود / مکر شاهان جهان را خورده بود

لیک از او فرعون تر آمد پدید / هم ورا هم مکر او را در کشید

اژدها بود و عصا شد اژدها / این بخورد آن را به توفیق خدا»

(۱) مقابله‌ی جفا، وفا کرد و در مقابله‌ی زشتی، آشتی کرد و در مقابله‌ی لئیمی، کریمی کرد.

(۲) از روی نیکویش حبس و چاه آمد، و از خوی نیکویش تخت و گاه آمد.

(۳) هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب‌دان برابر نیاید!

(۴) قصه‌ی حال یوسف را نیکو نه از حُسین صورت او گفت، بلکه از حُسین سیرت او گفت.

۱۲۱- کدام گزینه با بیت «تا تو را جای شد ای سرو روان در دل من/ هیچ‌کس می‌نپسندم که به جای توبود» ارتباط مفهومی دارد؟

(۱) معذورم از بنالم زیرا که می‌زنندم/ لیکن چه چاره سازم کز خویش در فغانم

(۲) ای خوش آن صید که وقتی به کند تو در افتاد/ خرم آن مرغ که روزی به هوای تو پریده است

(۳) ای آفتاب خوبان می‌جوشد اندرونم/ یک ساعتم بگنجان در سایه‌ی عنايت

(۴) بود به جای منت صدهزار دوست ولیکن/ به دوستی که مرا هیچ‌کس به جای تو نبود

۱۲۲- کدام گزینه با عبارت «تدبیر برخلاف تقدیر رحمان آمد». تناسب معنایی ندارد؟

(۱) تدبیر کند بند و تقدیر نداند / تدبیر به تقدیر خداوند چه ماند

(۲) تقدیر قطع رشته تدبیر می‌کند / تدبیر ساده‌لوح چه تقدیر می‌کند

(۳) هیچ تقدیری خلاف رأی و تدبیر تو نیست / راست‌گویی جنبش تقدیر در تدبیر توست

(۴) می‌کنم تدبیر گوناگون ولیک / بسته‌ی تقدیر نگشايم همی

۱۲۳- مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

گرچه تسلخ است ولیکن بر شیرین دارد

(۱) منشیین ترش تو از گردش ایام که صیر

من این معامله دانم که طعم صیر چشیدم

(۲) شکر خوش است ولیکن حلاوتیش تو ندانی

اجر صبری است که در کلبه احزان کردم

(۳) این که پیرانه سرم صحبت یوسف بنواخت

ای که صحبت با کسی داری نه در مقدار خویش

(۴) صیر چون پروانه باید کردنت در داغ عشق

۱۲۴- بیت زیر با همه ایيات تناسب مفهومی دارد به جز

که جان خود به مرؤت نثار می کردند»

نه شب زنده داران دل مرده اند
گوهر جان به چه کار دگرم باز آید
به اخلاص و ارادت جان سپاران
تาน شمار دل سر زیپسا شدی

«معاش اهل مرؤت بدین نسق بوده است

- (۱) به ایشاره مردان سبق برده اند
- (۲) گر نثار قدم یار گرامی نکنم
- (۳) چه خوش باشد سری در پای یاری
- (۴) ای دریغا اشک من دریا بدی

۱۲۵- همه ایيات با یکدیگر قربت مفهومی دارند؛ به جز:

- (۱) عقل گوید که از این عالم وحدت مگذر / که بسی دوست نما دشمن بدخواه بود
- (۲) عشق بازی کار بیکاران بود / عاقلاش با کار بیکاران چه کار
- (۳) یک بار هم ای عشق من از عقل میندیش / بگذار که دل حل بکند مسئله ها را
- (۴) عقل دایم رعیت عشق است / جان سپاری حمیت عشق است

۱۲۶- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

خویشتن باشم حجاب روی یار خویشتن
کجا به کوی حقیقت گذر توانی کرد
هم درد دل عاشق هم اصل مداوا تو
که با وجود تو کس نشنود ز من که منم

- (۱) تا سرم خالی نگردد از خیال ما و من
- (۲) تو کز سرای طبیعت نمی روی بیرون
- (۳) ای در همه عالم پنهان تو و پیدا تو
- (۴) بسیا و هستی حافظ ز پیش او بردار

۱۲۷- کدام گزینه با بیت زیر تناسب مفهومی ندارد؟

«اگر پای در دامن آری چو کوه / سرت ز آسمان بگذرد در شکوه»

کو چو سوسن صد زبان افتاده و لال
گر زمین را سیل گیرد کوهسار آسوده است
به چشم سرمه تا بر خویشتن بالید مژگان شد
جمع کردم پای در دامن، پناهی شد مرا

- (۱) گوش آن کس نشوشد اسرار جلال
- (۲) پای در دامن کشیدن، فتنه از خود راندن است
- (۳) خموشی را زبانها می دهد اعجاز حسن او
- (۴) سر به جیب خویش دزدیدم، کلاهی شد مرا

۱۲۸- مفهوم کدام بیت با سایر ایيات تفاوت دارد؟

من آن کنم که خداوندگار فرماید
عین آتش شد از این غیرت و بر آدم زد
بخواه جام و گلابی به خاک آدم ریز
قرعه کار به نام من دیوانه زدند

- (۱) جهانیان همه گر منع من کنند از عشق
- (۲) جلوه ای کرد رخت دید ملک عشق نداشت
- (۳) فرشته عشق نداند که چیست ای ساقی
- (۴) آسمان بار امانت نستوانست کشید

۱۲۹- مفهوم کدام بیت با متن زیر یکسان است؟

«روزی حضرت روح الله می گذشت. ابلهی با وی دچار شد و از حضرت عیسی سخنی پرسید: بر سبيل تلفظ
جوابش باز داد و آن شخص مسلم نداشت و آغاز عربده و سفاهت نهاد.»

خاک پاییش گزین چو سرمه به چشم
بر زمستان صبر باید طالب نوروز را
اگر جهان همه دشمن شود چه غم دارم
خصم آنم که میان من و تیغت سپر است

- (۱) آن که دشنام دادت از سر خشم
- (۲) کام جویان را ز ناکامی چیدن چاره نیست
- (۳) در آن قضیه که با ما به صلح باشد دوست
- (۴) ور به تیغ بزنی با تو مرا خشمی نیست

۱۳۰- همه‌ی ابیات با یکدیگر قرابت معنایی دارند به جز

- (۱) گویند سنگ لعل شود در مقام صیر / آری شود ولیک به خون جگر شود
- (۲) من از تو صبر ندارم که بی‌تو بنشینم / کسی دگر نتوانم که بر تو بگزینم
- (۳) آنکس که از و صبر محال است و سکونم / بگذشت ده انگشت فرو برده به خونم
- (۴) در من این هست که صبرم ز نکو رویان نیست / از گل و لایه گریز است و ز گل رویان نیست

۱۳۱- مفهوم کلی کدام بیت متفاوت با سایر ابیات است؟

- (۱) یار آن بود که صبر کند بر جفای یار / ترک رضای خویش کند در رضای یار
- (۲) مکن ز بستگی کار شکوه چون خامان / که صبر غنچه گره را گره‌گشا کرده است
- (۳) منشین ترش از گردان ایام که صبر / تلخ است ولیکن بر شیرین دارد
- (۴) هر که در محتنی گرفتار است / صبر او را نکوترین یار است

۱۳۲- مفهوم کلی کدام بیت با بیت زیر، تناسب دارد؟

«صورت زیبای ظاهر هیچ نیست / ای برادر سیرت زیبا بیار»

- (۱) بسا نفس خردمندان که در بند هوا ماند / در آن صورت که عشق آید خردمندی کجا ماند؟
- (۲) دانه‌ی بی‌مغز کی گردد نهال / صورت بی‌جان نباشد جز خیال
- (۳) هر که بی‌سیرت خوب است و نکو صورت / جز همان صورت بر دیوار مینگارش
- (۴) ز دشمن شنو سیرت خود که دوست / هر آنچ از تو آید به چشمش نکوست

۱۳۳- مفهوم کدام دو بیت با یکدیگر تفاوت دارد؟

- (الف) وصالی بی‌فراقی قسم کس نیست / که گل بی‌خار و شکر بی‌مگس نیست
 - (ب) زندگانی نتوان گفت حیاتی که مراست / زنده آن است که با دوست وصالی دارد
 - (ج) که آید پس هر نشیبی، فرازی / که باشد پس هر فراقی، وصالی
 - (د) حافظ وصال می‌طلبد از ره دعا / یا رب دعای خسته‌دلان مستجاب کن
(۱) الف - ب	(۲) ب - ج
(۳) الف - ج	(۴) ب - د

۱۳۴- مفهوم کلی کدام دو بیت با یکدیگر تناسب دارد؟

- (الف) ضرورت است بلا دیدن و جفا بردن / ز دست آن که ندارد به حسن همتایی
 - (ب) هر آن طفل چون جور آموزگار / نبیند جفا بیند از روزگار
 - (ج) دوستان چون جفا کنند همی / من چه امید دارم از دشمن
 - (د) گر بسوزی بند بندم از جفا / من وفای تو به جان دارم به جان
(۱) الف - د	(۲) الف - ب
(۳) ج - د	(۴) ج - ب

۱۳۵- مفهوم کلی کدام بیت متفاوت با سایر ابیات است؟

- (۱) در خرمن صد زاهد عاقل زند آتش / این داغ که ما بر دل دیوانه نهادیم
- (۲) عقل و دولت قرین یکدیگر است / هر که را عقل نیست دولت نیست
- (۳) قیاس کردم و تدبیر عقل در ره عشق / چو شبنمی است که بر بحر می‌کشد رقمی
- (۴) عقل اگر داند که دل در بند زلفش چون خوش است / عاقلان دیوانه گردند از پی زنجیر ما

۱۳۶- مفهوم کلی کدام دو بیت یکسان است؟

- (الف) مرا به علت بیگانگی ز خویش مران / که دوستان وفادار بهتر از خویشنده
 - (ب) درشت‌خویی و بدمعهدی از تو بپسندند / که خوب منظری و دل فریب و منظوری
 - (ج) یا وفا خود نبود در عالم / یا مگر کس در این زمانه نکرد
 - (د) دل خویش را بگفتم چو تو دوست می‌گرفتم / نه عجب که خوب‌رویان بکنند بی‌وفایی
(۱) الف - ج	(۲) ب - د
(۳) ب - د	(۴) الف - د

۱۳۷- مفهوم کلی بیت: «گر در طلبت رنجی، ما را برسد شاید، چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها» در کدام گزینه نیامده است؟

- (۱) برای رسیدن به حرم، عاشق و معشوق هر دو در رنجند.
- (۲) عاشق برای رسیدن به معشوق هر سختی را تحمل می‌کند.
- (۳) سختی‌های راه عشق برای عاشق هموار است.
- (۴) عاشق، رنج رسیدن به حرم را با جان و دل می‌پذیرد.

۱۳۸- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی بیشتری دارد؟

«گر در طلبت رنجی ما را برسد، شاید / چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها»

- (۱) ساقی بیا که هاتف غیم به مژده گفت / با درد صیر کن که دوا می‌فرستم.
- (۲) اگر یک روز با دلبر کنی نوش / کنی تیمار صدساله فراموش
- (۳) دور گردون گر دو روزی بر مراد ما نگشت / دائمآ یکسان نباشد حال دوران غم مخور
- (۴) همه حدیث وفا و وصال می‌گفتی / چو عاشق تو شدم قصه واژگون کردی

۱۳۹- کدام گزینه با مفهوم جملهٔ پایانی متن زیر همخوان نیست؟

«آهنگ کید و مکر و عداوت کردند تا مگر او را هلاک کنند، و عالم از آثار وجود او پاک کنند، و تدبیر برادران بر خلاف تقدیر رحمان آمد.»

- (۱) همه غیبی تو بدانی، همه عیبی تو بپوشی / همه بیشی تو بکاهی، همه کمی تو فرایی
- (۲) مکرهای دشمنان در گوش کرد / چشم خود بر یار دیگر باز کرد
- (۳) عزیزی و خواری تو بخشی و بس / عزیز تو خواری نبیند ز کس
- (۴) آن که هست از تو بلند او را که یارَد پست کرد / و آن که هست از تو عزیز او را که یارَد کرد خوار

۱۴۰- مفهوم کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی بیشتری دارد؟

«گر در طلبت رنجی ما را برسد، شاید / چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها»

- (۱) ساقی بیا که هاتف غیم به مژده گفت / با درد صیر کن که دوا می‌فرستم
- (۲) اگر یک روز با دلبر کنی نوش / کنی تیمار صدساله فراموش
- (۳) دور گردون گر دو روزی بر مراد ما نگشت / دائمآ یکسان نباشد حال دوران، غم مخور
- (۴) همه حدیث وفا و وصال می‌گفتی / چو عاشق تو شدم قصه واژگون کردی

۱۴۱- کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی ندارد؟

«غیبت نکردهای که شوم طالب حضور / پنهان نگشتهای که هویدا کنم تو را»

- (۱) عاقبت غیبت گزیند هر که آید درنظر / و آن که او غایب نگردد از نظر منظور ماست
- (۲) چون جمال یوسفی غایب شده‌ست از پیش تو / پس نشستن اینم اندر شهر کنعان شرط نیست
- (۳) اهل معنی را از او صورت نمی‌بندد فراق / و آن که این صورت نمی‌بندد، ز معنی غافل است
- (۴) تو از من نیستی غایب که اندر جان خیال تو / مرا در دل چو اندیشه است و در دیده چو بینایی

۱۴۲- همه‌ی ابیات کدام گزینه با بیت «گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید / چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان‌ها» تناسب ندارد؟

- (الف) در سفالین کاسه‌ی رندان به خواری منگرید / کاین حریفان خدمت جام جهان‌بین کرد
 (ب) کشته‌ی شمشیر عشق حال نگوید که چون / تشنه‌ی دیدار دوست راه نپرسد که چند
 (ج) دُر نیارد به کف آن‌کس که ز دریا ترسد / نخورد باده هر آن کاو ز خمار اندیشد
 (د) ای خوی نیک کرده به اخلاق بد بدل / وی برگ گل به خار مغیلان فروخته
 (ه) نماز در خم آن ابروان محرابی / کسی کند که به خون جگر طهارت کرد
 (و) گرت دل است که سرمایه‌دار وصل شوی / ز سوز بگذر و درساز با خسارت عشق
 (ا) ج - ه ۴) الف - د ۳) ج - و ۲) ب - د

۱۴۳- کدام گزینه با حدیث «حاسبوا قبلَ أَنْ تُحاسبُوا» تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) جواب پرسش اعمال خود مهیا کن / شدن ز شرم و خجالت چو آب در پیش است
 (۲) حساب کرده‌ی خود کن حساب در چه کنی؟ / که ماند از پس و روز حساب در پیش است
 (۳) عذاب روح مکن بهر مال دنیا دون / عذاب قبر و سؤال و جواب در پیش است
 (۴) به احتیاط قدم نه به راه وادی عشق / بدان که گر بروی زان عذاب در پیش است

۱۴۴- کدام بیت با بیت زیر نزدیکی معنایی بیشتری دارد؟

- «سفر دراز نباشد به پای طالب دوست / که زنده‌ای بدبخت آدمی که کشته اوست»
 (۱) تا عهد تو در بستم عهد همه بشکستم / بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان‌ها
 (۲) تا خار غم عشقت آویخته در دامن / کوتاه‌نظری باشد رفتن به گلستان‌ها
 (۳) گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید / چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها
 (۴) گویند مگو سعدی چندین سخن از عشقش / می‌گوییم و بعد از من گویند به دوران‌ها

۱۴۵- در کدام گزینه به مفهوم عبارت «حق الله را خدا می‌بخشد، اما وای از حق النّاس» اشاره شده است؟

- (۱) وای از این افسرده‌گان فریاد اهل درد کو؟ / ناله‌ی مستانه‌ی دل‌های غم پرورد کو؟
 (۲) مکن از خواب بیدارم خدا را / که دارم خلوتی خوش با خیالش
 (۳) اگر خواهید کردن صید مردم / به ترک مردم آزاری بگویید
 (۴) هر دولت و مکنت که قضا می‌بخشد / در وهم نیاید که چرا می‌بخشد

۱۴۶- کدام گزینه با بیت «مپنداز این شعله افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من» ارتباط معنایی بیشتری دارد؟

- (۱) چون آتش عشق تو بربار آرد شعله / من دانم و من که مرد عشق تو نیم
 (۲) سخن عشق کند در دل افسرده اثر / مرده در گور اگر زنده به تلقین گردد
 (۳) گهر در گوش بسیاری نماند لیک بعد از من / بسی در گوش‌ها ماند حدیث گوهرآمیزم
 (۴) بگشای تربتم را بعد از وفات و بنگر / کز آتش درونم دود از کفن برآید

۱۴۷- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) ز رهم می‌فکن ای شیخ به دانه‌های تسبیح / که چو مرغ زیرک افتاد نفتند به هیچ دامی
 (۲) تو حید تو خواند به سحر مرغ سحرخوان / تسبیح تو گوید به چمن بلبل گویا
 (۳) هر گل و برگی که هست، یاد خدا می‌کند / بلبل و قمری چه خواند، یاد خداوندگار
 (۴) گفتم این شرط آدمیت نیست / مرغ تسبیح‌گوی و من خاموش

۱۴۸- کدام گزینه با بیت «تا خار غم عشقت آویخته در دامن / کوته نظری باشد، رفتن به گلستان‌ها» متناسب است؟

- (۱) خارست و گل در بوستان هرج او کند نیکوست آن / سهل است پیش دوستان از دوستان بردن ستم
- (۲) تو اگر چنین لطیف از در بوستان درآیی / گل سرخ شرم دارد که چرا همی شکفتیم
- (۳) آن که در دامنش آویخته باشد خاری / هرگزش گوشی خاطر به گلستان نرود
- (۴) چه شکر گوییمت ای باد مشکبوی وصال / که بوستان امید بخواست پژمردن

۱۴۹- کدام گزینه با «الصَّيْرِ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ» تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) چو بر درد فراقش صبر کردیم / به وصل خویش درمان کرد ما را
- (۲) در عشق صبر باید تا وصل رو نماید / اینجا به کار ناید تدبیر کاردانان
- (۳) عاشق و درویشی اینجا، در دعا و صبر کوش / چاره‌ی عاشق صبوری، کار درویشان دعاست
- (۴) هر ساعت صبر من بود کم / هر ساعت درد من بود بیش

۱۵۰- مفهوم و تصویر کدام بیت با مفهوم و تصویر بیت زیر قرابت دارد؟

«مپندرار این شعله افسرده گردد / که بعد از من افروزد از مدفن من»

- (۱) تو مپندرار که از خاک سر کوی تو من / به جفای فلک و جور زمان برخیزم
- (۲) ز تربتم بگذر ای مسیح دم، زنهار / کزین زیاده مرا تاب آرمیدن نیست
- (۳) بگشای تربتم را بعد از وفات و بنگر / کز آتش درونم دود از کفن برآید
- (۴) گرچه خاکسترم و مصلحتم خاموشی است / آتش افروزم و شرح شب هجران گویم

۱۵۱- مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) هر روز همی شود به نوعی / حُسْن تو فزوون و صبر من کم
- (۲) در عشق صبر باید تا وصل رو نماید / اینجا به کار ناید تدبیر کاردانان
- (۳) برو خواجه صبوری کن که از صبر / دوای درد هجران می‌توان یافت
- (۴) بر بند لب و تن زن چو غنچه و چون سوسن / رو صبر کن از گفتن، چون صبر کلید آمد

۱۵۲- همه گزینه‌ها به جز گزینه با بیت «تا خار غم عشقت آویخته در دامن / کوته نظری باشد رفتن به گلستان‌ها» قرابت معنایی دارند.

- (۱) چشم از آن روز که بر کردم و رویت دیدم / به همین دیده سر دیدن اقوام نیست
- (۲) هرگز اندیشهٔ یار از دل دیوانهٔ عشق / به تماسای گل و سبزه و صحراء نرود
- (۳) باغ مرا چه حاجت سرو و صنوبر است / شمشاد خانه‌پرور ما از که کم تر است
- (۴) دلسرب از نظارهٔ باغ بهشت کرد / صحرای ساده دل بی‌آرزو مرا

۱۵۳- کدام بیت با جملهٔ «نیکوخو، بهتر هزار بار از نیکورو» تناسب مفهومی بیشتری دارد؟

- (۱) از روی نرم سرزنش خار می‌کشم / چون گل ز حسن خلق خود آزار می‌کشم
- (۲) جمال صورت فردا کجا تو را باشد / اگر نباشد امروز سیرت تو جمیل
- (۳) از ما مجوى زینت ظاهر که چون صدف / ما اندرون خانه به گوهر گرفته‌ایم
- (۴) خوب حصاری بکش از گرد خویش / خوی نکو را در و دیوار کن

۱۵۴- کدام گزینه با بیت «گر در طلبت رنجی ما را برسد شاید / چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها» قرابت مفهومی دارد؟

- (۱) در بیابان بلا و فتنه از گرمای جور / خشک و ویران شد زمین عمر ما سالی چهار
- (۲) با همه لاف زیرکی، بی خبرم ز خویشن / تا شده چشم مست تو هوش ربای عاشقان
- (۳) رهزنی ما را نباشد چون خودی در راه دوست / در طریق بندگی القصه خود چاه خودیم
- (۴) ز های و هوی رقیبان چه غم که شبر و عشق / ز های و هوی سگ پاسبان نیندیشد

۱۵۵- عبارت «الصبر مفتاح الفرج» با همه‌ی ابیات، به جز بیت تناسب مفهومی دارد.

(۱) منشین ترش از گردش ایام که صیر / تلخ است ولیکن بر شیرین دارد

(۲) به صیر از بند گردد مرد رسته / که صیر آید کلید بند بسته

(۳) من صیر بیش از این نتوانم ز روی او / چند احتمال کوه توان بود کاه را

(۴) هست مر هر صیر را آخر ظفر / هست روزی بعد هر تلخی شکر

۱۵۶- بیت «صورت زیبای ظاهر هیچ نیست / ای برادر سیرت زیبا بیار» با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

(۱) عاقبت گرگ زاده گرگ شود / گر چه با آدمی بزرگ شود

(۲) معنی مردم به از نقش که بر هیچ عدو / آن سواری که به نقش است نینی ظفرش

(۳) راستی موجب رضای خداست / کس ندیدم که گم شد از ره راست

(۴) پرتو نیکان نگیرد هر که بنیادش بد است / تربیت نااهل را چون گردکان بر گنبد است

۱۵۷- کدام گزینه با بیت «تا عهد تو در بستم عهد همه بشکستم / بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان‌ها» تناسب کمتری دارد؟

(۱) هر که مجنون نیست از احوال لیلی غافل است / وانکه مجنون را به چشم عقل بیند عاقل است

(۲) در دلم هیچ نیاید مگر اندیشه‌ی وصلت / تو نه آنی که دگر کس بنشیند به مکانت

(۳) مشنو ای دوست که غیر از تو مرا یاری هست / یا شب و روز به جز فکر توان کاری هست

(۴) نه عاشق است که هر ساعتش نظر به کسی / نه عارف است که هر روز خاطرش جاییست

۱۵۸- کدام بیت با مصraig «چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان‌ها» قرابت معنایی دارد؟

(۱) من میست می عشقم هشیار نخواهم شد / وز خواب خوش مستی بیدار نخواهم شد

(۲) امروز چنان مستم از باده‌ی دوشینه / تا روز قیامت هم هشیار نخواهم شد

(۳) چون یار من او باشد، بی‌یار نخواهم ماند / چون غم‌خوارم او باشد غم‌خوار نخواهم شد

(۴) از دوست به هر خشمی آزرده نخواهم گشت / وز یار به هر زخمی افگار نخواهم شد

۱۵۹- کدام بیت با بیت «گر در طلبت رنجی، ما را برسد شاید / چون عشق حرم باشد، سهل است بیابان‌ها» قرابت معنایی دارد؟

(۱) چه سست مهر طبیعی که درد خواجه را / دوا تواند و زان ناتوان نیندیشد

(۲) هر که خاطر به کسی داد چه بیمش ز خطر / کان (که آن) که رفت از پی خاطر ز خط نندیشد

(۳) دامن گردون پر از خون جگر بینم به صبح / بسکه در مهر تو اشک از چشم اختر می‌چکد

(۴) ساربان خیمه برون می‌زد و اینم عجب است / که قیامت نشد آن روز که محمول می‌شد

۱۶۰- بیت «تا خار غم عشقت آویخته در دامن / کوتاه نظری باشد رفتن به گلستان‌ها» با کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟

(۱) به وفای تو کز آن روز که دل‌بند منی / دل نبستم به وفای کس و در نگشايم

(۲) دوستان گویند سعدی دل چرا دادی به عشق / تا میان خلق کم کردی وقار خویش را

(۳) ز دست عشق تو هر جا که می‌روم دستی / نهاده برس و خاری شکسته در پایی است

(۴) ای بادیه هجران تا عشق حرم باشد / عشاق نیندیشنند از خار مغیلاتت

۱۶۱- مفهوم کدام بیت با عبارت «نبینی که یوسف را از روی نیکو، بند و زندان آمد و از خوی نیکو، امر و فرمان آمد؟ از روی نیکوش حبس و چاه آمد، و از خوی نیکوش تخت و گاه آمد» نزدیک است؟

(۱) چو کامت برنمی‌آید به ناکامی فروده تن / که در زندان ناکامی نیابی کامرانی تو

(۲) هزاران جان یعقوبی همی‌سوzed از این خوبی / چرا ای یوسف خوبان در این چاهی، نمی‌دانم

(۳) لفظ دلبر راندم اما خلق را دل برنتافت / شعر نیکو گفتم اما قوم را مشعر نبود

(۴) درگذر از فضل و از جهادی و فن / کار خدمت دارد و خلق حسن

۱۶۲- کدام عبارت با آیه «وَ مَكَرُوا وَ مَكَرَ اللَّهُ وَ اللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ» تناسب معنایی دارد؟

- (۱) در عالم نعمت بسیار است و آب نیکوتین نعمت‌هاست.
- (۲) برادران یوسف آهنگ مکر و عداوت کردند تا مگر او را هلاک کنند.
- (۳) عالمیان بدانند که هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب‌دان برابر نیاید.
- (۴) در مقابله جفا، وفا کرد و در مقابله زشتی، آشتی کرد.

۱۶۳- مفهوم کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) در مغیلان گاه عشقت خستگان درد را / زخم هر خار مغیلان مرهم و درمان شده
- (۲) ای درد توام درمان در بستر ناکامی / اواید توام مونس در گوشة تنها یی
- (۳) درد تو مرا آورد بالین سرانجامی / ای درد توام درمان در بستر ناکامی
- (۴) در عشق هیچ درد چو درد حبیب نیست / درمان درد عشق به دست طبیب نیست

۱۶۴- بیت زیر را کدام واژه کامل می‌کند؟

«ای که انکار کنی عالم درویشان را / تو ندانی که چه و سر است ایشان را»

- (۱) صولت
- (۲) صدیق
- (۳) جبار
- (۴) سودا

۱۶۵- بیت زیر را کدام واژه پر می‌کند؟

«تا خار غم عشقت آویخته در / کوته‌نظری باشد، رفتن به گلستان‌ها»

- (۱) ذهنم
- (۲) دل
- (۳) گل
- (۴) دامن

۱۶۶- بیت کدام گزینه با بیت زیر قربابت معنایی بیشتری دارد؟

«تا تو را جای شد ای سرو روان در دل من / هیچکس می‌نیستدم که به جای تو بود»

- (۱) دلم ببرد و به جان زینهار می‌ندهد / کسی به شهر شما این کند به جای کسی؟
- (۲) هرگلی کز نوبهار کام دل آید به عرض / باغبانش خرممن آراید به دوران شما
- (۳) اگر غیری نظربازی کند با صورت دیگر / مرا منظور در آفاق، باری، نیست غیر از تو
- (۴) من اگر باده خورم ورنه چه کارم با کس / حافظ راز خود و عارف وقت خویشم

۱۶۷- مفهوم کدام بیت با جمله زیر یکسان است؟

«در مقابله جفا، وفا کرد و در مقابله لئیمی، کریمی کرد.»

- (۱) گر از سلطان طمع کردم خطابود / ور از دلبر وفا جستم، جفا کرد
- (۲) جفا کردی جفا دیدی جفا را / وفا کن تا وفا بینی وفا را
- (۳) وفا نمودم و پاداش آن جفا دیدم / که گفت نخل محبت ثمر نمی‌بندد
- (۴) با جفاجوی وفا کن که ز جورش برهی / بهر بدخوی نباشد حجری (سنگی) بهتر از این

۱۶۸- مفهوم بیت زیر به کدام بیت نزدیک‌تر است؟

گه نعره زدی بلبل، گه جامه دریدی گل / با یاد تو افتادم از یاد برفت آن‌ها

- (۱) یادش نکنم زانکه فراموش نکردم / ناکرده فراموش چگونه کنمش یاد
- (۲) چون توان یاد دوستان کردن / دل از این یاد، بوستان کردن
- (۳) هر آن ساعت که با یاد من آید / فراموشم شود موجود و معدوم
- (۴) ای تازه گل از عاشق ناشاد بکن یاد / وز آنکه ز یادش نروی یاد بکن یاد

۱۶۹- کدام بیت با عبارت «اگر معاملت می‌کنی با حق کن، که تا خلق سود خود نبیند با تو معاملت نکند» قربات معنایی دارد؟

- (۱) تا هست حق و باطل و سود و زیان، رساد / از حق به او عنایت و از او به خلق سود
- (۲) بداندیش خلق از حق آگاه نیست / ز غوغای خلقش به حق راه نیست
- (۳) چو به حق مشغول شدی فارغ از آب و گل شدی / چون که بی‌دست و دل شدی در زن در این ابا
- (۴) کسی را که حق داد بر خلق دست / نشاید که جز حق‌گزاری کند

۱۷۰- در تمام گزینه‌ها تناسب معنایی بین مصraigها دیده می‌شود جز گزینه

- (۱) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم / چون صیر توان کرد که مقدور نمانده است؟
- (۲) مهر خموشی ام به دهن چون صد زدن / ای مهر تو در دل‌ها، وی مهر تو بر لب‌ها
- (۳) غم و شادی جهان را نبود هیچ ثبات / گفتم زمان عشرت دیدی که چون سرآمد؟
- (۴) که دوست خود روش بنده‌پروری داند / گفتا تو بندی کن کاو بندی پرور آید

۱۷۱- در کدام گزینه به مفهوم «دل نبستن به مادیات و آزادگی» اشاره شده است؟

- (۱) برق چون ابر بهار از کشت من گریان گذشت / سیل گردآلود خجلت زین ده ویران گذشت
- (۲) دل آزاد من و گرد تعلق؟ هیهات! / بارها سیل تهی دست از این خانه گذشت
- (۳) از سر خردی جان سخت دلیرانه گذشت / آفرین باد به پروانه که مردانه گذشت
- (۴) دست و دامان تهی رفت ز گلزار برون / هر که از مردم فهمیده نستجیده گذشت

۱۷۲- مفهوم بیت زیر در همه آبیات به جز گزینه دیده می‌شود.

- گر در طلبت رنجی ما را بر سد شاید / چون عشق حرم باشد سهل است بیابان‌ها
- (۱) در بیابان گر به شوق کعبه خواهی زد قدم / سرزنش‌ها گر کند خار مغیلان غم مخور
 - (۲) راهی است راه عشق که هیچ‌ش کناره نیست / آنجا جز آنکه جان بسپارند چاره نیست
 - (۳) رنج راحت دان، چو شد مطلب بزرگ / گرد گله، تو تیای چشم گرگ
 - (۴) جمال کعبه چنان می‌دواندم به نشاط / که خارهای مغیلان حریر می‌آید

۱۷۳- مفهوم کدام بیت از بیت زیر دورتر است؟

آن را که چنین دردی از پای دراندازد / باید که فروشوید دست از همه درمان‌ها

- (۱) دردم از یار است و درمان نیز هم / دل فدای او شد و جان نیز هم
- (۲) دردی است درد عشق که هیچ‌ش طبیب نیست / گر دردمند عشق بنالد غریب نیست
- (۳) دی گفت طبیب از سر حسرت چو مرا دید / هیهات که رنج تو ز قانون شفا رفت
- (۴) دوای درد عاشق را کسی کو سهل پندارد / ز فکر آنان که در تدبیر درمانند درمانند

۱۷۴- مفهوم کدام عبارت در کمانک مقابله آن نادرست نوشته شده است؟

- (۱) پادشاه عالم، خبر که داد در این قصه، از حُسْن سیرت او داد نه از حسن صورت: (برتری باطن نیکو بر ظاهر نیکو)
- (۲) در بدایت بند و چاه بود، در نهایت تخت و گاه بود: (سختی کشیدن مقدمه آسانی و دولتمندی)
- (۳) زینت قرآن بی جمال بهشت تمام است و زینت بهشت بی جمال و کمال قرآن، ناتمام است: (برتری قرآن نسبت به بهشت)
- (۴) در مقابله جفا وفا و در مقابله زشتی آشتی کرد: (مقابله و جنگ با ظلم و زشتی)

۱۷۵- واژه «کیش» در بیت زیر با کدام واژه به نوعی تناسب معنایی دارد؟

هر تیر که در کیش است گر بر دل ریش آید / ما نیز یکی باشیم از جمله قربان‌ها

- (۱) دل
- (۲) ریش
- (۳) جمله
- (۴) قربان

۱۷۶- در کدام گزینه به مفهوم مقابل بیت «بید مجnoon در تمام عمر، سر بالا نکرد / حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی» اشاره شده است؟

- (۱) بی رفیقان آب خوردن می دهد خجلت ثمر / خضر را از دیده ها شرمندگی پوشیده است
- (۲) هر حاصلی که دارم بی حاصلی است بی تو / سیلا ب عشق خود را بر کار و حاصل نه
- (۳) در بهشت عافیت افتادم از بی حاصلی / شد حصاری بی بری از سنگ طفلان بید را
- (۴) صائب نشود تنگ شکر تا دلت از درد / بی حاصلی مردم بی درد ندانی

۱۷۷- کدام بیت، فاقد مفهوم «چندان تناوری و بلند که به هنگام تماشا کلاه از سر کودک عقل می افتد» است؟

- (۱) خرد تا ابد در نیابد تو را / که تاب خرد بر نتابد تو را
- (۲) خرد را و جان را همی سنجد او / در اندیشه سخته کی گنجد او؟
- (۳) گر به نزهتگه ارواج برد بوی تو باد / عقل و جان گوهر هستی به نثار افشارند
- (۴) در جلالش عقل و جان فرتوت شد / عقل حیران گشت و جان مبهوت شد

۱۷۸- متن زیر با همهی ابیات قربات مفهومی دارد؛ به جز:

«عامل شهری به خلیفه نبیشت که دیوار شهر، خراب شده است، آنرا عمارت باید کردن. جواب نبیشت که شهر را از عدل، دیوار کن؛ که حاجت نیست به گل و خشت و سنگ و گچ.»

- (۱) چو خشنود داری جهان را به داد / توانگر بمانی و از داد شاد
- (۲) همه داد کن تو به گیتی درون / که از داد هرگز نشد کس نگون
- (۳) به داد و دهش کوش و نیکی سگال / ولی را بپرور عدو را بمال
- (۴) اگر دادگر چند بی کس بود / ورا راستی پاسبان بس بود

۱۷۹- مفهوم کلی کدام بیت از عبارات زیر برداشت نمی شود؟

«شهر را از عدل، دیوار کن و راهها را از ظلم و جور پاک کن، که حاجت نیست به گل و خشت و سنگ و گچ»

- (۱) شاهی که چو خورشید جهان گشت میین / بزدود غبار ظلم از روی زمین
- (۲) ظلم شد عدل و روز شد شب ما / زان همی نشند یارب ما
- (۳) ز امن عدل تو در صید باز گیرد کبک / ز سهم تیغ تو در رزم ماده گردد نر
- (۴) عالم از عدل تو آباد است و شاه عالمی / تا تو باشی شاه عالم کی شود عالم خراب

۱۸۰- کدام گزینه مفهوم بیت «به داد و دهش گیتی آباد دار / دل زیردستان خود شاد دار» را در خود دارد؟

- (۱) چون حاصل عمر تو فربیتی و دمی است / زو داد مکن گرت به هر دم ستمی است
- (۲) چرا من این همه بر درگه تو داد کنم / اگر تو گوش به فریاد دادخواه کنی
- (۳) در بزمگاه محنت گیتی به جام عمر / جز خون دل ز دست زمانه نمی خورم
- (۴) خسروا داد کن و شکر به شکرانه ای آنک / همه چیزی به تو داده است خدای متعال

۱۸۱- بیت «شب تو حامل مرگ است و لاجرم یک روز / زنی که حامله شد بچه را همی زاید» با کدام ابیات زیر ارتباط معنایی دارد؟

الف- خدنگ چار پر مرگ باز نتوان داشت / هزار تو اگرت درع و جوشن و سپر است
 ب- بیا و برگ سفر ساز و زاد و ره برگیر / که عاقبت برود هر که او ز مادر زاد
 پ- شادمانی مکن که دشمن هر د / تو هم از مرگ جان نخواهی برد
 ت- دارد جهان اقبال، ادبی در مقابل / بر خودسری مچینید هر جا سریست پایی است

- (۱) «الف» و «ب»
- (۲) «ب» و «ت»
- (۳) «الف» و «ت»
- (۴) «ب» و «ت»

۱۸۲- کدام گزینه با آیه «کُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ» تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) هم مرگ بر جهان شما نیز بگذرد / هم رونق زمان شما نیز بگذرد
- (۲) ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع / این گرگی شبان شما نیز بگذرد
- (۳) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت / هم بر چراگدان شما نیز بگذرد
- (۴) به نوبت‌اند ملوک اندرین سپنج سرای / خدای عزوجل راست ملک بی‌پایان

۱۸۳- مفهوم «فنا و ناپایداری دنیا» در کدام گزینه وجود ندارد؟

- (۱) خون دل شیرین است آن می‌که دهد رز بن / ز آب و گل پروریز است آن خم که نهد دهقان
- (۲) بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر / دیدی که چگونه گور بهرام گرفت
- (۳) مئت سدره و طوبی ز پی سایه مکش / که چو خوش بنگری ای سرو روان این همه نیست
- (۴) چون عاقبت کار همه نیستی است / انگار که نیستی چو هستی خوش باش

۱۸۴- ابیات کدام گزینه با یکدیگر قرابت معنایی دارند؟

- (۱) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت / آن خضر که فرخنده پی‌اش نام نهادند
قطع این مرحله بی‌همراهی خضر مکن / ظلمات است بترس از خطر گمراهی
- (۲) صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نی‌اش نام نهادند
دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی
- (۳) خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان / این ملک که بغداد و ری‌اش نام نهادند
خاک بغداد به مرگ خلفا می‌گردید / ورنه این شط روان چیست که در بغدادست؟
- (۴) دل گرمی و دم سردی ما بود که گاهی / مرداد مه و گاه دی‌اش نام نهادند
زمستان نیز رفت، اما بهاران نمی‌بینم / بر این تکرار در تکرار پایانی نمی‌بینم

۱۸۵- مفهوم کدام گزینه از بقیه گزینه‌ها دورتر است؟

- (۱) سر به خاک آورد امروز آن‌که افسر بود دی / تنبه دوزخ برد امسال آن‌که گردن بود پار
- (۲) گفتی که کجا رفتند آن تاجران اینک / ز ایشان شکم خاک است آبستن جاویدان
- (۳) هان ای دل عبرت بین از دیده نظر کن هان / ایوان مدائی را آینه عبرت دان
- (۴) سر پادشاهان گردن فراز / به درگاه او بر زمین نیاز

۱۸۶- مفهوم مقابل بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«ای مفتخر به طالع مسعود خویشن / تاثیر اختران شما نیز بگذرد»

- (۱) نفس باد صبا مشک فشان خواهد شد / عالم پیر دگر باره جوان خواهد شد
- (۲) آن شب چه شد که بی‌رخ لیلی نبود می‌ / و آن روز کو؟ که موقف دیدار بود طور
- (۳) بتان ماهروی خوش سخن را / کجا شد آب لب و دندان دریغا
- (۴) دریغا ساغر عیشم به تبریز / ز شکر شد تهی وز زهر لبریز

۱۸۷- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه دیده می‌شود؟

«بر تیر جورتان ذ تحمل سپر کنم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد»

- (۱) عشق را با صبر و طاقت جمع کردن مشکل است / کشتی طوفانی ما خوش به لنگر می‌رود
- (۲) علاج سختی ایام صبر کند می‌خواهد / درشتی گر کند سنگت مقابل کن به سندانش (آهن)
- (۳) فرون از صبر ایوب است تاب محنت دوری / که رنجوری نباشد آن چنان مشکل که مهجوری
- (۴) چه کرد آن سنگدل با تو به سختی صبر چون کردی / چرا یکبارگی خود را چنین خوار و زبون کردی

۱۸۸- مفهوم بیت «آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام / بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد» با کدام گزینه تناسب دارد؟

- (۱) به آب تیغ تشنه است مرغ دلم / که نیم کشته به خون چند بار برگرد
- (۲) هیچ کس دیدی که خواهد در دمی صد بار مرگ / مرگ را من خواستارم، مرگ به زین زندگی
- (۳) خدنگ چارپر مرگ باز نتوان داشت / هزار تو اگرت درع و جوشن و سپر است
- (۴) اندرین معنی مگر صد جان برند / مرد آن دان کاو به پیش از مرگ مُرد

۱۸۹- مفهوم بیت «روی‌ها چون زین بیابان در کنند / جمله سر از یک گربیان بر کند» با کدام بیت‌ها متناسب است؟

- (الف) هزار دام به هر گام این بیابان است / که از هزار هزاران یکی از آن نجهد
- (ب) جان گرگان و سگان یک یک جداست / متّحد جان‌های شیران خداست
- (ج) تخت و تاج و ملک و هستی جمله را در هم شکن / نقش و مهر نیستی و مفلسی بر جان گمار
- (د) پس چو یک رنگ شد همه او شد / رشته باریک شد چو یک تو شد

(۱) الف - ب (۲) ب - د (۳) ج - د (۴) الف - ج

۱۹۰- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، تفاوت دارد؟

- (۱) صبا از عشق من رمزی بگو با آن شه خوبان / که صد جمشید و کیخسرو غلام کمترین دارد
- (۲) تکیه بر اختر شب دزد مکن کاین عیار / تاج کاووس ببرد و کمر کیخسرو
- (۳) بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر / دیدی که چگونه گور بهرام گرفت
- (۴) بیفسان جرعه‌ای بر خاک و حال اهل دل بشنو / که از جمشید و کیخسرو فراوان داستان دارد.

۱۹۱- متن زیر، با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

«کجا هستند پادشاهانی که به هنگام نوشیدن ساغر مرگ، در این کاخ‌ها، فرمانروایی می‌کردند؟ چه بنای‌ای که صبح بر پا بود و عصر ویران گشت.»

- (۱) در تابِ توبه چند توان سوخت هم‌چو عود / می‌ده که عمر در سر سودای خام رفت
- (۲) گفتم ای مسند جم جام جهان‌بینت کو / گفت افسوس که آن دولت بیدار بخفت
- (۳) دهان تنگ شیرینش مگر ملک سلیمان است / که نقش خاتم لعلش جهان زیر نگین دارد
- (۴) عمرتان بادا دراز ای ساقیان بزم جمع / گرچه جام ما نشد پُر می‌به دوران شما

۱۹۲- ابیات همه گزینه‌ها به استثنای بیت گزینه با بیت زیر مفهوم یکسانی دارد.

«آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام / بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد»

- (۱) راست بشنو که در جهان جهان / از اجل کس نیافته است امان
- (۲) در این باغ سروی نیامد بلند / که باد اجل بیخش از بن نکند
- (۳) گر به مثل جام جم است آدمی / سنگ اجل بشکندش چون سفال
- (۴) گر شب هجران مرا تاختن آرد اجل / روز قیامت زنم خیمه به پهلوی دوست

۱۹۳- کدام بیت با بیت «بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد» تقابل معنایی دارد؟

- (۱) خصم سرکش شود از راه تحمل مغلوب / خاک، خاموش به از آب کند آتش را
- (۲) ز جرم زیرستان از تحمل چشم پوشیدن / دو چشم دولت خوابیده را بیدار می‌سازد
- (۳) مرد مصاف در همه‌جا یافت می‌شود / در هیچ عرصه مرد تحمل ندیده‌ایم
- (۴) مانع رحم شد اظهار تحمل صائب / زیر بار غم ایام خمیدن به بود

۱۹۴- کدام گزینه با عبارت «هر کس که روی از معاملت با خلق بتافت، دنیا و آخرت در راه معاملت با حق بیافتد» تناسب معنایی دارد؟

- (۱) ظلم رها کن به وفا درگریز / خلق چه باشد؟ به خدا درگریز
- (۲) طبع روشن مرد حق را آبرویست / خدمت خلق خدا مقصود است
- (۳) هیچ مصلح به کوی عشق نرفت / که نه دنیا و آخرت دریاخت
- (۴) روی از سخن سرد حسودان نتوان تافت / خالی نبود عاشقی از گرمی و سردی

۱۹۵- کدام گزینه با بیت «آب اجل که هست گلوبکیر خاص و عام / بر حلق و بر دهان نیز بگذرد» تناسب معنایی کمتری دارد؟

- (۱) ز اهل جهان کس نماند بلکه جهان بس نماند / پای خرد درگذار از سر پیمان او
- (۲) جهان بر آب نهاده است و زندگی بر باد / بر آب و باد کجا باشد اعتماد نشست
- (۳) شاد باش ای جهان به روی تو شاد / غم نصیب عدوست شاد نشین
- (۴) مده ای فاضل آب بزرخ بر باد / که خدا این جهان بر آب نهاد

۱۹۶- همه‌ی گزینه‌ها با بیت زیر تناسب دارند، به جز: ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن / تأثیر اختزان شما نیز بگذرد

- (۱) در پیش چشم پرده‌شناسان روزگار / اقبال، پرده‌ی رخ ادبیار بیش نیست
- (۲) چون سکندر جگر تشنه ز ظلمات آرد / هر که نازنده به بخت خود و اقبال خود است
- (۳) آفتاب از اوج عزّت می‌نهد رو در زوال / ساده‌لوح است آن که با اقبال دشمن، دشمن است
- (۴) به ظلمتی که ز دوران رسد گرفته مباش / که خنده‌ی شب ادبیار، صبح اقبال است

۱۹۷- مفهوم کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) سر به خاک آورد امروز آن که افسر بود دی / تن به دوزخ برد امسال آن که گردن بود پار
- (۲) هر سر سزای افسر زرین نمی‌شود / الا سری که خاک کف پای او بود
- (۳) آن سروران که تاج سر خلق بوده‌اند / اکنون نظاره کن که همه خاک پا شدند
- (۴) دل در جهان مبند که دوران روزگار / هر روز بر سری نهد این تاج خسروی

۱۹۸- کدام گزینه با بیت «وین بوم محنت از پی آن تا گند خراب / بر دولت آشیان شما نیز بگذرد» ارتباط معنایی کمتری دارد؟

- (۱) از دولت عشق پادشاهیم / سلطنتی عشق بی‌زوال است
- (۲) جهان سر به سر چون فسنه‌ست و بس / نماند بد و نیک بر هیچ کس
- (۳) ای سنایی دل از جهان برکن / بر کس این دور جاودانه نماند
- (۴) آن که گویند که بر آب نهاده است جهان / مشنو ای خواجه که چون درنگری بر باد است

۱۹۹- همه‌ی گزینه‌ها با بیت‌های زیر تناسب دارند، به جز

«جن و ملک بر آدمیان نوحه می‌کنند / گویا عزای اشرف اولاد آدم است

خورشید آسمان و زمین، نور مشرقین / پروردگاری کنار رسول خدا، حسین»

- (۱) پای تا سر داغ گشتم دل سرا پا درد شد / چند نالم وای دل تا چند سوزم وای من
- (۲) تا چو زنجیر است موج آب در پای چنار / دشمن او دست بر سر، پای در زنجیر باد
- (۳) ماتم عشق و عزای او چه با عالم نکرد / کیست در عالم که برخود نوحه ماتم نکرد
- (۴) پشت نه گردون ز کوه محنت ما بشکند / آری آری کوه درد ما کمرها بشکند.

۲۰۰- معنی کدام بیت با سایر ایيات تفاوت دارد؟

- (۱) چنین است گیتی ز نزدیک و دور / گهی سوگ و ماتم گهی بزم و سور
- (۲) چنین است آیین و رسم جهان / که کردار خویش از تو دارد نهان
- (۳) چنین است آیین گردنه دهر / گهی نوش بار آورد گاه زهر
- (۴) چنین است رسم سرای فریب / گهی در فراز و گهی در نشیب

۲۰۱- مفهوم کدام بیت با سایر ایيات تفاوت دارد؟

- (۱) مرگ این را هلاک و آنرا برگ / زهر این را غذا و آنرا مرگ
- (۲) بمیرد هر آن کس که زاید درست / شود نیست چونان که بود از نخست
- (۳) چنین است هر چند مانیم دیر / نه پیل سرافراز ماند نه شیر
- (۴) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد

۲۰۲- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) در بهار زمانه برگی نیست / که نه باد خزان بخواهد برد
- (۲) اقبال نانهاده به کوشش نمی‌دهند / بر بام آسمان نتوان شد به نرdban
- (۳) وین بوم محنت از پی آن تا کند خراب / بر دولت آشیان شما نیز بگذرد
- (۴) شکوه سلطنت و حسن کی ثباتی داد / ز تخت جم سختی مانده است و افسر کی

۲۰۳- مفهوم کدام بیت با عبارت «کل نفس ذائقه الموت» یکسان است؟

- (۱) تو قائم به خود نیستی یک قدم / ز غیبت مدد می‌رسد دم به دم
- (۲) چنین است، مر مرگ را چاره نیست / بر جنگ او لشکر و باره نیست
- (۳) گرامیست تن تا بود جان پاک / چو جان باشد، کشان افکنندش به خاک
- (۴) بپرهیز و جان را به یزدان سپار / به گیتی جز از تخم نیکی مکار

۲۰۴- همه‌ی گزینه‌ها با بیت «آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام / بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد» تناسب معنایی دارند، به جز

- (۱) زان در که آمدی به همان باید شدن / پس جز به نیستی نسب تو خطأ شود
- (۲) عزیز عمر چنان مگذران که آخر کار / چو آفتاب تو ناگاه زیر میغ آید
- (۳) به موعظت نتوانم تو را به راه آورد / سفال را نتواند که زر کند اکسیر
- (۴) منزل چه سازد و چه کند رخت بیشتر / آنرا که رفت باید با کاروان همی

۲۰۵- تلفظ و معنی واژه‌ی «ملک» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) ز فر شاه شمس‌الدین شده تبریز صد چون چین / ملک نیز آمد از رضوان سلام آورد مستان را
- (۲) من ملک بودم و فردوس بربین جایم بود / آدم آورد در این دیر خراب آبادم
- (۳) تا لشکر غمت نکند ملک دل خراب / جان عزیز خود به نوا می‌فرستم
- (۴) در تو هم دیوی است و هم ملکی / هم زمینی به قدر و هم فلکی

۲۰۶- کدام گزینه با عبارت «الدَّهْرُ يوْمٌ لَكَ وَ يوْمٌ عَلَيْكَ»، تناسب معنایی کمتری دارد؟

- (۱) از نهان خانه‌ی وصل تو جدا افتادم / بین کجا بودم از این پیش و کجا افتادم
- (۲) سزد که حال دل خویش بر تو عرضه کنم / که رفت موسم اقبال و روزگار نشاط
- (۳) خوش بُدَهَست امروز و دی با آن نگارین، عیش ما / خوش‌تر از امروز و دی، فردا و پس فردا زنیم
- (۴) وقتی علاج مردم بیمار کردمی / اکنون چنان شدم که ندانم دوای خویش

۲۰۷- کدام گزینه با بیت «آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام / بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد» ارتباط مفهومی دارد؟

- (۱) تا به گریبان نرسد دست مرگ / دست ز دامن نکنیمت رها
- (۲) خواری به عزیزان بود از مرگ گرانتر / اندیشه‌ی سر شمع سحر هیچ ندارد
- (۳) نمانی زنده در دنیا اگر ماهی و خورشیدی / بخاید مرگ ناچارت اگر آهن همی خایی
- (۴) مرگ با مهر تو باشد خوش‌تر از عمر ابد / زهر با یاد تو باشد خوش‌تر از ماء معین (گوارا)

۲۰۸- مفهوم کلی کدام بیت متفاوت با سایر ابیات است؟

- (۱) اگر بی‌نوایی برم یا ستم / گرم عاقبت خیر باشد چه غم
- (۲) می‌شود اول ستمگر کشته‌ی بیداد خویش / سیل دائم بر سر خود خانه ویران می‌کند
- (۳) پادشاهی که طرح ظلم افکند / پای دیوار ملک خویش بکند
- (۴) نماند ستمکار بد روزگار / بماند بر او لعنت پایدار

۲۰۹- کدام دو بیت با یکدیگر تناسب معنایی دارند؟

- الف) مهتران جهان همه مردند / مرگ را سر همه فرو کردند
- ب) همه مرگ راییم پیر و جوان / که مرگ است چون شیر و ما آهوان
- ج) وگر کشت خواهد همی روزگار / چه نیکوتراز مرگ در کارزار
- د) سرت گر بساید بر ابر سیاه / سرانجام خاک است ازو جایگاه
- (۱) ب - ج (۲) ب - د (۳) الف - ج (۴) الف - د

۲۱۰- در کدام بیت شاعر «سبب وصل به حق را فصل از تعلقات مادی» می‌داند؟

اکنون همان پنداشتم دریای بی‌پایاب را
بسحر جو و ترک این گرداب گیر
غرقه دریای بی‌چونسند و چند
وندر این کار دل خویش به دریا فکنم

- (۱) وقتی در آبی تا میان دستی و پایی می‌زدم
- (۲) سوی دریا عزم کن زین آبگیمر
- (۳) جان‌شناسان از عده‌ها فارغند
- (۴) دیده دریا کنم و صبر به صحراء فکنم

۲۱۱- کدام گزینه با عبارت «از مرگ ایمن مباش که مرگ نه به پیری بود و نه به جوانی» تناسب مفهومی دارد؟

به جز مرگ امید پیران چه چیز
که مرگ است چون شیر و ما آهوان
چه در بزم مردن چه در کارزار
نشسته چو شیر زیان پرستیز

- (۱) امید جوان تا بود پیر نیز
- (۲) همه مرگ راییم پیر و جوان
- (۳) چو خواهد بدن مرگ فرجام کار
- (۴) تو شادان دل و مرگ چنگال تیز

۲۱۲- کدام گزینه با بیت زیر تناسب مفهومی دارد؟

«بس پند که بود آن گه در تاج سرش پیدا
عقابیت خاک شد و خلق بدو می‌نگرد
خنک آن قوم که در بند سرای دگرند
حق عیان است ولی طایفه‌ای بی‌بصرند
الحق انصاف توان داد که صاحب نظرند

- (۱) آن که پای از سر نخوت ننهادی بر خاک
- (۲) این سرایی است که البته خلل خواهد کرد
- (۳) دوستی با که شنیدی که به سر برد جهان
- (۴) نظر آنان که نکردند در این مشتی خاک

۲۱۳- مفهوم کدام ابیات با سایر ابیات متفاوت است؟

در باغ دهر هیچ گلی نیست پایدار
پایداری نیست در آن عهد و آن پیمان تو را
که روی آب نه جای قرار و بنیادست
زان پیش که کوزه‌ها کنند از گل ما
سر و شمشاد قد و مرغ چمن ناله کشید

(۳) د - ب

(۴) الف - ب

الف- گر خار یا گلیم سرانجام نیستی است

ب- گرچه با من عهد و پیمان بستی اندر دوستی

ج- جهان بر آب نهاده‌ست و عاقلان داند

د- یک کوزه شراب تا به هم نوش کنیم

ه- گل ز رخ، پرده و نرگس به چمن چشم گشاد

(۱) ب - ه

(۲) ه - ج

۲۱۴- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

(۱) مرگ چون موم نرم خواهد کرد / تن ما گر ز سنگ و سندان است

(۲) مرا به مرگ عدو جای شادمانی نیست / که زندگانی ما نیز جاودانه نیست

(۳) پیش و پس اوراق جهان نیم نفس نیست / خوشدل چه به عمر خود و مرگ دگرانی

(۴) چون مرگ تو را نیز بخواهد فرسود / بر مرگ کسی چه شادمان باید بود

۲۱۵- «بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنیم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد» یعنی:

(۱) با صبر و شکیبایی، ارزش‌های ملی و انسانی خود را بر شما تحمیل می‌کنیم.

(۲) قدرت و توانمندی شما ستمگران هم مثل سایر قدرتمندان به پایان می‌رسد.

(۳) با بردباری در برابر تیر ستم شما می‌ایستیم، تا زمانی که دوران اقتدار شما هم به سر آید.

(۴) ای گروه تیراندازان ماهر، در برابر ظلم شما می‌جنگیم تا آثار زورگویی شما هم به پایان برسد.

۲۱۶- مفهوم همه ابیات به استثنای بیت کاملاً یکسان است.

بر حلق و بر دهان شما نیز بگذرد

(۱) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام

ناچار کاروان شما نیز بگذرد

(۲) زین کاروان‌سرای بسی کاروان گذشت

بیداد ظالمان شما نیز بگذرد

(۳) چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد

هم بر چراغدان شما نیز بگذرد

(۴) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت

۲۱۷- آیه کریمه «کل نفسِ ذاتِهِ الموت» با همه ابیات قربت مفهومی دارد؛ به جز:

(۱) اگر خود هفت سبع از بر بخوانی / چو آشتفتی الف ب ت ندانی

(۲) اگر تخت سوت بیاید همی / غم و رنج و گورت بیاید همی

(۳) اگر ترسی و ور نترسی یکی است / بباید شدنمان کز آن چاره نیست

(۴) اگر چند مانی بباید شدن / پس آن شدن نیست باز آمدن

۲۱۸- کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی دارد؟

«ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع! / این گرگی شبان شما نیز بگذرد»

(۱) روشن‌دلی نماند به ظلمت‌سرای خاک / برگ گلی به سایه‌ی خاری پدید نیست

(۲) جزای نیک و بد خلق با خدای انداز / که دست ظلم نماند چنین که هست دراز

(۳) اگر سگ گله با گرگ عقد صحبت بست / برانش از گله و پوست برکن از تن زود

(۴) در کهن‌سالی ندارد ظلم دست از کار خویش / رعشه، تیغ از پنجه‌ی قصّاب نتواند گرفت

۲۱۹- آیه‌ی «الا بذکر اللہ تطمئن القلوب» با کدام عبارت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

- (۱) تا با خاک انس نگیری، راهی به مراتب قرب نداری.
- (۲) در معركه‌ی قلوب مجاهدان خدا، آرامشی که حاصل ایمان است، حکومت دارد.
- (۳) کجا از مرگ می‌هرسد آن کسی که به جاودانگی روح خویش در جوار رحمت حق آگاه است؟
- (۴) دشمن در برابر ایمان جنود خدا، متکی به ماشین پیچیده جنگ است.

۲۲۰- مفهوم عبارت «تاریخ، مشیت باری تعالی است که از طریق انسان‌ها به انجام می‌رسد». با کدام بیت تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) اجرام که ساکنان این ایوان‌اند / اسباب تحریر خردمندان‌اند
- (۲) دور او هرچه کرد و هرچه کند / کرده‌ی کردگار کیهان است
- (۳) همه قضا و قدر کردگار عالم راست / مدان تو نیک و بدی جز ز ایزد داور
- (۴) در گوش دلم گفت فلک پنهانی / کاری که خدا کند ز من می‌دانی؟

۲۲۱- کدام گزینه با عبارت «تاریخ، مشیت باری تعالی است که از طریق انسان‌ها به انجام می‌رسد». تناسب معنایی دارد؟

- (۱) خاک دل آن روز که می‌بیختند / شبنمی از عشق بر او ریختند
- (۲) گرچه ما را هست در ظاهر پر و بالی چوتیر / هست در دست کمان سررشه‌ی پرواز ما
- (۳) بکن معامله‌ای وین دل شکسته بخر / که با شکستگی ارزد به صد هزار درست
- (۴) تو مرا جان و جهانی، چه کنم جان و جهان را؟ / تو مرا گنج روانی، چه کنم سود و زیان را؟

۲۲۲- کدام گزینه با مفهوم عبارت زیر تناسب بیشتری دارد؟

«بعضی دیگر از بچه‌ها گوشه‌ی خلوتی یافته‌اند و گذشته‌ی خویش را با وسواس یک قاضی می‌کاوند و سرپای زندگی خوش را محاسبه می‌کنند و وصیت‌نامه می‌نویسند».

- (۱) به دوش توگل منه بار خود را / ولی نعمت خویش کن کار خود را
- (۲) مکن سرگرانی به ارباب حاجت / مکن بار افتادگان بار خود را
- (۳) حساب خود اینجا کن آسوده‌دل شو / می‌فکن به روز جزا کار خود را
- (۴) ز دندان تو را داده‌اند آسیایی / که سازی ملایم تو گفتار خود را

۲۲۳- کدام گزینه با آیه‌ی شریفه‌ی (ولَا تُحِبِّبَنَ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَهْوَاتَهُمْ رِيزْقُونَ) ارتباط مفهومی دارد؟

- (۱) رزق حق حکمت بود در مرتبت / کان گلوگیرت نباشد عاقبت
- (۲) در شهیدان یرزقون فرمود حق / آن غذا را نی دهان بد نی طبق
- (۳) دم به دم از آسمان می‌آید / آب و آتش رزق می‌افزاید
- (۴) رزق آید پیش هر که صبر جست / رنج کوشش‌ها ز بی صبری توست

۲۲۴- کدام بیت به مفهوم آیه «الا بذکر اللہ تطمئن القلوب» اشاره دارد؟

- (۱) بر یاد او به صورت خوبان نظر کنم / در هیچ‌یک ملاحظت آن بی‌نظیر نیست
- (۲) به جان دوست که غم پرده بر شما ندرد / گر اعتماد بر الطاف کارساز کنید
- (۳) قرار جان بود اندر سوی ذات / چو فارغ گردد از دیدار ذرات
- (۴) هر دو گیتی از وجودش نام یافت / عرش نیز از نام او آرام یافت

۲۲۵- همه ایيات به استثنای بیت با یکدیگر تناسب معنایی دارند.

پس اعتماد بر این چند روز فانی نیست
به دوستی که جهان جای کامرانی نیست
ولیک امیدبیانش چنان که دانی نیست
که خانه ساختن آیین کاروانی نیست

- (۱) خوش است عمر دریغا که جاودانی نیست
- (۲) اگر جهان همه کام است و دشمن اندر پی
- (۳) گلی است خرم و خندان و تازه و خوشبوی
- (۴) دل ای رفیق در این کاروان سرای مبیند

۲۲۶- در تمام ایيات به جز بیت به «عدم وابستگی به تعلقات دنیایی» اشاره شده است.

هرگز مرا به شاخه گلی آشیانه نیست
خیز کاین خوابگه بی خبران است ای دل
ای خوشاسرو که از بار غم آزاد آمد
که سرفرازی عالم در این گله دانست

- (۱) شادم ز بی تعلقی خود که در چمن
- (۲) باخبر باش که دنیا گذران است ای دل
- (۳) زیر بارند درختان که تعلق دارند
- (۴) زمانه افسر رندي نداد جز به کسی

۲۲۷- کدام گزینه با بیت زیر تناسب مفهومی دارد؟

تفصیلها پنهان شده در پرده اجمالها

گنجینه گوهه ز مدیح تو دهنها
ولی در پرده یک صورت نگار است
که یک دم از تو نظر بر نمی توان انداخت
نیندازد خلل در وحدت آینه صورت‌ها

ای دفتر حسن تو را فهرست خط و خالها

- (۱) ای خار و خس بحر شنای تو سخن‌ها
- (۲) اگر آن سور را صورت هزار است
- (۳) چه فتنه بود که حسن تو در جهان انداخت
- (۴) دل عارف غبارآلوده کثرت نمی‌گردد

۲۲۸- مفهوم کلی مقابله کدام بیت درست است؟

(۱) دریایم و نیست با کم از طوفان / دریا همه حال خوبش آشته است (بی سروسامانی انسان)

(۲) لذت هستی نمودی نیست را / عاشق خود کرده بودی نیست را (خلقت انسان)

(۳) ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند / تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری (تلاش انسان)

(۴) هر که با پولاد بازو، پنجه کرد / ساعد مسکین خود را رنجه کرد (انتقام و کینه ورزی)

۲۲۹- همه ایيات با یکدیگر تناسب مفهومی دارند، به جز

(۱) اگر به دندان ذره کنی هزاران کوه / هر آینه نشود غیر آنچه یزدان خواست

(۲) ای دوست ره جفا رها کن / تقسیر گذشته را قضا کن

(۳) اگر حذر کنم از عشق تو و گر نکنم / قضای بد چو بیاید حذر چه سود کند؟

(۴) گفتم که خطا کردی و تدبیر نه این است / گفتا چه توان کرد که تقدیر چنین بود

۲۳۰- مفاهیم «تواضع - قناعت - آزادگی - یکرندگی» به ترتیب در کدام ایيات دیده می‌شود؟

به شورهزار و گلستان چو آب یکسان باش

درین بساط سبک روح تر ز شبنم باش

سیل‌ها عاجز کوتاهی از این دیوارند

به آنچه کرده خدایت عطا، رضا می‌باش

(۳) ب - الف - ج - د (۴) ج - د - الف - ب

الف) مثال آینه شو در قبول زشت و نکو

ب) مشو چون سبزه زمین گیر از گران جانی

ج) خاکساری نه بنایی است که ویران گردد

د) منه تو پای خود از حد خویشتن بیرون

(۱) ب - ج - د - الف (۲) ج - د - ب - الف

۲۳۱- بیت کدام گزینه با سایر ابیات قرابت مفهومی ندارد؟

- (۱) چرخ بر هم زنم از غیر مرادم گردد / من نه آنم که زیونی کشم از چرخ فلک
- (۲) به آب زمزم و کوثر سفید نتوان کرد / گلیم بخت کسی را که بافتند سیاه
- (۳) ای که عقلت بر عطارد دق کند / عقل و عاقل را قضا احمد کند
- (۴) چو قضا به سخره خواهد که ز سبلتی بختند / سگ لنگ را بگوید که برس بدان شکارم

۲۳۲- کدام گزینه با آیه‌ی شریفه‌ی «الا بذکر الله تطمئن القلوب» تناسب معنایی بیشتری دارد؟

- (۱) چون مرغ عشق سرودی ز سر عشق بگو / که هر کجا که رود ذکر عشق گلزار است
- (۲) به نام خدای جهان آفرین / کز اوی است آرام و از او یقین
- (۳) شورش عشق است دلها را نشان زندگی / هر دلی کز عشق خالی گشت صائب دل مخوان
- (۴) توقع است که از عاشقان بی‌دل و دین / نظر دریغ ندارند مالکان قلوب

۲۳۳- عبارت «تا با خاک انس نگیری، راهی به مراتب قرب نداری». با کدام بیت، ارتباط معنایی دارد؟

- (۱) برق چون ابر بهار از کشت من گریان گذشت / سیل گردآلد خجلت زین ده ویران گذشت
- (۲) دل آزاد من و گرد تعلق؟ یهیات! / بارها سیل تهی دست از این خانه گذشت
- (۳) از سر خردی جان سخت دلیرانه گذشت / آفرین باد به پروانه که مردانه گذشت
- (۴) دست و دامان تهی رفت از گلزار برون / هر که از مردم فهمیده نسنجیده گذشت

۲۳۴- مفهوم عبارت «تاریخ، مشیت باری تعالی است که از طریق انسان‌ها به انجام می‌رسد». با کدام بیت، تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) اجرام که ساکنان این ایوان‌اند / اسباب تحریر خردمندان‌اند
- (۲) دور او هر چه کرد و هر چه کند / کرده‌ی کردگار کیهان است
- (۳) همه قضا و قدر کردگار عالم راست / مدان تو نیک و بدی جز ز ایزد داور
- (۴) در گوش دلم گفت فلک پنهانی / کاری که خدا کند ز من می‌دانی؟

۲۳۵- مفهوم کدام بیت با عبارت «معرف بر پای خاست و گفت: خدایش بی‌امزاد که هر کسی از آن‌جا که هست، یک گام فراتر آید». تناسب دارد؟

- (۱) سال‌ها دل حرکت کرد چو پرکار فلک / تا به کوی تو سکون یافته از مرکز خاک
- (۲) از آن رو سرو باشد تازه و تر / که پا از مرز خود ننهد فراتر
- (۳) در حرکت باش از آن که آب روان نفس‌ردد / کز حرکت یافت عشق سر سراندازی
- (۴) از پایه‌ی خود هر که نهد پای فراتر / مستی است که پروای لب بام ندارد

۲۳۶- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- (۱) موج این دریا، نجوید ساحل آرام را / طاقت و آسودگی از من گریزان باد و هست
- (۲) بحریم و نیست قسمت ما آرمیدنی / چون موج خفته است تپش مو به موی ما
- (۳) صدهزاران گوهر معنی و صورت هر نفس / موج این دریا به پیدا و نهان انداخته
- (۴) ما شکوه از کشاکش دوران نمی‌کنیم / موجیم و کار خویش به دریا گذاشتیم

۲۳۷- مفهوم آیه «الا بذکر الله تطمئن القلوب» با کدام بیت قرابت ندارد؟

- (۱) نباشد دشمنی عالم بود دوست / چو نفسی مطمئن شد عالم ازوست
- (۲) راندیم ز دل هرچه نه با یاد خدا بود / پس در کنف سایه وی جای گزیدیم
- (۳) کی دلم چون مرغ بسمل گیرد از مردن قرار / عاشقان را در دل آرام از دلارام است و بس
- (۴) مطمئن می‌شود البته دل از یاد خدا / بعد از این جز ز توکل به خدا دم نزنم

۲۳۸- عبارت «تا با خاک انس نگیری، راهی به مراتب قرب نداری» با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

- (۱) دشمنان خاک در این کار همی اندازند / ورنه من پاک ترم پاکتر از آب زلال
- (۲) خاک در خواب مایه‌ی روزی است / برزگر را دلیل بهروزی است
- (۳) از آن به خاک برابر نموده‌ام خود را / که خاکساز نواز است ابر رحمت دوست
- (۴) آه ای فلک ز دست تو و جور اخترت / کردی چو خاک پست مرا، خاک بر سرت

۲۳۹- مفهوم عبارت مشخص شده در همهٔ ابیات هست به‌جز:

«کجا از مرگ می‌هراسد آن‌کس که به جاودانگی روح خویش در جوار رحمت حق آگاه است؟»

- (۱) این جان عاریت (فرضی) که به حافظ سپرد دوست / روزی رُخشن ببینم و تسلیم وی کنم
- (۲) بر فرش خاک تکیه زدن شرط عقل نیست / چون تختگاه عالم جان متکای توست
- (۳) غافل از حق نشود روح به ویرانهٔ جسم / سیل هرجا که بود روی به دریا دارد
- (۴) جان رفت در سر می و حافظ به عشق سوخت / عیسیٰ دمی کجاست که احیای ما کند؟

۲۴۰- مفهوم کدام بیت از عبارت زیر دورتر است؟

«تو گوی اشیا گنجینه‌هایی از رازهای شگفت خلقت هستند، اما تو تا به حال درنمی‌یافته‌ای.»

- (۱) اگر یک قطره را دل بشکافی / برون آید از آن صد بحر صافی
- (۲) دل هر ذره را که بشکافی / آفتابیش در میان بینی
- (۳) درون جبهای صد خرمن آمد / جهانی در دل یک ارزن آمد
- (۴) اگر یک ذره را برگیری از جای / خلل یابد همه عالم سراپای

۲۴۱- همهٔ گزینه‌ها به‌جز گزینه با عبارت «تو گویی اشیا گنجینه‌هایی از رازهای شگفت خلقت هستند، اما تو تا

به حال درنمی‌یافته‌ای» تناسب معنایی دارد.

- (۱) جهان را سر به سر آینه‌ای دان / به هر یک ذره در صد مهر تابان
- (۲) درون جبهای صد خرمن آمد / جهانی در دل یک ارزن آمد
- (۳) برگ درختان سبز در نظر هوشیار / هر ورقش دفتری است معرفت کردگار
- (۴) خرد هر کجا گنجی آرد پدید / ز نام خدا سازد آن را کلید

۲۴۲- عبارت گزینه با آیهٔ شریفه (الا بذکر الله تطمئن القلوب) تناسب معنایی دارد.

- (۱) در اینجا و در این لحظات، دل‌ها آنچنان صفائی می‌یابند که وصف آن ممکن نیست.
- (۲) صف طویل رزمندگان تازه‌نفس، با آرامش و اطمینانی که حاصل ایمان است، وسعت جبهه را به‌سوی فتوحات آینده طی می‌کنند.
- (۳) بعضی دیگر از بچه‌ها گوشۀ خلوتی یافته‌اند و گذشتهٔ خویش را با وسوسای یک قاضی می‌کاوند.
- (۴) دشمن در برابر ایمان جنود خدا متکی به ماشین پیچیدهٔ جنگ است.

۲۴۳- مفهوم عبارت «تاریخ، مشیت باری تعالی است که از طریق انسان‌ها به انجام می‌رسد». با کدام بیت تناسب معنایی ندارد؟

- (۱) اجرام که ساکنان این ایوان‌اند / اسباب تحریر خردمندان‌اند
- (۲) دور او هرچه کرد و هرچه کند / کرده‌ی کردگار کیهان است
- (۳) همه قضا و قدر کردگار عالم راست / مدان تو نیک و بدی جز ز ایزد داور
- (۴) در گوش دلم گفت فلک پنهانی / کاری که خدا کند ز من می‌دانی؟

۲۴۴- آیه‌ی (الا بذکر الله تطمئن القلوب) با کدام عبارت زیر ارتباط معنایی دارد؟

- (۱) آن‌ها چه انسی با خاک گرفته‌اند. خاک، مظهر فقر مخلوق در برابر غنای خالق است.
- (۲) حال آن که در معركه‌ی قلوب مجاهدان خدا، آرامشی که حاصل ایمان است، حکومت دارد.

-۲۴۵- شعر زیر چه هنگامی را در ذهن تداعی می‌کند؟

«مادرم / آب و آینه و قرآن در دست / روشنی در دل من می‌بارد.»

۴) لحظه‌ی تولد نوزاد

۲) سفره‌ی هفت سین

۳) بدرقه‌ی مسافر

۱) پیشواز مسافر

-۲۴۶- کدام گزینه با عبارت زیر متناسب است؟

«خدا را به مقدسات عالم قسم می‌دادیم، همان‌طور که آتش را بر حضرت ابراهیم (ع) سرد کرد، شدت این ضربه‌ها را بگیرد و این عذاب را بر آنان آسان سازد.»

۱) دست ابراهیم باید بر سر کوی وفا / تا نبرد تیغ بران حلق اسماعیل را

۲) یا رب این آتش که در جان من است / سرد کن زان سان که کردی بر خلیل

۳) تا آن رخ یوسفی به ما بنمودی / ما بر سر آتشیم چون ابراهیم

۴) ای برادر غم عشق آتش نمروذ انگار / بر من این شعله چنان است که بر ابراهیم

-۲۴۷- کدام گزینه با بیت زیر، تناسب معنایی کم‌تری دارد؟

«به خون، گر کشی خاک من، دشمن من / بجوشد گل اندر گل از گلشن من»

۱) اگر سر به سر تن به کشتن دهیم / از آن به که کشور به دشمن دهیم

۲) در ره عشق وطن از سر و جان خاسته‌ایم / تا در این ره چه کند همت مردانه‌ی ما

۳) بگفتا مبر نام من پیش دوست / که حیف است نام من آن‌جا که اوست

۴) چو ایران نباشد تن من مباد / بدین بوم و بر زنده یک تن مباد

-۲۴۸- مفهوم «عشق به وطن» در همه‌ی ابیات به جز گزینه دیده می‌شود.

۱) تابوت مرا جای بلندی بگذارید / تا باد برد سوی وطن، بوی تنم را

۲) کجا می‌توانی ز قلبم ربایی / تو عشق میان من و میهن من

۳) تا زیر خاکی ای درخت تومند / مگسل از این آب و خاک ریشه پیوند

۴) در این خاک در این مزرعه پاک / به جز مهر به جز عشق دگر بذر نکاریم

-۲۴۹- در کدام گزینه هر دو بیت بیانگر یک مفهوم هستند؟

۱) نه تسلیم و سازش، نه تکریم و خواهش / بتازد به نیرنگ تو، تو سن من

در دایره قسمت ما نقطه تسلیمیم / لطف آن‌چه تو اندیشی، حکم آن‌چه تو فرمایی

۲) عهد بستی و شکستی و زما بگسستی / عهد کردم که دگر عهد تو باور نکنم

بدعهد نخوانمت نگارا! / هرچند که عهد من شکستی

۳) چون نداری ناخن درنده تیز / با ددان آن به که کم گیری ستیز

چو دشمن به عجز اندر آمد ز در / نباید که پرخاش جویی دگر

۴) چگونه در تو رسم تا ز خود برون نروم / چرا که هستی من در میان حجاب من است

یک گام به فرق تن خاکی نه و برخیز / از کوی تو تا کعبه مقصود دو گام است

-۲۵۰- در کدام گزینه مفهوم هر دو مصراع یکی است؟

۱) من ایرانی‌ام، آرمانم شهادت / به تشهد نشستم آزاده

۲) شبنمی، افتادگی تقدير توست / چاره تقدير از تدبیر نیست

۳) هر که بستاید تو را دشنام ده / اگر دشنام فرمایی و گر نفرین، دعا گویم

۴) عنان را گران کرد و او را بخواند / چو باز ایستادم، به جای ایستاد

۲۵۱- در کدام بیت شاعر مرگ خود را نشانه‌ی جاودانگی می‌داند؟

- (۱) به خون گر کشی خاک من دشمن من / بجوشد گل اندر گل از گلشن من
- (۲) من ایرانی ام آرمانم شهادت تجلی هستی است جان کندن من
- (۳) جز از جام توحید هرگز ننوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من
- (۴) کنون رود خلق است دریای جوشان / همه خوشی خشم است خرم من من

۲۵۲- با توجه به مصروع «مپنداز این شعله، افسرده گردد» منظور شاعر از این شعله چیست؟

- (۱) شهادت طلبی
- (۲) شعر و شاعری
- (۳) ستیز با مشرکان
- (۴) عشق به وطن

۲۵۳- کدام بیت با عبارت «بعضی دیگر از بچه‌ها گوشه خلوتی یافته‌اند و گذشته خویش را با وسواس یک قاضی می‌کاوند». تناسب مفهومی دارد؟

- (۱) گوییا باور نمی‌دارند روز داوری / کاین همه قلب و دغل در کار داور می‌کنند
- (۲) ران پیش‌تر که حشر به دیوان کشد تو را / کنجی نشین و از نفس خود حساب گیر
- (۳) «فیض» چو شکوه می‌کند با دل او چه کرده‌ای / آینه کن ز کار خود صورت کار من بین
- (۴) حساب خود نه کم گیر و نه افزون / منه پای از گلیم خویش بیرون

۲۵۴- کدام بیت با آیه شریفه (و لا تَحْسِبُنَ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْياءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرَزَّقُونَ) ارتباط مفهومی ندارد؟

- (۱) هر که در راه خدا گم گشته است / در حقیقت چون مسیحا زنده است
- (۲) در محیط عشق کافسون شهادت موج اوست / چون حباب از الفت تن باید بیزار، سر
- (۳) ماتم زنده جاوید چرا باید داشت / هیچ کس نوحه ز خاک شهدا نشینیده است
- (۴) «جامی» بنوش جرعه این جام و نیست شو / کاین نیستی به هستی جاوید رهبر است

۲۵۵- کدام بیت با آیه (و لَا تَحْسِبُنَ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْياءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرَزَّقُونَ) ارتباط بیشتری دارد؟

- (۱) تن از تعاق همچو سرو آزاد کردند / چو لاله تن پوشی ز خون در بر گرفتند
- (۲) دمید از دل گل قطره‌های چون خورشید / شکفت در افق خون گل ستاره، شهید
- (۳) پیش رویت قدسیان بر آستان دارند سر / در مقام قرب حق مهمان جانانی، شهید
- (۴) جان بدھند و در زمان، زنده شوند عاشقان / گر بکشی و بعد از آن، بر سر کشته بگذری

۲۵۶- بیت کدام گزینه با آیه صدوشصت و نه سوره‌ی آلم عمران قرابت معنایی دارد؟

«وَلَا تَحْسِبُنَ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْياءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرَزَّقُونَ»

- (۱) خواست زان قتل عام، قرب خدای / وای از این قربة‌الله وای (قرب: نزدیکی)
- (۲) عشق عجب غازی ایست زنده شود زو شهید / سر بنه ای جان پاک پیش چنین غازی‌ای (غازی، جنگجو)
- (۳) زنده است آن که در ره تو می‌شود شهید / مرده است آن که بهر تو بسمل نمی‌شود (بسمل شدن: قربانی شدن)
- (۴) ماهها باید که تا یک پنهانه ز آب و خاک / شاهدی را حله گردد یا شهیدی را کفن (حله: جامه‌ی نو)

۲۵۷- مفهوم کلی بیت کدام گزینه با دیگر ابیات متفاوت است؟

- (۱) ماتمکده‌ی خاک سزاوار وطن نیست / چون سیل، ازین دشت به شیون بگریزید
- (۲) بذل جان در ره ناموس وطن چیزی نیست / بی وطن خانه و ملک و سر و تن چیزی نیست
- (۳) نوجوانان وطن بستر به خاک و خون گرفتند / تا که در بر شاهد آزادی و قانون گرفتند
- (۴) درمان خود به دان جان دید شهریار / عشقی که درد عشق وطن بود درد او

-۲۵۸- کدام بیت، با بیت زیر، قرابت مفهومی دارد؟

«تا زبر خاکی ای درخت تنومند / مگسل از این آب و خاک ریشه‌ی پیوند»

(۱) من اینجا دیر ماندم خوار گشتم / عزیز از ماندن دائم شود خوار

(۲) از آمد و رفت در میخانه مکش پای / تا چند توان گفت که این آمد و آن رفت

(۳) گر خاک شوم بر سر کویت باری / آن کس که نشد خاک تو خاکش بر سر

(۴) میخانه نشینیم نه از باده‌پرستی است / از دل نتوان کرد برون حب وطن را

-۲۵۹- نوشتن یادداشتی ستایش آمیز درباره‌ی یک کتاب، چه نام دارد؟

(۴) تقریظ

(۲) تکریم

(۳) تقریر

(۱) تمجید

-۲۶۰- کدام بیت با عبارت زیر متناسب است؟

«کلمات، آنقدر قدرت داشتند که هم جان می‌دادند و هم جان می‌گرفتند و آنجا بود که معجزه کلمه را فهمیدم».

(۱) مستمع صاحب‌سخن را بر سر کار آورد / غنچه خاموش، بلبل را به گفتار آورد

(۲) سبد سبد گل ادراک در سخن دارم / بهار عاطفه است این غزل که من دارم

(۳) عالمی را یک سخن ویران کند / روبهان مرده را شیران کند

(۴) سخن بیرون مگوی از عشق سعدی / سخن عشق است و دیگر قیل و قال است

-۲۶۱- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

(۱) من ایرانی‌ام، حب میهن شعارم / گرامی‌تر از جان بود میهن من

(۲) سلام ای خریده به جان مهر میهن / سلام ای وطن را به خون شسته دامن

(۳) جان به قربان وطن باد که در مکتب عشق / به جز از عشق وطن یاد ندادم استادم

(۴) از دوریت چو شام غریبان گرفته‌ایم / از در گشاده‌روی چو صبح وطن درآ

-۲۶۲- مفهوم اصلی کدام بیت در مقابل آن نادرست آمده است؟

(۱) من آزاده از خاک آزادگانم / گل صبر می‌پرورد دامن من (شکیبایی در برابر سختی‌ها)

(۲) نه تسلیم و سازش، نه تکریم و خواهش / بتازد به نیرنگ تو، تو سن من (عبدیت در برابر خدا)

(۳) کجا می‌توانی ز قلبم رُبایی / تو عشق میان من و میهن من (دلبستگی به وطن)

(۴) جز از جام توحید هرگز ننوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من (توحید و یکتاپرستی)

-۲۶۳- مفهوم کدام عبارت در کمانک مقابله آن نادرست نوشته شده است؟

(۱) من ایرانی‌ام آرمانم شهادت / تجلی هستی است، جان کندن من (جاودانگی شهید)

(۲) کنون رود خلق است، دریای جوشان / همه خوشة خشم شد، خرمن من (اتحاد در برابر دشمن)

(۳) دریایم و نیست باکم از طوفان / دریا همه عمر خوابش آشته است (آشتفتگی و پریشانی)

(۴) گر خوانمش قیامت دنیا بعید نیست / این رستخیز عام که نامش محروم است (عظمت واقعه کربلا)

-۲۶۴- در همه گزینه‌ها شاعر به وطن پرستی خود اشاره می‌کند به جز گزینه

(۱) به خون گر کشی خاک من، دشمن من / بجوشد گل اندر گل از گلشن من

(۲) کجا می‌توانی، ز قلبم رُبایی / تو عشق میان من و میهن من

(۳) من آزاده از خاک آزادگانم / گل صبر می‌پرورد دامن من

(۴) نه تسلیم و سازش، نه تکریم و خواهش / بتازد به نیرنگ تو، تو سن من

۲۶۵- مفهوم کدام گزینه با بیت «هر که با پولاد بازو، پنجه کرد / ساعد مسکین خود را رنجه کرد» تناسب دارد؟

(۱) انگشت مکن رنجه به در کوتفتن کس / تا کس نکند رنجه به در کوتفتن مشت

(۲) این همه زورآوری و مردی و شیری / مرد ندانم که از کمند تو جسته است

(۳) از دست دیگران چه شکایت کند کسی / سیلی به دست خویش زند بر قفای خویش

(۴) تو با شیران چرا شیری نمایی / که با گور دمنده برنیایی

۲۶۶- در کدام گزینه «لحن تمخر و تحقیرآمیز» دیده نمی‌شود؟

(۱) سِرَد گر بداری سرش در کنار / زمانی برآسایی از کارزار

(۲) پیاده به از چون تو پانصد سوار / بدین روز و این گردش کارزار

(۳) کشانی بدو گفت: بی‌بارگی / به گُشتن دهی سر به یکبارگی

(۴) بخندید رستم به آواز گفت / که بنشین به پیش گرانمایه جُفت

۲۶۷- کدام گزینه با عبارت زیر متناسب است؟

«گفتا: تو کیستی و مرا این سنگ چرا زدی؟ / گفت: من فلانم و این همان سنگ است که در فلان تاریخ بر

سر من زدی»

(۱) برخیز و صبح را برانگیز / جان بخش زمانه را و مستیز

(۲) مزن بر سر ناتوان دست زور / که روزی به پایش در افتی چو مور

(۳) هر آن کهتر که با مهتر ستیزد / چنان افتاد که هرگز برخیزد

(۴) ستیزه کن که ز خوبان ستیزه شیرین است / بهانه کن که بتان را بهانه آیین است

۲۶۸- مفهوم کدام بیت با بیت زیر یکسان است؟

هر که با پولاد بازو، پنجه کرد / ساعد مسکین خود را رنجه کرد

(۱) چو کردی با کلوخ انداز پیکار / سر خود را به نادانی شکستی

(۲) برو با دوستان آسوده بنشین / چو بینی در میان دشمنان جنگ

(۳) من از بازوی خود دارم بسی شکر / که زور مردم آزاری ندارم

(۴) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است / با دوستان مروت با دشمنان مدارا

۲۶۹- در کدام گزینه رنگی از «تمخر و تحقیر» دیده می‌شود؟

(۱) تو قلب سپه را به آیین بدار / من اکنون پیاده کنم کارزار

(۲) کشانی هم اندر زمان جان بداد / چنان شد که گفتی ز مادر نزاد

(۳) بخندید رستم به آواز گفت / که بنشین به پیش گزانمایه جفت

(۴) ز قلب سپاه اندر آشافت طوس / بزد اسپ، کاید بر اشکبوس

۲۷۰- مفهوم کدام گزینه از مفهوم سایر گزینه‌ها دورتر است؟

(۱) انتقام از دشمن عاجز به نیکی می‌کشم / می‌کنم سرسیز خاری را که در راه من است

(۲) نمی‌زنم گره انتقام بر ابرو / اگر به دیده من خصم، صد سنان بزند

(۳) انتقام از دشمن عاجز کشیدن کار نیست / گر تو مردی این خیال پوچ از خاطر بدار

(۴) صلاح در سپرافکندن است عاجز را / به انتقال فلک، تیر در کمان مگذار

۲۷۱- مفهوم کدام گزینه درست نیامده است؟

(۱) چو رهام گشت از کشانی ستوه / پیچید زو روی و شد سوی کوه (فرار کردن)

(۲) کجا می‌توانی ز قلبم رباوی / تو عشق میان من و میهن من (وطن‌دوستی)

(۳) کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه باشد در نبیشن شیر و شیر (سفرارش به پاکی عمل)

(۴) دریایم و نیست باکم از طوفان / دریا همه عمر خوابش آشته است (میل به پویایی)

-۲۷۲- مفهوم کنایی کدام یک نادرست است؟

- ۲) صفرا جنیدن: عصبانی شدن
- ۴) بر باد نشاندن: تحریک کردن

۱) عنان گرد کردن: از حرکت ایستادن

۳) بوی بردن: درک کردن

-۲۷۳- مفهوم کدام کنایه نادرست است؟

- ۲) کمان را به زه کردن: تیر را از کمان رها کردن
- ۴) عنان را گران کردن: متوقف شدن

۱) لب را به دندان گزیدن: تعجب کردن

۳) عنان را پیچیدن: روی گرداندن

-۲۷۴- کدام گزینه با بیت‌های زیر تقابل معنایی دارد؟

«هر که با پولاد بازو پنجه کرد / ساعد مسکین خود را رنجه کرد
باش تا دستش ببند روزگار / پس به کام دوستان، مغزش برآر»

۱) عدو را به فرصلت توان کند پوست / پس او را مدارا چنان کن که دوست

۲) چون نداری ناخن درنده تیز / با ددان آن به که کم گیری ستیز

۳) مزن با سپاهی ز خود بیشتر / که نتوان زد انگشت بر نیشتر

۴) چو دشمن به عجز اندر آمد ز در / نباید که پرخاش جویی دگر

-۲۷۵- همه گزینه‌ها به جز گزینه با بیت زیر تناسب دارند.

«هلاک خویشتن می‌خواهد آن مور
که خواهد پنجه کردن با عقابی»

۱) چو نتوان بر افلک دست آختن / ضروری است با گردش ساختن

۲) مها زورمندی مکن با کهان / که بر یک نمط می‌نمایند جهان

۳) چون خصم قوی گشت از او دست نگهدار / و آزرده مکن مشت گرامی به حجر بر

۴) چون نداری ناخن درنده تیز / با ددان آن به که کم گیری ستیز

-۲۷۶- مفهوم مقابله بیت «باش تا دستش ببند روزگار / پس به کام دوستان مغزش برآر» در کدام گزینه آمده است؟

۱) کسی را که دانی که خصم تو اوست / نه از عقل باشد گرفتن به دوست

۲) بگذار که پیش آیدش از بخت فتوری (سُستی) / آن گه بکنش پوست به یک لمح (اشاره) بصر بر

۳) چو مژگان می‌دهم در چشم خود جا خصم عاجز را / بلند اقبال آن خاری که می‌روید ز راه من

۴) دانی که چه گفت زال با رستم گرد / دشمن نتوان حقیر و بیچاره شمرد

-۲۷۷- کدام دو مصraig هم مفهوم نیستند؟

۱) سر سرکشان زیر سنگ آورد / سراسر برآور سرانشان به گرد

۲) روشن دلان ز مرگ محابا نمی‌کنند / به جان می‌خریدند مرگ از اجل

۳) خدا بینی از خویشتن بین مخواه / از خود نشناشان مطلب دیده حق بین

۴) تن بی‌سرت را که خواهد گریست / چه پرسی کزین پس نبینی تو کام

-۲۷۸- معنی کدام مصraig نادرست است؟

۱) زمین آهین شد سپهر آبنوس: زمین مانند آهن سخت و آسمان پر از گرد و غبار شد.

۲) غمی شد ز پیکار دست سران: دست آن دو پهلوان از نبرد با گرزهای سنگین خسته شد.

۳) عنان را گران کرد و او را بخواند: افسار اسب را رها کرد و او را دعوت کرد.

۴) که رهّام را جام بادهست جفت: که رهّام اهل بزم و خوش گذرانی است نه رزم و نبرد.

۲۷۹- مفهوم کدام دو بیت یکسان است؟

- (الف) چون نداری ناخن درنده، تیز / با ددان آن به که کم گیری ستیز
 (ب) طریق ما سر عجزست و آستان رضا / که از تو صبر نباشد که با تو بستیزند
 (ج) به لطف اگر بخرا مدد هزار دل ببرد / به قهر اگر بستیزد هزار تن بشد
 (د) رضا به حکم قضا اختیار کن سعدی / که شرط نیست که با زور مند بستیزند
 (ه) هوی و هوس را نماند ستیز / چو بینند سرپنجه عقل تیز
 (۱) الف - ه (۴) ج - د (۳) ب - ه (۲) الف - د

۲۸۰- مفهوم مثل «ز جنگ آشتی بی گمان بهتر است» در همه ابیات هست، به جز:

- (۱) کنون لشکر و دژ به فرمان توست / نباید بر این آشتی، جنگ جست
 (۲) بر صلح و جنگ اهل جهان اعتماد نیست / چون صلح می کنند مهیای جنگ باش
 (۳) کسی کاشتی جوید و سور و بزم / نه نیکو بود پیش رفتن به رزم
 (۴) همی تا برآید به تدبیر کار / مدارای دشمن به از کارزار

۲۸۱- کدام بیت با داستان زیر ارتباط معنایی دارد؟

«مردم آزاری را حکایت کنند که سنگی بر سر صالحی زد. درویش را مجال انتقام نبود، سنگ را نگاه همی داشت تا زمانی که ملک را بر آن لشکری خشم آمد و در چاه کرد. درویش اندر آمد و سنگ در سرش کوفت.»

- (۱) سرپنجه‌ی ناتوان بر مپیچ / که گر دست یابد برآیی به هیچ
 (۲) غالباً غالب نگردد با تو دست روزگار / زین توانایی که در سرپنجه‌ی سنگین توست
 (۳) سنگ می‌شد پیش ازین در پنجه‌ی ابرام، موم / از دل سخت تو بی تأثیر شد ابرامها
 (۴) نیستی در پنجه‌ی مرگ از سنگ و آهنی / گردتر از رستم و روئین ترا اسفندیار

۲۸۲- مفهوم کدام مصراع در برابر آن نادرست نوشته شده است؟

- (۱) تنی لرز لرزان و رخ سندروس: ترس
 (۲) بیچید زو روی و شد سوی کوه: فرار
 (۳) که رهام را جام پادهست جفت: تحسین
 (۴) مرا مادر نام مرگ تو کرد: تهدید

۲۸۳- بیت «چون نداری ناخن درنده تیز / با ددان آن به که کم گیری ستیز» با همه ابیات قربت مفهومی دارد؛ به جز:

- (۱) به چاپک‌تر از خود مینداز تیر / چو افتاد دامن به دندان بگیر
 (۲) نرود مرغ سوی دانه فراز / چون دگر مرغ بیند اندر بند
 (۳) ابله آن گرگی که او نخجیر با شیر افکند / احمق آن صعوه که او پرواز با عنقا کند
 (۴) به گفتار با مهتران بر مجوش / به زور آن که بیش از تو با او مکوش

۲۸۴- مفهوم هر دو مصراع در تمام گزینه‌ها یکسان است جز گزینه

- (۱) نباشی بس ایمن به بازوی خویش / ز تلبیس ایمن مشو زینهار
 (۲) ملک آفرین‌گوی رزم شماست / فلک گفت احسنت و مه گفت زه
 (۳) با ددان آن به کم گیری ستیز / چو سر پنجه‌ات نیست شیری مکن
 (۴) دریا همه عمر خوابش آشفته است / ما زنده به آنیم که آرام نگیریم

۲۸۵- مفهوم کدام گزینه از بقیه گزینه‌ها دور است؟

- (۱) عدو را به فرصلت توان گند پوست / پس او را مدارا چنان کن که دوست
- (۲) چون نداری ناخن درنده تیز / با ددان آن به که کم گیری سطیز
- (۳) مزن با سپاهی ز خود بیشتر / که نتوان زد انگشت بر نیشتر
- (۴) چو دشمن به عجز اندر آمد ز در / نباید که پرخاش جویی دگر

۲۸۶- گزینه با بیت زیر تناسب معنایی دارد.

- بشد تیز رهام با خود و گبر / همی گرد رزم اندر آمد به ابر
- (۱) مهان جهان جامه کردند چاک / به ابر اندر آمد سر گرد و خاک
 - (۲) همی گرد بر آسمان بر فشناد / ز جیحون گذر کرد مانند باد
 - (۳) کسی را که رستم بواد همنبرد / سرش ز آسمان اندر آید به گرد
 - (۴) بیاید که جوید ز ایران نبرد / سر هم نبرد اندر آرد به گرد

۲۸۷- همه ایات «رجز» هستند به جز بیت گزینه

- (۱) تو قلب سپه را به آیین بدار / من اکنون پیاده کنم کارزار
- (۲) پیاده، ندیدی که جنگ آورد؟ / سر سرکشان، زیر سنگ آورد؟
- (۳) بدو گفت خندان که نام تو چیست؟ / تن بی سرت را که خواهد گریست؟
- (۴) کشانی پیاده شود همچو من / بدو روی خندان شوند انجمن

۲۸۸- با توجه به داستان «کباب غاز» نوشته‌ی «جمالزاده» پیام داستان در کدام بیت آمده است؟

ز دست خویشتنم تا به خویشتن چه رسد
وز آن که خون دلم ریخت تا به تن چه رسد
ز شوق پاره کنم تا به پیوهن چه رسد
که دست‌بوس کند، تا بدان دهن چه رسد | (۱) همه خطای من است این که می‌رود بر من
(۲) از این تعلق بسیهوده تا به من چه رسد
(۳) بیسا که گر به گریبان جان رسد دستم
(۴) به گرد پای سمندش نمی‌رسد «مشتاق» |
|---|---|

۲۸۹- مفهوم مقابله مصراع دوم بیت «تھمن برآشافت و با تو س گفت / که رهام را جام بادهست جفت» در کدام گزینه بیان شده است؟

- (۱) دهنده بیامد به دارا بگفت / که رومی شد امروز با جام جفت
- (۲) مرا جنگ ترکان بود جای بزم / ندانم من این دشت را جای رزم
- (۳) به آورد که با تو جنگ آورد / دلیر است و جنگ پلنگ آورد
- (۴) بدو گفت کاووس کامروز بزم / گزینیم و فردا بسازیم رزم

۲۹۰- مفهوم مقابله بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«قضا گفت گیر و قدر گفت ده / فلاک گفت احسنت و مه گفت زه»

گر تو نسـمـی پـسـنـدـی تـغـیـیـیر کـنـ قـضـا رـا
هر کـه رـا در طـلـبـت هـمـت او قـاصـر نـیـسـت
هر آـن قـسـمـت کـه آـن جـا رـفـت اـز آـن اـفـزوـن نـخـواـهـد شـد
اـگـر موـافـق تـلـبـیـیر مـنـ شـوـد تـقـدـیـمـرـ | (۱) در کـوـی نـیـکـنـامـی ما رـا گـذـر نـدـادـند
(۲) عـاقـبـت دـسـت بـدـان سـرـو بـلـنـدـش بـرـسـد
(۳) مـرـا رـوز اـزل کـارـی بـهـجـز رـنـدـی نـفـرـمـوـدـند
(۴) بـرـ آـن سـرـم کـه نـنوـشـم مـیـ وـ گـنـه نـکـنـم |
|---|---|

۲۹۱- بیت «بیا که قصر امل سخت سست بنیاد است / بیار باده که بنیاد عمر بر باد است» با کدام بیت تناسب معنایی بیشتری دارد؟

دریغ عمر و جوانی که می‌رود بر باد
ریشه‌ی طول امل در دل شود محکم مرا
لحظه‌ای گر شاد خواهی خاطر غمناک را
حالیاً فکر سبو کن که پر از باده کنی

- (۱) به نای و نی همه عمرم گذشت و می‌گفتم
- (۲) هر قدر صائب شود بنیاد نخل عمر سست
- (۳) «فانیا» کار جهان جز غم نباشد باده‌نوش
- (۴) آخر الامر گل کوزه‌گران خواهی شد

۲۹۲- در همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی واژه‌ها تماماً تناسب معنایی دارند.

- (۱) جوشن، گبر، خفتان، بیر
- (۲) دستان، عنان، طبل، شست

هماوردت آمد مشو با زجای با کدام گزینه ارتباطی مفهومی

۲۹۳- بیت «خروشید کای مرد رزم آزمای دارد؟

همی جست آن جنگ جوینده را
که بر سان آتش همی بردمید
هماوردت آمد برآرای کار
هماوردش از بخت شد نامید

- (۱) برانگیخت آن رخش پوینده را
- (۲) هماورد را دید گرد آفرید
- (۳) خروشید کای فرخ اسفندیار
- (۴) نشست از بر پشت پیل سپید

۲۹۴- مفهوم «چو بوسید پیکان سر انگشت اوی» با کدام مصraig، متناسب است؟

- (۱) به شست اندر آورد تیر خدنگ
- (۲) چو سوفارش آمد به پهناهی گوش

۲۹۵- مفهوم کلی کدام بیت نادرست است؟

- (۱) من ایرانی ام آرمانم شهادت / تجلی هستی است جان کندن من (زنده بودن شهدا)
- (۲) شود کوه آهن چو دریای آب / اگر بشنود نام افراسیاب (هیبت افراسیاب)
- (۳) سپهد عنان اژدها را سپرد / به خشم از جهان روشنایی ببرد (رام کردن دشمن)
- (۴) به آورد با او بستنده نبود / بیچید ازو روی و برگاشت زود (عقب‌نشینی از میدان)

۲۹۶- مفهوم کلی همه گزینه‌های زیر درست است به جز گزینه

- (۱) نبد مرغ را پیش تیرش گذر: تیرانداز ماهری بود
- (۲) بدانست کاویخت گردآفرید: فهمید که باید بجنگد
- (۳) عقاب دلاور برآورد پر: ترسیدن عقاب

۲۹۷- پیام نهایی مصraig «بگذار بوسه زنیم ز شمشیری که در دستان توست». در کدام گزینه دیده می‌شود؟

- (۱) ز تندباد حوادث نمی‌توان دیدن / در این چشم که گلی بوده است یا ستمنی
- (۲) خوش‌کسی که در این عالم خراب‌آباد / اساس ظلم فکند و بنای داد نهاد
- (۳) هر که را زین امرا مدح کنی ظلم بود / خاصه امروز که از عدل نماند آثاری
- (۴) ستیزه کن که ز خوبان ستیزه شیرین است / بهانه کن که بتان را بهانه آیین است

۲۹۸- کدام گزینه با بیت «نباشی بس اینم به بازوی خویش / خورد گاو نادان ز پهلوی خویش» قربابت مفهومی ندارد؟

- (۱) پهلوی چرب می‌طلبد تیغ حادثات / جوشن ز لاغری است تن گوسفنده را
- (۲) جوان اگرچه قوی یال و بیلتون باشد / به جنگ دشمنش از هول بگسلد پیوند
- (۳) به خود روی خود را سیه کرده‌ام / به بد کار خود را تبه کرده‌ام
- (۴) به هیچ روی مرا نیست رستگاری روی / که هست دشمن من در میان پیره‌نم

۲۹۹- ابیات زیر در توصیف چه کسی است؟

«چنان ننگش آمد ز کار هجیر / که شد لاله رنگش به کردار قیر
بپوشید درع سواران جنگ / نبود اندر آن کار جای درنگ»

(۴) رستم

(۳) اشکبوس

(۲) سهراب

(۱) گردآفرید

۳۰۰- معنی و مفهوم بیت «ز فتراک بگشود پیچان کمند / بینداخت و آمد میانش به بند» کدام است؟

(۱) سهراب کمند خویش را از اسب جدا نمود و به نشانه تسلیم آنرا رها کرد.

(۲) گردآفرید کمند خویش را از فتراک اسب رها کرد و سهراب را دریند آورد.

(۳) سهراب کمربند خویش را محکم نمود و کمند را در هوا پیچاند.

(۴) سهراب با کمند خویش کمر گردآفرید را به بند کشید.

۳۰۱- مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

(۱) همه از دست غیر ناله کنند / سعدی از دست خویشتن فریاد

(۲) ای منوچهری همی ترسم که از بی‌دانش / خویشتن را هم به دست خویشتن دوزی کفن

(۳) از دست دیگران چه شکایت کند کسی / سیلی به دست خویش زند بر قفای خویش

(۴) تو را که گفت که حلوا دهم به دست رقیب / به دست خویشتن زهر ده که حلواهی است

۳۰۲- معنی عبارات مشخص شده در همه ابیات درست است، به جز:

(۱) چنان ننگش آمد ز کار هجیر / که شد لاله رنگش به کردار قیر (جهان در چشمش تیره و تار شد.)

(۲) برآهیخت رهام گرز گران / غمی شد ز پیکار، دست سران (دست پهلوانان از جنگ خسته شد.)

(۳) یکی تیر زد برابر اسب اوی / که اسب اندر آمد ز بالا به روی (سرنگون شد.)

(۴) چو آمد خروشان به تنگ اندرش / بجنید و برداشت خود از سرش (به نزدیکش)

۳۰۳- کدام گزینه تکمیل کننده بیت‌های زیر از شعر «محمود شاهرخی» است؟

از این فرخنده مرد خیز / کنام پلنگان دشمن سیز

دگر ره چنان شد هنر / کز آن خیره شد دیده روزگار

خروشان و جوشان به کردار موج / آمدند از کران فوج فوج

(۱) مرز، آشکار، فراز (۲) خاک، پدیدار، فرود (۳) مرز، پایدار، به ره

۳۰۴- در کدام گزینه منظور از قسمت مشخص شده نادرست است؟

(۱) چو آگاه شد دختر گژدهم / که سalar آن انجمان گشت کم (هجیر)

(۲) که با دختری او به دشت نبرد / بدین سان به ابر اندر آورد گرد (گردآفرید)

(۳) سپهبد، عنان، اژدها را سپرد / به خشم از جهان، روشنایی ببرد (سهراب)

(۴) بخندید رستم به آواز گفت / که بنشین به پیش گرانمایه جفت (اشکبوس)

۳۰۵- مفهوم بیت زیر در کدام بیت دیده می‌شود؟

کجا نام او بود «گردآفرید» / زمانه ز مادر چنین ناورید

(۱) در بن این پرده نیلوفری / کیست کند با چو منی همسری

(۲) زین کاروان‌سرای، بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد

(۳) کشانی هم اندر زمان جان بداد / چنان شد که گفتی ز مادر نزاد

(۴) کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه باشد در نبشتن شیر و شیر

۳۰۶- مفهوم کدام بیت، با «کل آناء یترشح بما فيه» نامتناسب است؟

مسغرور شود، نداند از دشمن دوست
پاک دامانی دلیلش روی نورانی بود
رتبه‌ی پیرهن آری ز قبا معلوم است
کاوست برومنغز و درون استخوان

از کوزه همان بروون تراود که در اوست» با همه‌ی ابیات به

صفای پسیر طریقت دلیل راه من است
که رازگوی دل من همین نگاه من است
که ترجمان غم و درد، اشک و آه من است
نوای من به سحر آه عذرخواه من است

۳۰۷- مفهوم بیت «گر دایره‌ی کوزه ز گوهر سازند

جز بیت..... به نحوی ارتباط معنایی دارد.

- (۱) زخاکدان به فلک رخت گر کشم چه عجب
- (۲) به پیش غیر چه پرسی ز حال پنهانم
- (۳) زبان به شکوه از آن بستهام به نزد کسان
- (۴) گرم ترانه‌ی چنگ صبح نیست، چه باک

۳۰۸- ضربالمثل «کل آناء یترشح بما فيه» با مفهوم کدام بیت متناسب است؟

و آه درون به صدق مقالم (گفتار) دلالت است
زیرا که باغ بی تو محل ملالت است
دردا که حال عشق بروون از مقالت است
کس را در آن حریم چه حد رسالت است

در جمع کمال شمع اصحاب شدند

گفتند فسانه‌ای و در خواب شدند»

لا جرم آب خفته خوانندم
باز دارد پیاده را ز سبیل
و اصل آن دلخوشی است در تعبیر
هم در آن قصه عاقبت خفتند

از کوزه همان بروون تراود که در اوست» با کدام بیت تناسب

دزد دانایی کشد اول چراغ خانه را
ور درون تو خوب، گفت خوب
ظاهر هر که صاف‌تر دیدم
خوب شد، اسباب خودبینی شکست

۳۰۹- در کدام بیت به مفهوم رباعی زیر اشاره شده است؟

«آنان که محیط فضل و آداب شدند

ره زین شب تاریک نبردند بروون

- (۱) به طریقی روم که خوانندم
- (۲) خواب نوشیم بامداد رحیل
- (۳) ای بسما خواب کاو بود دل گیر
- (۴) چون من این قصه چند کس گفتند

۳۱۰- بیت «گر دایره‌ی کوزه ز گوهر سازند

معنایی دارد؟

- (۱) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را
- (۲) گر درونست بد است، گفتست بد
- (۳) باطنش هم‌چو پشت آینه بود
- (۴) از قضایینه چینی شکست

۳۱۱- رباعی زیر، با کدام بیت، تناسب مفهومی دارد؟

در جمع کمال شمع اصحاب شدند
گفتند فسانه‌ای و در خواب شدند»

نوبت به تو خود نیامدی از دگران
مشکل این راه نکردند حل
گفتا غلطی خواجه در این عهد وفا نیست
پای فلک بسته تر از دست ماه

۳۱۲- مفهوم: «کل اباء یترشح بما فيه» در همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی دیده می‌شود.

کوزه بریزد چو لبالب بود
راز عشق از دل تراوش گر کند، معدور دار
ز خیر، خیر تراوش نماید، از شر، شر
توان شناخت ز سوزی که در سخن باشد

- (۱) در طبع جهان اگر وفایی بودی
- (۲) پرورش آمودختگان ازل
- (۳) دی می‌شد و گفتم صنما عهد به جای آر
- (۴) مرغ، گران خواب تر از صبحگاه

۳۱۳- کدام گزینه با بیت «برخیز و مخور غم جهان گذران / بنشین و دمی به شادمانی گذران» تناسب معنایی بیشتری دارد؟

گر بود بر اوج گردون ور فتد بر سطح خاک
بیرون بر این پلیدی از این آستان پاک
که ز مستتی غم جهان نخورم
چند غم جهان خوری، شادی انجمن نگر

- (۱) صفوت و پاکیزگی لازم بود خورشید را
- (۲) دل خانه‌ی خدادشت نه جای غم جهان
- (۳) گرچه می‌خورم چنان نخورم
- (۴) خیز و دمی به وقت گل باده بده که عمر شد

۳۱۴- کدام گزینه با مثل «کل اباء یترشح بما فيه» تناسب معنایی کمتری دارد؟

از اوی آید صد هزاران خوی زشت
رنگ رخسار خبر می‌دهد از سر ضمیر
ز لاله‌زار و ز نسیرین و گل چرا گوید؟
از کوزه همان برون تراود که در اوست

- (۱) آن که باشد بدستگال و بدسرشت
- (۲) گر بگویم که مرا حال پریشانی نیست
- (۳) اگر ز رنگ رخ یار ما خبر دارد
- (۴) حال متکلّم از کلامش پیداست

۳۱۵- مفهوم رباعی

آن قصر که جمشید در او جام گرفت
بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر
با همه‌ی ایات به جز بیت تناسب دارد.

آهو بچه کرد و رو به آرام گرفت
دیدی که چگونه گور بهرام گرفت»

چو گشته‌ی کهن باز ننوازد
یکی روز مرگ و دوم روز زیست
که هر کو بزاید ببایدش مرد
سرانجام خاک است ازو جایگاه

- (۱) اگر ز آهنه‌ی چرخ بگدازد
- (۲) دو نوبت حذر از در جنگ نیست
- (۳) به گیو آن گهی گفت بهرام گرد
- (۴) سرت گر بساید بر ابر سیاه

۳۱۶- ابیات زیر با کدام بیت تناسب مفهومی ندارد؟

«آنان که محیط فضل و آداب شدند / در جمع کمال شمع اصحاب شدند

ره زین شب تاریک نبردند برون / گفتند فسانهای و در خواب شدند»

(۱) هزار مسئله در دفتر حقیقت بود / ولی دریغ که دشوار بود فهمیدن

(۲) آتش از گرمی افسانهی من گوش گرفت / گوش هر خام کجا لایق اسرار من است

(۳) علم تو چون محیط به اسرار غیب نیست / زنهار، لب بیند ز چون و چرا و چند

(۴) چنان کرد آفرینش را به آغاز / که پی بردن نداند، کس بدان راز

۳۱۷- کدام گزینه با بیت «تا رفتنش ببینم و گفتنش بشنوم / از پای تا به سر همه سمع و بصر شدم» تناسب معنایی بیشتری دارد؟

پای تا سر همه امید و سراپا همه بیم
یک سر مو نیست بر اندام من بی پیج و تاب
در چشم و گوش مژدهی سمع و بصر رسید
چون شمع سوی تو همه اعضا نظر شده

(۱) گه به سوی کرمت گاه به خود می‌نگرم

(۲) در سراپای وجودم ذراًی بی درد نیست

(۳) جان به لب رسیده سوی سینه بازگشت

(۴) چون گوش بهر طاعت تو جمله گشته سمع

۳۱۸- مفهوم بیت «ره زین شب تاریک نبردند برون / گفتند فسانهای و در خواب شدند» با ابیات کدام گزینه قرابت دارد؟

که من خموش او در فغان و در غوغاست
که فکر هیچ مهندس چنین گره نگشاد
هر که در دایره‌ی گردش ایام افتاد
اینم از روز ازل حاصل فرجام افتاد
کس ندانست که در گردش پرگار چه کرد

(۳) ب - ه (۴) ب - د

الف- در اندرون من خسته دل ندانم کیست

ب- گره ز دل بگشا و ز سپهر یاد مکن

ج- چه کند کز پی دوران نرود چون پرگار

د- من ز مسجد به خرابات نه خود افتادم

ه- آن که پر نقش زد این دایره‌ی مینایی

(۱) ج - د (۲) ج - ه

۳۱۹- بیت «کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گر چه باشد در نبشن شیر و شیر» با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

(۱) می‌کند کان بدخسان را به برگ لاله یاد / بر سر خاک شهیدان هر که می‌آرد چراغ

(۲) جوهر عشق ز پیشانی عاشق گویاست / نشود سوختگی سرمه‌ی گویایی شمع

(۳) هر تهی‌مغزی ندارد جوهر میدان فقر / کز تهی دستی زند در جان خود آتش چnar

(۴) ز روی دوست دل دشمنان چه دریابد / چراغ مرده کجا شمع آفتاب کجا

۳۲۰- با کدام مصraig، بیت زیر یک بیت تمثیلی است؟

«خدواندا تو می‌دانی که جانم از تو نشکبید /»

(۱) دل دیوانه‌ای دارم که بند و پند نپذیرد

(۳) زهی هستی که تو داری، زهی مستی که من دارم

۳۲۱- بیت کدام گزینه با دیگر ابیات هم مفهوم نیست؟

(۱) علم تقليدی و بال جان ماست / عاریه‌ست و ما نشسته کان ماست

(۲) خلق را تقليدشان بر باد / ای دوصد لعنت بر آن تقليد باد

(۳) گر راز مرا ندانی انکار مکن / تقليد کن آنقدر که تحقيق شود

(۴) زانک تقليد آفت هر نیکوییست / که بود تقليد اگر کوه قویست

۳۲۲- کدام گزینه با بیت «چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست» تناسب مفهومی نیست؟

- (۱) راه نیکان گیر تا گیری همه ملک بهشت / با بدان منشین و دوزخ را بدیشان واگذار
- (۲) بگذر از خود ای پسر! دادر بین / همنشین دل شو و دلدار بین
- (۳) صحبت نیکان طلب کن در جهان / با بدان منشین که بد گردی بدان
- (۴) ای نیک! با بدان منشین هرگز / خوش نیست و صله جامه‌ی دیبا را

۳۲۳- بیت «هر دو نی خوردن از یک آبخور / این یکی خالی و آن پر از شکر» با کدام بیت تناسب مفهومی دارد؟

- (۱) هر کسی را نتوان گفت که صاحب نظر است / عشق بازی دگر و نفس پرستی دگر است
- (۲) هر کجا چشم‌های بود شیرین / مردم و مرغ و مور گرد آیند
- (۳) گر نبودی ناله‌ی نی را اثر / نی جهان را پُر نکردنی از شکر
- (۴) باران که در لطافت طبعش خلاف نیست / در باغ لاله روید و در شوره زار، خس

۳۲۴- از همه ابیات مفهوم فریفته شدن به دنیا استنباط می‌شود به جز

چشم اول بیان غرور است و خطاست	(۱) چشم آخر بیان تواند دید راست
فردا غبار کالبدش در هوا رود	(۲) دامن کشان که می‌رود امروز بر زمین
که محال است در این مرحله امکان خلود	(۳) ای که در نعمت و نازی به جهان غرّه مباش
مبادا کس به زور خویش مغزور	(۴) ز مغروزی کلاه از سر شود دور

۳۲۵- کدام گزینه با عبارت «هر چند او قهر می‌کند تو لطف می‌فرمایی و با آن که او جور و جفا پیش می‌برد، تو مهر و وفا پیش می‌نمایی». تقابل مفهومی دارد؟

- (۱) می‌توانم سزای بدمنشان / دادن از زخم هجو و تیغ سخن
- (۲) گناه از بنده و عفو از خداوند / تمّاً از گدا وز پادشه جود
- (۳) گر لطف کنی و گر کنی قهر / پیش تو یکی است نوش یا زهر
- (۴) غلام آن سبک‌روح حک که با من سر گران دارد / جوابش تلح و پنداری شکر زیر زبان دارد

۳۲۶- کدام گزینه با بیت «چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست» تناسب مفهومی دارد؟

- (۱) بنی‌آدم سرشت از خاک دارند / اگر خاکی نباشد آدمی نیست
- (۲) دیو اگر صومعه‌داری کند اندر ملکوت / هم‌چو ابلیس همان طینت ماضی دارد
- (۳) او به ظاهر واعظ احکام بود / لیک در باطن صفیر و دام بود
- (۴) مخالفت هم ازین دوستان غنیمت گیر / دو روزه صحبت طوطی و زاغ می‌گزرد

۳۲۷- مفهوم ضرب المثل «از کوزه همان برون تراود که در اوست» از کدام بیت، دریافت می‌شود؟

- (۱) کاسه‌بندی چه خواهی از مجnoon / کیسه دوزی چه خواهی از طرار
- (۲) ترک کن تا ماند این تقریر خام / کاسه خاصان منه در پیش عام
- (۳) آن‌جا که خوان همت آراست روزگار / این هفت تاس گردون کاسه کجا برند
- (۴) کاسه چینی که صدا می‌کند / خود صفت خویش ادا می‌کند

۳۲۸- ابیات کدام گزینه با بیت زیر متناسب نیست؟

«صد هزاران این چنین اشیاه بین / فرقشان هفتاد ساله راه بین»

- (۱) این زمین پاک و آن شورهست و بد / این فرشته پاک و آن دیوست و دد
هر دو صورت گر به هم مان رواست / آب تلخ و آب شیرین را صفات
- (۲) آن همه گه باز باشد گه فراز / و آن در توبه نباشد جز که باز
هین غنیمت دار در بازست زود / رخت آنجا کش به کوری حسود
- (۳) هرچه مردم می‌کند بوزینه هم / آن کند کز مرد بیند دم به دم
او گمان برده که من کردم چوا او / فرق را کی داند آن استیزه رو
- (۴) در نماز و روزه و حج و زکات / با منافق مؤمنان در برد و مات
مؤمنان را برد باشد عاقبت / بر منافق مات اندر آخرت

۳۲۹- مفهوم کدام گزینه با عبارت «از ماست که بر ماست» در تقابل است؟

- (۱) خرمن خود را به دست خویشن سوزیم ما / کرم پیله هم به دست خویشن دوزد کفن
- (۲) او را خود التفات نبودش به صید من / من خویشن اسیر کمند نظر شدم
- (۳) این بود نصیب ما ز دیوان قضا / ما را چه گنه قسمت ما این کردند
- (۴) به دست خود دل خود کرده‌ام ریش / پشیمانی چه سود از کرده خویش

۳۳۰- همه ابیات با مصراع زیر ارتباط مفهومی دارند، مگر:

«من گوش استماع ندارم لمن تقول»

- (۱) شرط دلسوزی است جان من، که صائب گاه‌گاه / بر فروزد از نصیحت آتش خوی تو را
- (۲) غمگسارانم همی دادند پند / پند کی باشد به مجnoon سودمند؟
- (۳) هر که ما را به نصیحت ز تو می‌پیچد روی / گو به شمشیر که عاشق به مدارا نرود
- (۴) دیوانه این عشق نصیحت نمی‌شوند (نشنوند) / گر خون دلش روز و شب از دیده بیارند

۳۳۱- مفهوم کلی بیت «هر دست که دادند از آن دست گرفتند / هر نکته که گفتند همان نکته شنیدند»، با کدام بیت متناسب دارد؟

- (۱) از مكافات عمل غافل نشو / گندم از گندم بروید جو ز جو
- (۲) هر پای که در خانه فرو رفت به گنجی / دیگر همه عمرش سر بازار نباشد
- (۳) هر آینه لب شیرین جواب تلخ دهد / چنان که صاحب نوشند ضارب نیشند
- (۴) فراغت زان طرف چندان که خواهی / وزین جانب محبت می‌فزاید

۳۳۲- ابیات همه گزینه‌های با مصراع زیر هم مفهوم هستند، به جز:

«من گوش استماع ندارم لمن تقول»

- (۱) اگر فقیه نصیحت کند که عشق میاز / پیاله‌ای بدھش گو دماغ را تر کن
- (۲) برو ای ناصح و بر دردکشان خرد مگیر / که ندادند جز این تحفه به ما روز السست
- (۳) چنگ خمیده قامت می‌خواندت به عشرت / بشنو که پند پیران هیچ‌چت زیان ندارد
- (۴) برو به کار خود ای واعظ این چه فریاد است / مرا فتاده دل از کف تو را چه افتادست

۳۳۳- پیام ضربالمثل «از ماست که بر ماست» از کدام گزینه دریافت می‌شود؟

- (۱) ای خفته همه عمر و شده خیره و مدهوش / وز عمر و جهان بهره‌ی خود کرده فراموش
- (۲) آن چه خود کرده است در انشای این نظم بلند / کس نخواهد کرد از مدحت‌سرایان شما
- (۳) این مثل نشینیده‌ای خود کرده را تدبیر نیست / تا چه‌ها بر من رسید زین کرده‌ی بی جان من
- (۴) چه پنهان می‌شوی؟ بنامی روی خویش خلقی را / چو خسرو هر طرف از عشق خود بی خانمان گردان

۳۳۴- مفهوم «پند به نادان، باران است در شورستان» از کدام بیت، دریافت می‌شود؟

(۱) به آتش توان اهرمن روفتن / که آهن به آهن توان کوختن

(۲) آن که کردار بد روا بیند / خود ز کردار خود جزا بیند

(۳) آهنی را که موریانه بخورد / نتوان برداز او به صیقل زنگ

(۴) گر آهن دل بود منشین و برگرد / خبر ده تا نکوبم آهن سرد

۳۳۵- همهٔ ایات به جز به مفهوم مصراع زیر اشاره دارند.

«من گوش استماع ندارم لمن تقول»

(۱) عاشق دلشده را پند خردمند چه سود / رند دیوان کجا گوش به عاقل دارد

(۲) نصیحت گر ز موبید گوش داریم / همان بهتر که لب خاموش داریم

(۳) چه چشم پاسخ است از این دریچه‌های بستهات / برو که هیچ کس ندا به گوش کر نمی‌زند

(۴) زره ملامت آیی و گر از در نصیحت / چه کنی به مست عشقی که در او اثر ندارد

۳۳۶- مفهوم کدام بیت با بقیه متفاوت است؟

(۱) اشتربه شعر عرب در حالت است و طرب / گر ذوق نیست تو را کژ طبع جانوری

(۲) منزل سلمی که بادش هر دم از ما صد سلام / پرحدادی ساربانان بینی و بانگ جرس

(۳) به صورت خوش چو حیوان است مایل / زحیوان کم نشاید بودن ای دل

(۴) بانگ حدی بشنو و صوت درای / شو چو شتر گرم رو و تیزپایی

۳۳۷- کدام بیت با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؟

«دمی آب خوردن پس از بدسگال / به از عمر هفتاد و هشتاد سال»

(۱) با چنین دردی که باید زیست دور از دوستان / به که نپسندد قضا بر هیچ دشمن زندگی

(۲) چون شود هموار دشمن، احتیاط از کف مده / مکرها در پرده باشد آب زیرکاه را

(۳) چو دشمن شد همه کاری به کام است / یکی آب از پس دشمن تمام است

(۴) بباشیم تا دشمن از آب و نان / شود تنگ و زنهار خواهد به جان

۳۳۸- همهٔ ایات با بیت زیر مفهوم یکسانی دارند مگر

«کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی برداش تا به سوی دانه و دام»

(۱) بر قضا کم نه بهانه ای جوان! / جرم خود را چون نهی بر دیگران؟

(۲) چشم، باز و گوش باز و دام، پیش / سوی دامی می‌پرد با پر خویش

(۳) این هم از تأثیر حکم است و قدر / چاه می‌بینی و نتوانی حذر

(۴) این قضا ابری بود خورشید و ش / شیر و ازدها شود زو همچو موش

۳۳۹- مفهوم ضربالمثل «پر من است که بر من است» از همهٔ ایات دریافت می‌شود؛ به جز:

(۱) کفن بر تن تند هر کرم پیله / بر آرد آتش از خود هر چنانی

(۲) گله از هیچ کس نباید کرد / کز تن ماست آن چه بر تن ماست

(۳) من از بیگانگان هرگز ننالم / که با من هرچه کرد آن آشنا کرد

(۴) پسر کاو رها کرد رسم پدر / تو بیگانه خوانش مخوانش پسر

۳۴۰- مفهوم تمام گزینه‌ها با عبارت «سنگ بزرگی را که بر گور فاتح چین نهاده بودند برداشتند، ولی تیمور ناگهان

بر خود لرزید و روی بگردانید، گور ستمگر غرق در خون بود». یکسان است به جز گزینه

(۱) تو بدسگالی و نیکی طمع کنی هیهات / ز خیر، خیر تراوشن نماید، ز شر، شر

(۲) با آن که خداوند کریم است و رحیم / گندم ندهد بار، چو جو می‌کاری

(۳) راه ستمگران ز خس و خار پاک نیست / آتش همیشه بر سر خاشاک می‌رود

(۴) نام ظالم بد بُود امروز و فردا حال او / آن نکرده نیک با کس جایش از حالش پَر

۳۴۱- در همه‌ی ابیات، شاعر تواضع و فروتنی را امری پسندیده می‌داند؛ به جز:

- (۱) تواضع مرد را دارد گرامی / ز کبر آید بدی در نیکنامی
- (۲) تواضع بود با بزرگان ادب / بود با فرومایگان مسکنت
- (۳) اگر زیردستی بیفتند رواست / زبردست افتاده مرد خداست
- (۴) نیامیزند با هم مردمان از نخوت دولت / پس از افتادگی از هم جدایی نیست یاران را

۳۴۲- کدام گزینه با بیت زیر تقابل معنایی دارد؟

«زهی گویا ز تو کام و زبانم / تویی هم آشکارا هم نهانم»

- (۱) در زمین و زمان و کون و مکان / همه او بین آشکار و نهان
- (۲) دیدم گل و بستانها، صحراء و بیابانها / او بود گلستانها، صحراء همه او دیدم
- (۳) تو را چنان که تویی هر نظر کجا بیند / به قدر دانش خود هر کسی کند ادراک
- (۴) به هر جا بنگرم کوه و در و دشت / نشان از قامت رعنای تو بینم

۳۴۳- کدام عبارت می‌گوید «لاتدر که الابصار»؟

- (۱) جهان بگشتم و دردا به هیچ شهر و دیار / نیافتم که فروشنده بخت در بازار
- (۲) بدان خدای که در شهربند امکان نیست / متعارفتش نیم ذره در بازار
- (۳) به حاذقی که ز داروی حکمت‌ش گردید / شکسته‌رنگ خزان و شکفته‌روی بهار
- (۴) به کاوش مژه از گور تا نجف بروم / اگر به هند به خاکم کنی و گر به تمار

۳۴۴- مفهوم کدام ابیات از میان بیت‌های زیر با عبارت «در انتظار خدا بودن، ناتوانیل، یعن در نیافتن این‌که او را

هم‌اکنون در وجود خود داری». ارتباط معنایی دارند؟

- الف- به جهان خرم از آنم که جهان خرم از اوست / عاشقم بر همه عالم که همه عالم از اوست
 ب- آن‌چه ما کرد با خود هیچ نابینا نکرد / در میان خانه گم کردیم صاحب خانه را
 ج- بی‌دلی در همه احوال خدا با او بود / او نمی‌دیدش و از دور خدایا می‌کرد
 د- سرگشته در آن بادیه تا چند بپویید / معشوق همین جاست بیایید بیایید
 ه- زهی از دیده‌ها پنهان و پیدا / نموده بود خود در صورت ما
(۱) ب، د، ه	(۲) الف، د، ه	(۳) الف، ب، د

۳۴۵- مفهوم بیت زیر با همه‌ی ابیات تناسب دارد؛ به جز:

«تا کی می‌صبوح و شکر خواب بامداد / هشیار گرد، هان! که گذشت اختیار عمر»

- (۱) چند در خواب رود عمر تو ای بی‌پروا / آن قدر خواب نگه‌دار که در گور کنی
- (۲) خروش سیل حوات بلنده می‌گوید / که خواب امن در این خاکدان نمی‌باشد
- (۳) دمید صبح قیامت تو را ز موی سپید / هنوز وقت نیامد که ترک خواب کنی؟
- (۴) چشمت از خواب بیهشی بگشا / خویشتن را بجوى و اندر یاب

۳۴۶- همه گزینه‌ها به جز با سروده زیر از سهراب سپهری قرابت معنایی نزدیکی دارند.

«چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید»

- (۱) دیده ظاهر اگر پُر خَس و خاشاک کنی / از خَس و خار به دامن گل بی‌خار آری
- (۲) همه کس را مگر این ذوق نباشد که مرا / کان چه من می‌نگرم بر دگری ظاهر نیست
- (۳) عیوب مجnoon مکن ای مُنکِر لیلی که ز دور / حالتی هست که آن بر همه کس ظاهر نیست
- (۴) اگر نمود به ظاهر که عشق زاد ز من / همی بدان به حقیقت که عشق زاد مرا

۳۴۷- مفهوم عبارت «عَمَّ تَوَالَّهُ» به کدام بیت نزدیک‌تر است؟

- (۱) عزیزی که هر کز درش سر بتافت / به هر در که شد هیچ عزّت نیافت
- (۲) و گر خشم گیرد به کردار زشت / چو بازآمدی ماجرا درنوشت
- (۳) چنان پهن خوان کرم گسترد / که سیمرغ در قاف قسمت خورد
- (۴) کلاه سعادت یکی بر سرش / گلیم شقاوت یکی در برش

۳۴۸- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه دیده می‌شود؟

«نمی‌دانم، نمی‌دانم، الهی / تو دانی و تو دانی، آن‌چه خواهی»

- (۱) به احوال نابوده، علمش بصیر / بر اسرار ناگفته، لطفش خبیر
- (۲) به قدرت، نگهدار بالا و شب / خداوند دیوان روزِ حسیب
- (۳) به نام خدایی که جان آفرید / سخن گفتن اندر زبان آفرید
- (۴) نه بر اوج ذاتش پرد مرغ وهم / نه در ذیل وصفش رسد دست فهم

۳۴۹- کدام گزینه با عبارت «سنگ بزرگی را که بر گور فاتح جین نهاده بودند، برداشتند؛ ولی تیمور ناگهان بر خود لرزید و روی برگردانید: گور ستمگر غرق در خون بود». تناسب معنایی بیشتری دارد؟

- (۱) مشو نومید از ظلمی که کردی / که دریای کرم توبه‌پذیر است
- (۲) عشق دریای محیط و آب دریا آتش است / موج‌ها آید که گویی کوه‌های ظلمت است
- (۳) هر که را زین امرا مدح کنی ظلم بود / خاصه امروز که از عدل نماند آثاری
- (۴) ز کردگار نترسی و پس خراب کنی / هزار خانه‌ی درویش را به نوک قلم

۳۵۰- مفهوم عبارت زیر با کدام بیت هماهنگی بیشتری دارد؟

تو را سپیده‌دمی در انتظار زاده شدن / و پیکری در اشتیاق شهادت نامیدم

- (۱) یا خون شهیدی است که جوشد ز دل خاک / هر جا که در آغوش صبا غنچه وردی است
- (۲) ای کاش جان بخواهد معشوق جانی ما / تا مدعی بمیرد از جانفشانی ما
- (۳) شراب تلخ می‌خواهم که مرد افکن بود زورش / که تا یک دم بیاسایم ز دنیا و شر و شورش
- (۴) گر پر از لاله سیراب بود دامن کوه / مرو از راه که آن خود دل فرهاد است

۳۵۱- ادبیات هر ملت:

- (۱) شرح دلاوری‌ها، لشکر کشی‌ها و زندگی آن ملت است
- (۲) شرح اشعار عرفانی و داستان‌های کوتاه و حماسه‌های مختلف است
- (۳) شناخت و معرفی تمامی آثار مکتوب یک ملت در طول تاریخ است
- (۴) بازتاب و چکیده‌ی بینش‌ها، احساسات و باورهای آن ملت است

۳۵۲- تناسب معنایی جملات عربی و مصraig‌ها در تمام گزینه‌ها دیده می‌شود جز گزینه

- (۱) «تعزُّ من تشاء و تُذلُّ من تشاء» ← «خدایا به عزّت که خوارم مکن»
- (۲) «الا بذكر الله تطمئن القلوب» ← «ذکر حق آرامش جان می‌دهد»
- (۳) «کل آناء بترشح بما فيه» ← می‌دهد ظاهر هر کس خبر از باطن او
- (۴) «لا تدركه الابصار و هو يدرك الابصار» ← پنهان ز دیده‌ها و همه دیده‌ها از اوست

-۳۵۳- کدام بیت با عبارت «تو ناتاناییل، به کسی مانند خواهی بود که برای هدایت خویش در پی نوری می‌رود که خود به دست دارد». **قربابت مفهومی دارد؟**

- (۱) کسی تهمت دویی ننهد آفتاب را / ای دل بدوز دیده غیرت ز غیر او
- (۲) گر چراغ مرده را جویی بسی / در همه عالم نشان ندهد کسی
- (۳) دریا ز دست رفتۀ موج خیال کیست / کز هر نسیم می‌رود از کف عنان او
- (۴) همدم جامیم و با ساقی حریف / تا نینداری که او از ما جداست

-۳۵۴- کدام عبارت با عبارت زیر قربابت معنایی دارد؟

«همه چیز را ابتدا می‌جویند و بعد می‌یابند، الا او که ابتدا می‌یابند و بعد می‌جویند.»

- (۱) تنها خداست که نمی‌توان در انتظارش بود. در انتظار خدا بودن، یعنی درنیافتن این که او را هم‌اکنون در وجود خود داری.
- (۲) هرگز هیچ زیبای لطیفی را در این جهان ندیده‌ام که بی‌درنگ نخواسته باشم تمامی مهرم را نثارش کنم.
- (۳) اعمال ما وابسته به ماست، همچنان که روشنایی فسفر به فسفر. راست است که ما را می‌سوزاند.
- (۴) نگرش تو باید در هر لحظه نو شود. خردمند کسی است که از هر چیزی به شگفت درآید.

-۳۵۵- مفهوم عبارت زیر در کدام بیت دیده می‌شود؟

«خدا در همه جا هست؛ در هرجا که به تصور درآید و «نایافتنی» است.»

عاشقم بر هم عالم که همه عالم از اوست
ای خدا عیوب من از خود هم بپوش
وز تو جهان پر است و جهان از تو بی خبر
که کار مرد خدا جز خدای خوانی نیست

- (۱) به جهان خرم از آنم که جهان خرم از اوست
- (۲) خلق را بسته‌ی ز عیوبم چشم و گوش
- (۳) ای در میان جانم و جان از تو بی خبر
- (۴) کف نیاز به درگاه بی‌نیاز برآر

-۳۵۶- هم‌معنی هریک از عبارات «باور کردن - حمایت شدن - نادیده گرفتن - وابستگی» به ترتیب در کدام ابیات دیده می‌شود؟

- الف) چشم پوشید از جهان تا دل به فکر حق فتاد / بی‌نیاز از دام شد هر کس شکار خویش بافت
ب) به سرای سپنج (گذرا) مهمان را / دل نهادن همیشگی نه رواست
ج) کرد خود کشته هجران به یک ره پایمال / ور نمی‌داری مسلم، رنگ بشماقش (کفشش) نگر
د) آن سینه و رخی که ز نورت گرفت پشت / آن سینه گرم تر شد و آن رخ سیاه تر
(۱) الف - د - ج - ب (۲) ج - ب - الف - د (۳) الف - ب - ج - د (۴) ج - د - الف - ب

-۳۵۷- کدام بیت بیانگر استجابت دعای شاعر با توجه به بیت زیر است؟

«قطره دانش که بخشیدی ز پیش / متصل گرдан به دریاهای خویش»

- (۱) شد حواس و نطق با پایان ما / محظ نور دانش سلطان ما
- (۲) علم اگر اندک بود، خوارش مدار / زان که دارد علم، قدر بی‌شمار
- (۳) پیش دانا از همه علم‌ها بالاترست / خویش را با دانش سرشار، نادان ساختن
- (۴) گر به جهل آییم، آن زندان اوست / ور به علم آییم، آن ایوان اوست

-۳۵۸- مفهوم کدام بیت با بقیه متفاوت است؟

- (۱) تا به جایی رساندت که یکی / از جهان و جهانیان بینی
- (۲) هر دو عالم یک فروغ روی اوست / گفتمت پیدا و پنهان نیز هم
- (۳) می‌کند باد صبا هر روز پیش از آفتاب / مصحف خلق تو را از بوی گل تفسیرها
- (۴) دیدم گل و بستان‌ها، صحراء و بیابان‌ها / او بود گلستان‌ها، صحراء همه او دیدم

۳۵۹- مفهوم کدام بیت با عبارت زیر هماهنگ‌تر است؟

«هر آفریدهای نشانه خداوند است، اما هیچ آفریدهای نشان‌دهنده او نیست.»

(۱) یار بی‌پرده از در و دیوار / در تجلی است یا اولی‌الابصار

(۲) بحر آفرید و بر و درختان و آدمی / خورشید و ماه و انجم و لیل و نهار کرد

(۳) تو را چنان که تویی هر نظر کجا بیند / به قدر دانش خود هر کسی کند ادراک

(۴) چون نور که از مهر جدا هست و جدا نیست / عالم همه آیات خدا هست و خدا نیست

۳۶۰- گزینه با بیت زیر نزدیکی مفهومی دارد.

شما را چو باور به یزدان بود / هم او مر شما را نگهبان بود

(۱) هلاک خویشتن می‌خواهد آن مور / که خواهد پنجه کردن با عقابی

(۲) گِرد پاکی گر نگردی گِرد خاکی هم مگرد / مرد یزدان گر نباشی جفت اهريم من مباش

(۳) نخواهم زمانه جز آن کاو نوشت / چنان زیست باید که یزدان سرشت

(۴) محال است اگر سر بر این در نهی / که باز آیدت دست حاجت تهی

۳۶۱- معنای واژه «فضل» در کدام عبارت متفاوت است؟

(۱) از فضل و رحمت کردگار، نامید نباید شد (۲) الهی، فضل خود را یار ما کن.

(۳) مردی اهل بود و فضل داشت از شعر و ادب. (۴) ای خدا، ای فضل تو حاجت رو!

۳۶۲- نویسنده‌ی «بینوایان» در همه‌ی گزینه‌ها به استثنای گزینه‌ی نشان می‌دهد که هنگام شب، ترس

و وحشت حاکم بر «کوزت»، سبب می‌شود که او پدیده‌های طبیعی را به گونه‌ای هراس آور ببیند.

(۱) شاخه‌های عظیم به وضعی موحش سیخ ایستاده بودند.

(۲) درخت‌های خاردار مانند بازوهای طویلی به هم می‌پیچیدند.

(۳) چند دسته از بوته‌های خار، در نقاطی درخت سوت می‌زدند.

(۴) همان زن نفترانگیز با دعایی همچون دهان کفتار در نظرش مجسم شده بود.

۳۶۳- مفهوم آیه‌ی «لا تدرکه الابصار و هو يدرک الابصار» با کدام بیت متناسب است؟

بگشای لب که قند فراوانم آرزوست

(۱) بینمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست

آن آشکار صنعت پنهانم آرزوست

(۲) پنهان ز دیده‌ها و همه دیده‌ها از اوست

کان چهره‌ی مشعشع تابانم آرزوست

(۳) ای آفتاب حسین برون آمدی ز ابر

کو قسم چشم صورت ایمانم آرزوست

(۴) گوشم شنید قصه‌ی ایمان و مسیت شد

۳۶۴- مفهوم عبارت «برای من خواندن این که شن ساحل‌ها نرم است کافی نیست، می‌خواهم پای برهنه‌ام این نرمی

را حس کند». با کدام بیت تناسب ندارد؟

(۱) ای اهل هنر قصه همین است که گفتم همان تا نفسروشید یقینی به گمانی

(۲) خداییگسان جهان بر جهانش کرد ملک یقین خلق گمان شد گمان خلق یقین

(۳) جایی که یقین باشد شک را چه محل باشد ظلمت به کجا ماند با نور که بستیزد

(۴) آن چیز کزین پیش گمان بود یقین گشت دانی نتوان داد یقینی به گمانی

۳۶۵- عبارت «ای کاش عظمت در نگاه تو باشد» با کدام عبارت زیر مفهوم نزدیک‌تری دارد؟

(۱) همه جا هست، هر جا و نایافتی است. (۲) چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید.

۳۶۶- عبارت «برای من خواندن این که شن ساحل‌ها نرم است کافی نیست، می‌خواهم پای بر هنها! این نرمی را حسن کند.» تأکید بر چه امر مهم انسان دارد؟

- ۲) پایداری انسان و مقاومت علیه نابسامانی
۴) تجربه‌های شخصی انسان و دانش عملی او

- ۱) آگاهی از دنیای گذرا و احساس رنج و سختی
۳) آگاهی از لطافت‌ها و رفتارهای ناهنجار

۳۶۷- «کوزت، دست در موهای خویش فرو برد و شروع کرد به خاراندن سرش.» این عبارت نشانه‌ی چیست؟

- ۳) اندیشیدن و فکر ۴) ملاحظه و دقیق

- ۱) ترس و وحشت ۲) بیم و امید

۳۶۸- مفهوم کدام بیت به عبارت زیر نزدیک است؟
«درست است که اعمال ما، ما را می‌سوزانند، ولی تابندگی ما از همین است.»

مگر که ز پسی رنج و سختی کشی
خطاطر گوه رفشنام سوخته است
هر که از دوست تحمل نکند، عهد نپاید
چون همی سوزد، جهان از وی معطر می‌شود

۱) نهاییم آمده از پسی دلخوشی
۲) شعر من ز آن سوزناک آمد که غم
۳) دل به سختی بنهادم، پس از آن دل به تو دادم
۴) قول مطبوع از درون سوزناک آید که عود

۳۶۹- مفهوم کدام بیت با مفهوم عبارت زیر، تناسب دارد؟
ناتائقیل، ای کاش «عظمت» در نگاه تو باشد، نه در چیزی که به آن می‌نگری.

چه گهه در نظر وی چه گیاه
به حقیقت اثر لطف خدا می‌نگرم
تسا تأمل نکند دیده‌ی هر بی‌بصرت
چشم خودبینی ندارم، روی خود رایم نیست

۱) مرد را تسانبیود بیانی
۲) گر به رخسار چو ماهیت صنما، می‌نگرم
۳) بارها گفته‌ام این روی به مردم منمما
۴) تا مصوّر گشت در چشم خیال روی دوست

۳۷۰- در عبارت «معرفتی که قبل از آن احساسی نباشد، برای من بیهوده است.»، نویسنده کدام معرفت را ارزشمندتر دانسته است؟ معرفتی که از راه

- ۲) استدلال و حس به وجود آید.
۴) عقل به انسان انتقال یابد.

- ۱) تجربه و ادراک به دست آمده باشد.
۳) ایمان و خلاقیت حاصل شده باشد.

۳۷۱- مفهوم دقیق‌تر عبارت «ما همگی اعتقاد داریم که باید خدا را کشف کرد. دریغا که نمی‌توانیم و می‌گوییم، او همه‌جا هست، هرجا و نایافتنی است.» در کدام گزینه اشاره شده است؟

- ۲) ناتوانی انسان از شناخت خدا
۴) پی بردن انسان به حقایق عالم

- ۱) بی‌توجهی انسان نسبت به عبادت خدا
۳) حبّ زیاد انسان نسبت به معبد

۳۷۲- همه‌ی گزینه‌ها به جز گزینه‌ی با عبارت «ناتائقیل! آرزو مکن که خدا را در جایی جز همه‌جا بیابی.» قرابت معنایی دارند.

- ۱) عاشقان را شد مدرّس روی دوست / دفتر و درس و سبقشان سوی اوست
۲) چیست عالم جلوه‌گاه روی دوست / جلوه و عالم چه باشد، جمله اوست
۳) ظاهراً گر زان که عالم مظهر است / مظهر و ظاهر چو واپسی، هم اوست
۴) در حقیقت نیست غیر از یار کس / این نمود غیر، عین وهم توست

۳۷۳- مفهوم دو بیت زیر، با کدام گزینه ارتباط معنایی نزدیک‌تری دارد؟

«دوست نزدیک‌تر از من به من است / وینت مشکل که من از وی دورم»

چه کنم با که توان گفت که او / در کنار من و من مهجورم»

۱) آرزو مکن که خدا را در جایی جز همه جا بیابی. هر مخلوقی نشانی از خداست و هیچ مخلوقی او را هویتا نمی‌سازد.

۲) به هر کجا بروی جز خدا چیزی را دیدار نمی‌توانی کرد. خدا همان است که پیش روی ماست. دریغا که نمی‌دانیم هم‌چنان که در انتظار او به سر می‌بریم، به کدام درگاه نیاز آوریم.

۳) الهی، تو دوست می‌داری که من تو را دوست دارم با آن که بی‌نیازی از من. پس من چگونه دوست ندارم که تو مرا دوست داری با این همه احتیاج که به تو دارم.

۴) الهی، عاجز و سرگردانم، نه آن‌چه دارم دانم و نه ان‌چه دارم. گفتی و فرمان نکردم، درماندم و درمان نکردم.

۳۷۴- کدام گزینه، از مفهوم جمله‌ی زیر دور است؟

«ناتائقیل، آرزو مکن که خدا را در جایی جز همه جا بیابی.»

۱) به سیر کعبه و دیریم گاه این‌جا و گاه آن‌جا / چو مطلب، جستجوی اوست خواه این‌جا و خواه آن‌جا

۲) زیک خشت و گل، آخر، خانه کردند / چرا آن، کعبه، این، بتخانه کردند؟

۳) جمله ذرات جهان مرآت (آینه) اوست / هر چه بینی مصحف آیات اوست

۴) میان کعبه و بتخانه هیچ فرقی نیست / به هر طرف که نظر می‌کنی، برابر اوست

۳۷۵- کدام گزینه با عبارت زیر تناسب معنایی بیشتری دارد؟

«به هر کجا بروی جز خدا چیزی را دیدار نمی‌توانی کرد؛ خدا همان است که پیش روی ماست.»

هر دل که اسیر جاه و مال است

۱) گوییا ز خدا خبر ندارد

نهنه‌ی هر کجا که بایبی پای

۲) داد پای آن بود که بهر خدای

از من و تو بگو کجا ترسد؟!

۳) هر که او از خدای ما ترسد

خدا می‌بین اگر صاحب یقینی

۴) خدا با ما و در هر جا که بینی

۳۷۶- شعر زیر از سه راب سپهری با کدام گزینه، مفهوم مشترک دارد؟

«چشم‌ها را باید شست / جور دیگر باید دید»

۱) ای کاش عظمت در نگاه تو باشد، نه در چیزی که به آن می‌نگری.

۲) اعمال ما به ما وابسته است، هم‌چنان که درخشندگی به فسفر.

۳) خدا همان است که پیش روی ماست.

۴) درست است که اعمال ما، ما را می‌سوزانند ولی تابندگی ما از همین است.

۳۷۷- با توجه به عبارت «برای من خواندن این که شن‌های ساحل نرم است، کافی نیست. می‌خواهم پای برنهام این

نرمی را حس کند.» کدام گزینه در مورد دیدگاه نویسنده صحیح است؟

۱) انسانی واقع‌گرا و علم‌ستیز

۲) انسانی دانش‌دوست

۳) انسانی احساساتی و نظریه‌پرداز

۴) انسانی تجربه‌گرا

۳۷۸- مفهوم کدام بیت عبارت «هرگز در این جهان چیزی ندیده‌ام که حتی‌اندکی زیبا باشد؛ مگر آن که فوراً آرزو کردام تا همه‌ی مهر من آن را در برگیرد.» را نقض می‌کند؟

خود رقص می‌کنم چو سپند از نوای خویش
کرز شب‌نتم است آینه دایم برابر شن
چو چشم آینه، در خوب و زشت، حیران باش
به هرچه می‌کشد دل، از آن گریزان باش

(۱) چون نیست هیچ کس که به فریاد من رسد

(۲) گل آنچنان فریفته‌ی حسن خود شده است

(۳) تمیز نیک و بد روزگار، کار تو نیست

(۴) ز خسارزار تعلاق، کشیده دامان باش

۳۷۹- کدام بیت با عبارات زیر ارتباط معنایی دارد؟

«درست است که اعمال ما، ما را می‌سوزانند ولی تابندگی ما از همین است و اگر روح ما ارزش چیزی را داشته دلیل بر آن است که سخت‌تر از دیگران سوخته است.»

عشق را کیمیایی جان بیسی نی
دل افسرده غیر از آب و گل نیست
توان شناخت ز سوزی که در سخن باشد
پخته داند کاین سخن با خام نیست

(۱) جان گذاری اگر به آتش عشق

(۲) هر آن دل را که سوزی نیست، دل نیست

(۳) بیان شوق چه حاجت که سوز آتش دل

(۴) تا نسوزد، بر نیاید بموی عود

۳۸۰- عبارت زیر چه ویژگی انسان را در برابر معبد بیان می‌کند؟

«ما همگی اعتقاد داریم که باید خدا را کشف کرد، دریغا، نمی‌دانیم و هم‌چنان که در انتظار او به سر می‌بریم، می‌گوییم. او در هرجا و همه‌جا هست و نایافتنی است.»

(۱) درک عشق الهی و کشف حقایق هستی
(۴) درک حقیقت ذات پروردگار و دریافت او

(۱) ناتوانی انسان از عبادت پروردگار خود

(۳) ناتوانی انسان از شناخت پروردگار

۳۸۱- آیه‌ی «لا تدركه الابصار و هو يدرك الابصار» با کدام گزینه متناسب است؟

(۱) یا دیده‌ی جان خواب بود یا خیال دوست
(۴) عقل من آن ببرد که صورت نگار اوست

(۱) یا دیده‌ی جان خواب بود یا خیال دوست

(۳) عقل من آن ببرد که صورت نگار اوست

۳۸۲- صحنه‌سازی ویکتوره‌گو، در متن زیر، برای نشان دادن کدام حالت کوزت است؟

«باد سردی از جلگه می‌وزید. بیشه ظلمانی بود. علف‌های بلند زیر نسیم مثل مارماهی پیچ و تاب می‌خوردند، چند خلنگ که گویی به دست باد رانده می‌شدند، شتابان می‌گذشتند. از هر طرف فضاهای غمانگیز ادامه داشت.»

(۴) ترس

(۳) خشم

(۲) متأنیت

(۱) شجاعت

۳۸۳- مفهوم کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

(۱) ای کاش عظمت در نگاه تو باشد نه در چیزی که به آن می‌نگری.

(۲) اگر در دیده‌ی معجنون نشینی
به غیر از خوبی لیلی نبینی

(۳) چشم‌ها را باید شست / جور دیگر باید دید

(۴) بگفتا گر کند چشم تو را ریش

بگفت این چشم دیگر دارمش پیش

۳۸۴- از جمله‌ی «ناتائقیل، آرزو مکن که خدا را در جایی جز همه‌ی جا بیابی.» چه نکته‌ای استنباط می‌شود؟

(۲) انسان باید در آرزوی یافتن خدا باشد.

(۴) انسان نمی‌تواند خدا را بیابد.

(۱) خدا همه‌ی جا هست.

(۳) خدا جای ویژه‌ای دارد.

- ۳۸۵- شعر «چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید». با کدام گزینه ارتباط معنایی دارد؟
- (۱) برای من خواندن این که شن ساحل‌ها نرم است کافی نیست.
 - (۲) درست است که اعمال ما، ما را می‌سوزانند ولی، بندگی ما از همین است.
 - (۳) ناتائقیل، ای کاش عظمت در نگاه تو باشد نه در چیزی که به آن می‌نگری.
 - (۴) معرفتی که قبل از آن احساسی نباشد، برای من بیهوده است.

- ۳۸۶- مفهوم عبارت «ای کاش عظمت در نگاه تو باشد، نه در چیزی که به آن می‌نگری». در کدام گزینه وجود دارد؟

- (۱) معرفتی که قبل از آن احساسی نباشد برای من بیهوده است.
- (۲) گل شبدر چه کم از لاله قرمز دارد.
- (۳) چرا در قفس هیچ کسی کرکس نیست.
- (۴) چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید.

- ۳۸۷- کدام گزینه با مفهوم آیه‌ی «لا تدركه الابصار و هو يدرك الابصار» ارتباط معنایی دارد؟

- (۱) هر مخلوقی نشانی از خداست و هیچ مخلوقی او را هویتا نمی‌سازد.
- (۲) چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید.
- (۳) ای کاش عظمت در نگاه تو باشد نه در چیزی که به آن می‌نگری.
- (۴) به هر کجا بروی جز خدا چیزی را دیدار نمی‌توانی کرد.

- ۳۸۸- عبارت «به بهشت و حور چه نازم، مرا دیده‌ای ده که از هر نظر بهشتی سازم». با کدام عبارت ارتباط معنایی دارد؟

- (۱) بکوش که عظمت در نگاه تو باشد نه در چیزی که به آن می‌نگری.
- (۲) به هر کجا بروی جز خدا چیزی را دیدار نمی‌توان کرد.
- (۳) اعمال ما به ما وابسته است هم چنان که درخشندگی به فسفر.
- (۴) دریغا نمی‌دانیم هم‌چنان که در انتظار او به سر می‌بریم، به کدام درگاه نیاز آوریم.

- ۳۸۹- نویسنده‌ی عبارت «برای من خواندن این که شن ساحل‌ها نرم است، کافی نیست. می‌خواهم پای برهنه‌ام این نرمی را حسن کند. معرفتی که قبل از آن احساسی نباشد، برای من بیهوده است». به چه امری تاکید دارد؟

- (۱) سعی و سخت کوشی
- (۲) احترام به عقاید دیگران
- (۳) داشتن عاطفه‌ی قوی
- (۴) روی آوردن به تجربه‌ی شخصی

- ۳۹۰- آندره ژید در عبارت «برای من خواندن» این که شن ساحل‌ها نرم است، کافی نیست. معرفتی که قبل از آن احساسی نباشد، برای من بیهوده است. بر کدام گزینه، تاکید دارد؟

- (۱) عاطفه
- (۲) آزمایش
- (۳) دانش
- (۴) عقیده

- ۳۹۱- کدام بیت با سایر ایيات تناسب مفهومی ندارد؟

- (۱) می‌سوزم از اشتیاقت در آتشم از فراق / کانون من سینه‌ی من سودای من آذر من
- (۲) قول مطبوع از درون سوزناک آید که عود / چون همی سوزد جهان از وی معطر می‌شود
- (۳) غوطه در خون می‌دهد دل را فروغ داغ عشق / می‌کند خورشید عالمتاب رنگین سنگ را
- (۴) این حدیث از سر دردی است که من می‌گویم / تا بر آتش ننهی بوی نیاید ز عیبر

۳۹۲- از کدام بیت مفهوم «وحدت وجود» دریافت می‌شود؟

مسطرب ار طوفان بود دریایی لئگردار را
تسا بر زمین مشرق و غرب کند سخا
ور هست پیش اهل حقیقت کنار اوست
در حقیقت موج دریا عین آن دریا بود

- ۱) عشق می‌آرد دل افسرده ما را به شور
- ۲) دریای لطف اوست و گرنه سحاب کیست
- ۳) دریای عشق را به حقیقت کنار نیست
- ۴) جنبش دریا اگرچه موج خواندنش ولی

۳۹۳- از کدام بیت دریافت می‌شود: «انسان جلوه‌گر حسن محبوب ازلی» است؟

- ۱) عارض چون مهش یکی، سنبل مشکفام دو / وای به تیره روزیم صبح یکی و شام دو
- ۲) دانه بی مغز کی گردد نهال / صورت بی جان نباشد جز خیال
- ۳) تاصورت خود بیند در آینه معنی / معنی همه عالم را در صورت ما آراست
- ۴) صورت زیبای ظاهر هیچ نیست / ای برادر سیرت زیبا بیار

۳۹۴- کدام بیت با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

«آب دریا جمله در فرمان توست / آب و آتش ای خداوند آن توست»

- ۱) بلبل بستان شرع، اختر آسمان دین / کوکب دری زمین، دری کوکب سما
- ۲) روی تو قبله ملک، کوی تو کعبه فلک / مختلف تو قد هلک، معتقد تو قد نجاحا
- ۳) مأمور تو از برگ سمن تا به سمندر / مصنوع تو از تخت ثری تا به ثریا
- ۴) خواجو نسزد مدح و ثنا هیچ ملک را / الا ملک العرش تبارک و تعالی

۳۹۵- بیت کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

«دولت آن جا که راهبرد گردد / خار خرما و خاره زر گردد»

- ۱) مگو پای عزّت بر افلک نه / بگو روی اخلاص بر خاک نه
- ۲) اگر بر پری چون ملک ز آسمان / به دامن درآویزدت بدگمان
- ۳) اگر بدشیدن نیاید خوشم / ز کردار بد دامن اندر کشم
- ۴) چون سعادت بدو سپرد سریر / آهنگ نقره شد پلاس حریر

۳۹۶- کدام بیت با عبارت زیر ارتباط معنایی دارد؟

«الهی، اگر طاعت بسی ندارم، اندر دو جهان جز تو کسی ندارم.»

- ۱) تو نه مرد گل بستان امیدی سعدی / که به پهلو نتوانی به سر خار برفت
- ۲) چه باشد گر ز رحمت پارسایی / کند در کار درویشی دعایی
- ۳) هر کس امیدوار به اعمال خویشن / سعدی امیدوار به لطف و عطا توست
- ۴) سعدی به جفا دست امید از تو ندارد / هم جور تو بهتر که ز روی تو صبوری

۳۹۷- شاعر در همه گزینه‌ها به جز گزینه‌ی در اشتیاق و آرزوی رسیدن به خداوند است.

متّصل گردان به دریاهای خویش
ما چو مرغان حریص بی نوا
چون تو با مایی نباشد هیچ غم
بسیکه آتش در همه آفاق زد

- ۱) قطره‌ی دانش که بخشیدی ز پیش
- ۲) صدهزاران دام و دانه است ای خدا
- ۳) گر هزاران دام باشد هر قدم
- ۴) بسی ادب تنها نه خود را داشت بد

۳۹۸- در کدام گزینه ردیف به کار نرفته است؟

بسی تو یاد هیچ کس نبود روا
جهان پیش چشم اندرش تیره گشت
و گر چون شب اندر سیاهی شوی
هممی آب شرمم به چهر آورد

- (۱) ای خدا ای فضل تو حاجت روا
- (۲) چو بشنید رستم، سرش خیره گشت
- (۳) کسنون گرتسو در آب ماهی شوی
- (۴) دل من هممی برتسو مهر آورد

۳۹۹- مفهوم «از کوزه همان بروون تراود که در اوست» از همه‌ی ابیات دریافت می‌شود؛ به جزء:

- (۱) دو صد بار اگر مس به آتش درون / گدازی از او زر نیاید بروون
- (۲) رسم کرم مجو ز بخیلان روزگار / نشنیده‌ای که میوه نروید ز چوب خشک
- (۳) شکستگی نشود جمع با حلاوت عیش / شکر طمع ز نی بوریا نباید داشت
- (۴) چگونه کاسه‌ی پر زهر ناز را نوشند / جماعتی که بدآموز نعمت و نازند

۴۰۰- رباعی زیر با کدام یک از ابیات، قربابت مفهومی دارد؟

«نه هر که زمانه کار او دربندد / فریاد و جزع بر آسمان پیوندد

بسیار کسا که اندرؤنش چو دهل / می‌نالد و چون برق لبیش می‌خندد»

- (۱) زمانه‌ای است که هر کس به خود گرفتار است / تو هم در آینه حیران حسن خویشتنی
- (۲) خوشم ز سنگ حوادث که استخوان مرا / چنان شکست که فارغ ز مومیایی کرد
- (۳) طراز پیرهن زرکشم مبین چو شمع / که سوزه‌است نهانی درون پیره‌نم
- (۴) چون داغ لاله سوخته نانی است روزیم / آن هم فلک به خون جگر می‌دهد مرا

آمادگی ۱۰ بهمن

جمع‌بندی فرابت

فارسی دهم

دکتر وسکری

مدیر دپارتمان ادبیات ماز

طراح آزمون های معتبر کشوری:

ماز ، قلمچی، نشان برتر ، مرآت...

@adabiate_konkour

۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مقابل، یعنی مفهوم متضاد و گزینه ۲، دقیقاً مفهوم متضاد بیت مورد نظر است.

بیت مورد نظر می‌گوید: از اوج به قمر و از مقام والا، به پستی گرایش یافتن (از خوشبختی به بدبوختی رسیدن)، ولی بیت گزینه ۲ برعکس می‌گوید: از گدایی به پادشاهی و صدر مجلس رسید. شرح دیگر گزینه‌ها:

(۱) با بیت مورد نظر سوال هم مفهوم است.

(۲) بی اعتباری جهان و ناپایداری آن را نشان می‌دهد.

(۳) اغتنام فرصت و خوشباشی را به ما توصیه می‌کند، زیرا عاقبت جهان نیستی است.

۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه ۱ خاک در معنای حقیقی به کار رفته است، ولی در سایر گزینه‌ها مراد انسان است.

۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه ۳: انسان به قدر بینش خویش می‌تواند خداوند را توصیف کند. مفهوم مشترک گزینه‌های دیگر: همه ذرات جهان جلوه‌ای از خالق هستند و بیانگر وجود او هستند.

۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. همه‌ی ابیات بیان می‌کند خداوند روزی رسان است، اما بیت گزینه‌ی «۳» در وصف کسی است که نزد خدا دعا یی نمی‌کند.

۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هر سه بیت به «رزاق بودن خدا» اشاره دارند ولی بیت ۴ می‌گوید صاحب مال به خداوند مشغول است ولی آدم بی‌چیز و فقیر آشته دل و دل مشغول است.

۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت سوال و سه بیت دیگر به مفهوم «آفرینش انسان از خاک» اشاره دارند ولی بیت دوم به رویدن گل لاله از خاک شهید اشاره می‌کند.

۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بیت سوال و ابیات ۲، ۳ و ۴، به این مفهوم اشاره دارند که خداوند خارج از وصف است یعنی، آدمی قادر به وصف خداوند نیست.

۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هر دو بیت به این مفهوم اشاره دارند که: «گل و باغ و بوستان، از عشق معشوق، سبز و با طراوت شده‌اند»

۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت‌های گزینه‌ی ۱: توصیف ناپذیری معشوق مفهوم سایر ابیات:

(الف) همه موجودات و پدیده‌ها ستایشگر ممدوح‌اند.

(ب) توصیف معشوق باعث شیرینی سخن است.

۱۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت گزینه‌ی «۴» مستقیماً به روزی‌ده بودن خداوند اشاره می‌کند، زیرا از سفره‌ای می‌گوید که هرچه از آن خورده‌اند و می‌خورند، تمام نمی‌شود. دیگر ابیات به روزی‌ده بودن خداوند ارتباطی ندارند. ابیات گزینه‌های «۱» و «۲» در مدح امیر زمان است و بیت گزینه‌ی «۳» شکایت از زمانه و بیان برتری خود.

۱۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سوال و گزینه‌ی ۲: عجز انسان از درک و توصیف خداوند مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) قدرت خداوند در آفرینش

(۲) بی‌شمار بودن نعمت‌های خداوند و عجز بندگان از به جا آوردن شکر نعمت

(۳) طلب دست‌گیری از خداوند

- ۱۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «وصف ناپذیر بودن خداوند» مضمون مشترک بیت صورت سؤال و ایيات ۱، ۲ و ۴ است. در بیت ۳ مفهوم «رعایت ادب در توصیف دوست» دیده می‌شود.
- ۱۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت درباره عظمت حضرت حق و محدودیت درک و فهم انسان سروده شده و همچنین شناخت نسبی انسان را از حضرت حق بیان می‌کند.
- ۱۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مضمون بیت صورت سؤال: بدون لطف حق، حتی فرشتگان گناهکار به حساب می‌آیند. در بیت ۴ هم شاعر می‌گوید: انسان نباید به اعمال نیک خود توجهی کند و این لطف خداست که انسان را نجات می‌دهد. البته در بیت ۲ هم مفهوم لطف و بخشایش خداوند وجود دارد، ولی بیت ۴ ارتباط بیشتری با بیت صورت سؤال دارد.
- ۱۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی (۲): اقتدار خداوند / تعز من تشاء و تدل من تشاء مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: توصیه به تواضع
- ۱۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم و معنای کلی ایيات ۱ و ۲ و ۴ بر تکبر و عاقبت آن که نابودی و محرومی است اشاره دارد. ایيات گزینه‌ی درست تنها به نکوهش کبر اشاره دارد.
- ۱۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم «خودستایی» که در بیت صورت سؤال دیده می‌شود. در بیت ۳ (در دهر چو من یکی: کسی چون من در این دوره و روزگار نیست). نیز وجود دارد.
- ۱۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۳: زیبایی روز افزون معشوق مفهوم مشترک ایيات سؤال و سایر گزینه‌ها: نکوهش غرور
- ۱۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی ۲: نکوهش عیب جویی مفهوم سایر گزینه‌ها:
- (۱) برجسته بودن عیب پاکان
 - (۲) نکوهش کرم ورزی با انسان‌های نالایق
- ۲۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت گزینه‌ی «۲»، مخاطب را به عاقبت‌اندیشی توصیه می‌کند. در دیگر ایيات مفاهیم عاشقانه بارزتر است.
- ۲۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ایيات صورت سؤال برآمده از این باور است که اگر قطره‌ای درون صدف قرار بگیرد، مروارید می‌شود. این باور در بیت گزینه‌ی «۴» هم آمده است. دیگر ایيات هر چند از صدف و مروارید آن می‌گویند، هیچ‌کدام از قطره‌ی مروارید شده نمی‌گویند.
- ۲۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عبارت صورت سؤال در بیان پرهیز از دروغ و توصیه به راست‌گویی است، اما در بیت گزینه‌ی ۳ دروغ‌گویی تحسین شده است. مفهوم سایر ایيات:
- گزینه‌ی ۱: نکوهش دروغ‌گویی
 - گزینه‌ی ۲: ترجیح صداقت بر دروغ‌گویی
 - گزینه‌ی ۴: نکوهش دروغ و طمع ورزی
- ۲۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم عبارت صورت سؤال و ایيات مرتبط این است که روزی بخش حقیقی خداوند است و روزی را باید از خداوند طلب کرد، اما در بیت گزینه‌ی ۲ به این موضوع اشاره شده است که هر مخلوقی روزی مقرر خود را خواهد داشت.

۲۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک ایيات مرتبط «رزاق بودن یا روزی رسانی خداوند» است. اما پیام بیت گزینه‌ی ۴ توصیه به «قناعت و راضی بودن به رزق مقرر» است.

۲۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی (۴): ناپایداری عمر مفهوم مشترک بیت سوال و سایر گزینه‌ها: تکبر موجب نابودی است.

۲۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. موارد الف و ب هر کدام به مساله جدأگانه‌ای اشاره می‌کنند. نثر الف می‌گوید تنها باید از خدا روزی خواست، اما بیت در ستایش پادشاه است و می‌گوید خداوند هر که بخواهد خوار کند، اول از چشم او می‌اندازد و حقیرش می‌کند. در نثر ب نیز می‌خوانیم مکر خداوند از مکر بندگان قدرتمندتر است، اما بیت می‌گوید هر کس مکری کند، مکر به خودش باز می‌گردد. دقیقت کنید «خداوند» معنای «صاحب» هم دارد.

اما در عبارات ج و د، نظم و نثر به هم مربوطند. در بیت «ج» ناصر خسرو با کسی صحبت می‌کند که روی در قبله دارد، ولی در پی مطربی است، یعنی دل و زبان یکی ندارد، یعنی گندمنمای جوفروش است. در بیت «د» نیز شاعر می‌گوید اگر از پرسیدن مطلبی به نظر خوار و حقیر می‌شوی، این حقارت راهنمای تو می‌شود تا به دانایی بررسی. این مفهوم در نثر هم هست.

۲۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در ابتدای شعر «چشمه» نماد غرور و تکبر است و خود را از همه موجودات برتر و بالاتر می‌داند، اما وقتی به دریای خروشان می‌رسد آنچنان خود را در برابر عظمت آن ناچیز می‌بیند که تصمیم می‌گیرد که خود را از آن مهلکه نجات دهد و خود را از آن حادثه برهاند، اما چنان مات و مبهوت و ساکت ماند که با تمام خوش‌زبانی‌اش در هنگام خودستایی، با دیدن شکوه دریا سکوت کرد و به امواج گوش سپرد.

۲۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شاعر (صائب) می‌فرماید: از انسان‌های ظاهرساز نمی‌توان انتظار بصیرت و آگاهی داشت. طاووس هرگز عیب خودش را «پاهای زشت» نمی‌بیند. پس مفهوم این بیت عدم غرور و خودپرستی است.

گزینه ۱: کسی به مقام بالایی می‌رسد که افتاده و فروتن باشد و کسی به هستی حقیقی می‌رسد که وجودی برای خودش قائل نباشد (مفهوم: فروتنی)

گزینه ۳: اگر طالب عزت و بلندی هستی افتاده و فروتن باش، هرگز رودخانه زمین مرتفع و بلند را آبیاری نمی‌کند ← (مفهوم: فروتنی)

گزینه ۴: جایی که دریا وجود دارد، من کسی نیستم. اگر او وجود دارد حقیقتاً که من هیچ هستم (مفهوم: فروتنی)، پس گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ هم مفهوم هستند.

۲۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. احترام گذاشتن به افراد سالمند سفارش شده است.

۳۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه «۱» می‌خوانیم: «به دیدن مردم رften عیب نیست، ولی نه آن قدری که به تو بگویند بس است.»، یعنی اعتدال را در دیدار مردم باید رعایت کنیم. در سایر ایيات، درباره این که «باید عیب خود را دید و نه عیب مردم را» صحبت شده است.

۳۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم کلی ایيات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» به تواضع و ترک غرور توصیه می‌کند و مفهوم بیت دوم تقریباً عکس آن است.

۳۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت: در این بیت شاعر سخت‌گیری و درشتی کردن را مذمت می‌کند و افراد را دعوت به سازگاری و خوب نرم می‌کند.

۳۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معنی بیت ۱) اگر در حق دوستان لطف و محبت نداری، آسیب مرسان و...

۳۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. الف - د - این ایات به ترجیح و برتری شادی و آسایش دیگران بر رفاه خود اشاره دارد.

ب - این بیت به رسیدن به شاهی و بزرگی برآسان خرد و فرزانگی اشاره دارد.

ج - این بیت اشاره دارد به این‌که افراد بزرگ‌منش به مسافران نیکی می‌کنند تا نام نیک خود را در جهان پراوازه کنند.

۳۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. همه‌ی ایات بر رفتار توأم با محبت و مهربانی با زیرستان اشاره دارد به جز بیت گزینه ۱.

۳۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در همه‌ی ایات به خدمت به دیگران و یاری رساندن به مردم اشاره دارد. در حالی‌که بیت گزینه ۱ به تلاش و سعی انسان در زندگی اشاره دارد.

۳۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گزینه (۱): برخلاف دیگر گزینه‌ها معتقد است «نیکی کردن با افراد بد کار شایسته‌ای نیست».

۳۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عبارت صورت سؤال به «خودحسابی و داوری و انصاف انسان در حق خویش پیش از داوری خدا (روز قیامت)» اشاره می‌کند که این مفهوم در بیت ۱ نیز دیده می‌شود.

مفاهیم سایر گزینه‌ها:

۲: دادخواهی از دادگران

۳: نکوهش عیب‌جویی از دیگران و ندیدن عیب خویش

۴: پناه بردن به خدا و شکایت نکردن از او

۳۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه ۴ شاعر به دوام غم و اندوه در دل خویش اشاره می‌کند. در سایر گزینه‌ها از زودگذری غم و شادی سخن به میان آمده است.

۴۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عبارت صورت سؤال به «امیدواری در عین ناامیدی» دعوت می‌کند که این مفهوم در گزینه ۲ نیز دیده می‌شود.

۴۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه ۴: نکوهش ریاکاری مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) نکوهش طمع ۲) توصیه به راستی ۳) نکوهش غیبت

۴۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه ۱: نکوهش حسد مفهوم سایر گزینه‌ها:

۲) تربیت‌ناپذیری بدسرشتن

۳) دل‌فریبی معشووق و دل‌دادگی عاشق / غیرت عاشقانه

۴) خوشباشی / عشق‌ورزی و پندناپذیری عاشق

۴۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در همه گزینه‌ها توصیه به آموزش و آموختن شده است، اما در گزینه ۱، توصیه به شنیدن پند، بارز است.

۴۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دیوار کسی را کوتاه دیدن: ظلم و ستم را بر شخصی خاص روا دانستن.

۴۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «سپر انداختن» کنایه از «تسليم شدن» با «سرنهادن بر قدم» در بیت گزینه ۱ تناسب دارد.

۴۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. واژه‌ی «مغورو» در گزینه‌ی ۴ به معنی «فریفته و گولخورد» است و مفهوم تکبر از آن دریافت نمی‌شود. مفهوم کلی بیت «هشدار به مخاطب برای فریب نخوردن» است، اما مفهوم سایر ایات «برحدار داشتن از تکبر و غرور و خودبینی» است.

۴۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و ایات مرتبط، توصیه به «نیکوکاری» است، اما بیت گزینه‌ی ۲ می‌گوید: کسی که کار بد می‌کند، نباید توقع نیکی داشته باشد.

۴۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و ایات مرتبط، تأکید بر «یکسان بودن ظاهر و باطن و قول و عمل و نفی تظاهر و دوروبی» است، اما در بیت گزینه‌ی ۴ فقط به «درستی درون یا باطن» تأکید شده است.

۴۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک ایات مرتبط «تأکید بر امیدواری در سخت‌ترین شرایط» است، اما بیت گزینه‌ی ۲ بیان‌گر مفهوم نامیدی است.

۵۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در عبارت صورت سؤال و بیت گزینه‌ی ۲ به این مفهوم اشاره شده است که نباید به خوشی‌های دنیا افتخار کرد و از ناخوشی‌های آن نالید؛ زیرا هر دو ناپایدار و زودگذر هستند.

۵۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در عبارت صورت سؤال و همه‌ی گزینه‌ها به حسادت و عواقب آن اشاره شده است؛ به جز بیت گزینه‌ی ۳ که در آن گوینده از وضع زندگی خود می‌نالد و می‌گوید به مردگان حسادت می‌کند.

۵۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عبارت صورت سؤال می‌گوید: «سوق بیش از اندازه نسبت به چیزی، ممکن است باعث شود عیب‌ها دیده نشود». یعنی ممکن است دیده‌ی انسان تحت تأثیر علاقه و یا تنفر، چیزی را نادرست بیند. این مفهوم در گزینه‌ی ۱ هم آمده است که می‌گوید: «وقتی غرض وجود داشته باشد، هنر پنهان می‌شود؛ صد حجاب از طرف دل بر چشم کشیده می‌شود». بیت گزینه‌ی ۳ می‌گوید: «نباید به کسی جز خدا و چیزی جز انعام پادشاه خو کرد». و شاعر بیت گزینه‌ی ۴ نیز می‌گوید که پندپذیر نیست.

۵۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی (۱): هر عملی نتیجه‌ی خاص خود را دارد. مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: پرهیز از ریاکاری / رشت جلوه دادن ریاکاری

۵۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (ساختن شرایط شاد، سخت است) ناپایداری شادی و غم مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها است.

۵۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. خوبی و بدی گذرا و ناپایدار هستند.

۵۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم حکایت سؤال: نکوهش طمع‌کاری

۵۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت گزینه‌ی ۴ بیان می‌کند که سختی‌های ایام با انسان‌های تهی‌دست کاری ندارد؛ همان‌طور که سرو به دلیل آن‌که میوه‌ای ندارد، سنگی نمی‌خورد.

۵۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت «۱): مردانگی و بزرگی واقعی، مبارزه با نفس است. همین مفهوم از بیت «۱» دریافت می‌شود.

۵۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

- ۶۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. این درس از شرایط سخت ناصرخسرو و برادرش در سفر حکایت دارد پس از آن فرج و گشايشی در وضعیت آنان به وجود می‌آید و نتیجه می‌گیریم که در دنیا سختی و آسانی با یکدیگر آمیخته است.
- ۶۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۲: خاکساری موجب ارزشمندی است. مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: ناپایداری قدرت دنیوی
- ۶۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در درس «سفر به بصره»، ناصرخسرو دو موقعیت «تهیdestی و توانگری» را در مدتی کوتاه تجربه می‌کند که در گزینه (۲) از آن تعبیر به «نیک و بد زودگذر دنیا» شده است.
- گزینه (۱): حال و روز من در اختیار توست.
 گزینه (۳): فروتنی نتیجه خردورزی است.
 گزینه (۴): سختی‌ها و مشکلات سازنده وجود آدمی است.
- ۶۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بین مطرح شده در سؤال و گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ عبارت است از «شادی و غم ناپایدارند و از پس هم می‌آیند، گاه سوار بر اسب مرادیم و گاه پیاده». مفهوم بیت (۴): «اغتنام فرصت است».
- ۶۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۱: در میدان جنگ، همیشه یکی پیروز و دیگری شکست خورده است. سایر گزینه‌ها: دنیا گاهی به کام انسان و گاهی خلاف میل انسان است.
- ۶۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم الف و ج درست است.
 ب) پلیدی تن خود را بشویم.
 د) آنکس که اسب و الاغ کرایه می‌دهد ۳۰ سکه طلای مغربی از ما درخواست کرد.
- ۶۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. معنی: (آن فرد) توانایی مالی نداشت که به حال من رسیدگی کند.
- ۶۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم صورت سؤال به یکسان نبودن روزگار و اتفاقات آن اشاره می‌کند که در گزینه ۴ همین مفهوم بیان شده است.
 گزینه ۳، به عدم اعتماد به دنیا اشاره می‌کند و توصیه دارد که انسان عاقل نباید به دنیا و اتفاقات آن اعتماد کند.
- ۶۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. الف- فرد آگاه از سختی روزگار اندوه‌گین نمی‌شود.
 ب- با مشکلات سخت کنار بیا.
 ج- تحمل سختی‌ها، گشايش در پی دارد.
 ه- پایان بسیاری از رنج‌ها، خوشبختی و سعادت د- هیچ امیدی به گشايش کارهایم ندارم.
 است.
- ۶۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
- گزینه ۱: موی سر نتراشیده بودیم.
 گزینه ۲: مردی لایق بود و در شعر و ادب دانشمند.
 گزینه ۴: مردم ما همچون گله ای هستند و وزیر ما امانت‌دار ماست.
- ۷۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم ناپایداری جهان در آسانی و سختی، که در بیت صورت سؤال دیده می‌شود، در گزینه ۲ وجود دارد. گزینه ۱، بر نامعلوم بودن جهان، گزینه ۳، بر سختی دنیا و گزینه ۴، بر شاد زیستن تاکید دارد.
- ۷۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «نام» در عبارت به معنای «شهرت» و فعل «اندر ماند» به معنای «ناتوان شدن» است.

۷۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معنی دعایی که در صورت سؤال آمده است: «خداؤند همه بندگانش را از قرض و بدھکاری نجات دهد». سؤال می خواهد پاسخ بدھیم که چرا نویسنده این دعا را بیان کرده است. قطعاً پاسخ سؤال عبارتی است که نویسنده در مورد قرض و بدھکاری به صاحب شتر در آن سخن می گوید و آن گزینه ۳ است: شخصی که چهارپا کرایه می داد از ما سی دینار طلبکار بود و وزیر فرمان داد تا بدھی ما را پرداخت کردند. گزینه ۱ می گوید: وزیر سی دینار فرستاد تا ما لباس خریدیم. در گزینه ۲، نویسنده می گوید: در مقابل سختی های روزگار نباید گله و شکایت کنیم و همیشه باید به خدا توکل کنیم و امیدوار به فضل و رحمت خدا باشیم. در گزینه ۴، نیز نویسنده از کار دنیا متعجب است و اینکه شخصی که شتر کرایه می داد از آن ها سی دینار طلبکار بود و آن ها هیچ راه دیگری نداشتند.

۷۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه ۳: صمیمیت و پرهیز از ریا مفهوم سایر گزینه ها:

(۱) سنجیده گویی (۲) نکوهش ظاهریینی (۳) گدازندگی هجران

۷۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. توی جماعت بُر خورده بودم: بر حسب اتفاق در میان آن جمع قرار گرفته بودم.

۷۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم کلی ایيات ۱ و ۳ و ۴ همگی قناعت است به طوری که آزادگی و قناعت همراه و هم سو با هماند. در بیت ۲ آزادگی و صداقت با یک دیگر توأم شده است.

۷۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

(۱) دو دست اسب را تا برآمدگی پشت پای آن کشید.

(۲) فک پایین اسب را کشید و به گودی گردن آن رسید.

(۳) بالای کمر و پشت اسب را نقاشی کرد.

۷۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم ایيات «الف و د» ترجیح «فقر معنوی به پادشاهی و اقتدار» است.

۷۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه ۲: نامید نشدن از مزایای خرد و فضل در زمان درماندگی

مفهوم سایر گزینه ها:

(۱) عجز تدبیر عقل در راه عشق

(۲) نکوهش فراموش کردن یاران هنگام سختی

۷۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «صورتک به رو نداشتن» یعنی «ظاهر و باطنش یکی بود، ریاکار و متظاهر نبود».

که تمام گزینه ها این مطلب را بیان می کنند و گزینه (۴) در «نکوهش ریاکاری دوستان است که روراستی دشمن بر آن مرجح است».

۸۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دست تندگ بود: فقیر و نیازمند بود.

۸۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه های «۱»، «۲» و «۴» به ترتیب در بردارنده بی اعتباری دنیا، هر چه از دوست رسد نیکوست و اعتقاد به قضا و قدر هستند که همگی از نتایج رواج تصوف بودند.

۸۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ایيات «ج» و «د» به گمنام بودن اشاره می‌کند و شاعر گله می‌کند که روزگار و زمانه و فلک، قدر او را نشناخته‌اند.

این مفهوم در عبارت «همچون مروارید در دل صدف کج و کوله‌ای سال‌ها بسته ماند» (درس «پیرمرد چشم ما بود») آمده است.

بیت «الف» به «خاموشی و سکوت» دعوت می‌کند.

بیت «ب» به «توصیف، تمجید و مدح» می‌پردازد و می‌گوید: «قدر ممدوح بالاتر از آسمان و فلک است، همچنان که ارزش گوهر برتر از صدف است.»

۸۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در صورت سؤال، نویسنده می‌گوید: «نمی‌دانستم که «نیما» روزی می‌میرد»، بنابراین مفهوم کلی عبارت «ناگهانی و باورناپذیر بودن مرگ» است که این مفهوم در گزینه ۳ تکرار شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) تا زمانی که مرگ تو فرا نرسد، تو را رها نخواهیم کرد.

(۲) در این بیت شاعر از دوری معشوق شکایت دارد.

(۴) در این بیت شاعر از سختی و رنج زندگی شکایت دارد به طوری که از مرگ استقبال می‌کند.

۸۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. و **الصفاتِ صَفَّا**: سوگند به صفتستگان که صفاتی [با شکوه] بسته‌اند، سوگند به فرشتگان صفتسته.

۸۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم کنایی عبارت «صورتک به رو نداشت»: ریاکار و متظاهر نبود.

گزینه ۱: وحدت و یگانگی در ظاهر و باطن است.

گزینه ۲: حتی ناسزاگویی دشمن راستگو، از عشق و محبت دوستان متظاهر و ریاکار بهتر است.

گزینه ۳: حضور معنوی و ذهنی عاشق در محضر معشوق و غیاب جسمی اوست.

گزینه ۴: سفارش و دعوت به مبارزه با هوی و هوس و نفس اماره است.

۸۶- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. «نیما» به مرواریدی ارزشمند تشبیه شده است که در صدف بی‌ارزش که همان روزگار او باشد، ناشناخته ماند.

۸۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

۸۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

۸۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

۹۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم عبارت صورت سؤال با گزینه ۲ که تأکید بر فاش نکردن رازهای الهی دارد یکسان است، اما مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: توجه به امکان استراق سمع

گزینه ۳: نکوهش سخن بیهوده

گزینه ۴: لزوم رازداری

۹۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. معنی عبارت گزینه ۴: مراقب باش در این صندوقچه را باز نکنی.

۹۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. می‌گوید: چون غم و شادی هر دو از جانب خداست، برای عارف یکسان است. اما سایر ایيات به گذرا بودن غم و شادی اشاره دارند.

- ۹۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در بیت صورت سؤال مفهوم کوتاهی زمان خوشی وجود دارد، ولی در بیت گزینه ۲ شاعر به پیوسته بودن عیش خود قائل است.
- ۹۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. توصیه گزینه‌ها به شرح زیر است:
- (الف) طلب لطف، آشتی، صبر و انتظار
 - (ب) عدم گریز خیال معشوق از چشم و نگاه و اندیشه عاشق
 - (ج) راهنمایی و هدایت معشوق
 - (د) بندگی و اطاعت پذیری عاشق
- ۹۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پنهان کردن سر الهی که در عبارت صورت سؤال آمده است، در این گزینه دیده می‌شود.
- ۹۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم عبارت صورت سؤال «ناپایدار بودن شادی» است و این مفهوم در بیت گزینه ۴ دیده می‌شود.
- ۹۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حرف «و» در گزینه ۲ بین دو جمله آمده است، در حالی که در سایر ایيات «و» دو کلمه درون جمله را به هم عطف کرده است.
- ۹۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ایيات صورت سؤال و گزینه ۱ هر دو بیان می‌کنند زیبایی و وفاداری با هم جمع نمی‌شوند. دقیت کنید «خوب» معنای «زیبا» داشته است.
- ۹۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک ایيات گزینه های ۲، ۳ و ۴ بی‌وفایی زیبارویان و خوب رویان (معشوق) است اما در گزینه ۱ به بی‌وفایی دنیا اشاره شده است.
- ۱۰۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در ایيات مرتبط به ناپایداری غم و شادی دنیا اشاره شده است اما بیت گزینه ۱ بیانگر این مفهوم است که روزگار اندوه به سر آمده و دوران شادی فرا رسیده است.
- ۱۰۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت صورت سؤال و ایيات مرتبط عاشق، طالب آشتی و ملاطفت معشوق است، اما در بیت گزینه ۳ عاشق، هر رفتاری را که از معشوق سر بزنند، دلپذیر می‌داند.
- ۱۰۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در ایيات مرتبط بر مفهوم «رازپوشی» تأکید شده است اما در گزینه ۳ شاعر، معشوق را ترجمان از دل خود می‌داند.
- ۱۰۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه ۱ شاعر می‌گوید: «چهره‌ی نرم آب، آتش را می‌کشد»، یعنی آتش را خاموش می‌کند، در حالی که در سایر ایيات واژه‌ای که از مصدر «کشتن» به کار رفته است، به همان معنای امروزی آن است: «مرا مرگ کشتب»، «تو مرا کشتبی»، «آنان را کشند» و «با ظلم و ستم مردم را کشتب شایسته نیست».
- ۱۰۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه ۳ نیز مثل بیت صورت سؤال، شاعر به این نکته اشاره می‌کند که زلف یار هم مایه‌ی پریشانی عاشق است و هم مایه‌ی جمعیت او، سایر ایيات این مفهوم را در بر ندارند.
- ۱۰۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر دو معتقدند «تأثیر راستی و درستگویی، خوبی در جهان است».
- گزینه (۱): بی‌وفایی معشوق / وفاداری عاشق و برتری او بر خویشاوندان
- گزینه (۲): تأثیر سرنوشت در زندگی و مرگ / گرفتاری انسان به خاطر توجه به هوای نفس
- گزینه (۴): یاری فضل خدا در انجام کارها / دعا برای رسیدن به معشوق

- ۱۰۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. به جز بیت گزینه «۱»، همه‌ی ایيات بیان می‌کند مهر یار در دل عاشق ماندگار است و حتی پس از مرگ هم بیرون نمی‌رود.
- ۱۰۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۴: تقابل زیبایی و وفاداری / بی‌وفایی در سرشت زیبارویان است. مفهوم سایر گزینه‌ها:
- (۱) آسودگی عاشق، نشانه‌ی بی‌وفایی اوست / تقابل عشق و آسایش
 - (۲) ترجیح یار وفادار بر خویشاوندان
 - (۳) پاکبازی و جان‌فشنای عاشق
- ۱۰۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه ۲: ضرورت رازداری / هرگز محرم راز عشق نیست. مفهوم سایر گزینه‌ها:
- (۱) نکوهش ترک حقیقت و پیروی از مجاز
 - (۳) سنجدیده‌گویی
 - (۴) ضرورت تطابق سخن با ظرفیت مخاطب
- ۱۰۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه ۳: بی‌وفایی خوب‌برویان مفهوم سایر گزینه‌ها:
- (۱) زیبایی معشوق
 - (۲) وجود معشوق لازمه‌ی زندگی عاشق است.
 - (۴) ناتوانی از ترک عشق / تسلط عشق
- ۱۱۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بیت اول در گزینه ۱ به لطف خداوند حتی پیش از وجود انسان دلالت دارد، ولی در بیت ۲ برای لطف خدا حدود و ظرفیتی قائل شده که اگر از حد بگذرد بنده را رسوا می‌کند. مفاهیم ایيات در سایر گزینه‌ها دوبهدو یکسان است.
- ۱۱۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک صورت سؤال و سایر گزینه‌ها: شادابی واقعی با لطف خدا می‌سیر می‌شود (اعتبار حقیقی فقط از جانب خدا است).
- ۱۱۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. غم و شادی جهان ثبات ندارد و لحظه به لحظه تغییر شکل می‌دهد.
- ۱۱۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نوع ادبی ایيات «الف»، «پ» و «ث» و «ج» غنایی است. نوع ادبی ایيات «ب» و «ت» تعلیمی است.
- ۱۱۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. واژه‌ی «خنک» در این گزینه در معنی «سرد» به کار رفته است و در سایر گزینه‌ها در معنی «خوشا».
- ۱۱۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۳) شیرین بودن دشواری‌های راه عشق در نظر عاشق مفهوم سایر گزینه‌ها:
- (۱) دشواری راه عشق
 - (۲) سختی هجران
 - (۴) وارستگی و بی‌تعلقی
- ۱۱۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه ۳): اهمیت وفاداری مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: بی‌وفایی معشوق
- ۱۱۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ۲): بی‌وفایی در سرشت زیبارویان است. مفهوم سایر گزینه‌ها:
- (۱) نکوهش زندگی بی‌عشق
 - (۳) ارزش آستان معشوق
 - (۴) اغراق در زیبایی معشوق

- ۱۱۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی (۲): اشاره به سرگردانی و سرگشتنگی عاشق مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: عاشق در همه حال با خیال معشوق زندگی می‌کند.
- ۱۱۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک گزینه‌ها و صورت سؤال: دعوت به بخشش دارایی و ستایش سخاوتمندی گزینه‌ی ۳: دعوت به عفو کردن و گذشتن از گناه است.
- ۱۲۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت‌های سؤال و گزینه‌ی (۳): برتری قدرت خداوند بر هر قدرتی مفهوم سایر گزینه‌ها:
- (۱) مدارا و نرم خویی
 - (۲) ترجیح باطن بر ظاهر
 - (۴) ترجیح باطن بر ظاهر
- ۱۲۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۴): پاک‌نظری عاشق مفهوم سایر گزینه‌ها:
- (۱) اصرار و پافشاری عاشق در عشق و رزی
 - (۲) عشق و رزی خوشایند است.
 - (۳) طلب توجه و عنایت از یار
- ۱۲۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۳: همسانی تقدیر با تدبیر ممدوح مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: تقدیرگرایی و غلبه تقدیر بر تدبیر.
- ۱۲۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
- مفهوم ایات گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ این است که «هرچند صبر تلخ است اما نتیجه و حاصلش شیرین است»، بیت گزینه (۴) فاقد این مفهوم است.
- ۱۲۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
- بیت سؤال بیانگر این مفهوم است که «مردان واقعی جان خود را در راه دوستی فدا می‌کردند»، این مفهوم در ایات گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ وجود دارد.
- ۱۲۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم ایات «۲، ۳ و ۴» تقابل عقل و عشق است؛ اما گزینه «۱» مفهوم متفاوتی دارد.
- ۱۲۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک دیگر گزینه‌ها: دعوت به ترک خودی و تعلقات گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
- ۱۲۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
- مفهوم بیت سؤال و ایات ۱، ۲ و ۴، «عزلت و گوشنه‌نشینی و سکوت اختیار کردن» است، ولی بیدل دھلوی در بیت سوم می‌گوید: «معجزه‌ی جمال و زیبایی معشوق، خموشی و سکوت را نیز گویا می‌کند».
- ۱۲۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم ایات ۲، ۳ و ۴ در مورد آفرینش انسان است، اما بیت (۱) مفهومی متفاوت دارد.
- ۱۲۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
- مفهوم متن: لطف و محبت زیاد حضرت عیسی (ع) است که در برابر فرد نادان و خشمگین، صبوری و شکنیابی از خود نشان می‌دهد. همین مفهوم از بیت (۲) دریافت می‌شود.
- ۱۳۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی درست، شاعر معتقد است صبر بسیار سخت است اما با سختی و مشقت تمام، می‌تواند صبور باشد. اما در سایر گزینه‌ها شاعر توانایی صبر ندارد.
- ۱۳۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در همه‌ی ایات بر صبر و نتیجه‌ی شیرین آن اشاره دارد. اما در بیت گزینه درست، اشاره به صبر بر جور و جفای یار و تسليم شدن در برابر خواسته‌های او دارد.

- ۱۳۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم کلی بیت متن سؤال اشاره به بی ارزش بودن ظاهر در برابر باطن و معنویت است و بیت گزینه صحیح نیز با توجه به همین موضوع اشاره به این دارد که هر کس سیرت خوبی ندارد و صاحب جمال است مانند تصویر بر دیوار بی ارزش است.
- ۱۳۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بیت الف می‌گوید: پس از هر وصال، فراق است. در حالی که بیت ج برخلاف آن می‌گوید پس از هر فراق، وصال است.
- ۱۳۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ایات الف و د به جفای معشوق و وفاداری عاشق در برابر آن اشاره دارد. در بیت ب به تحمل سختی برای آموختن اشاره دارد.
- ۱۳۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در ایات گزینه‌های ۱ و ۳ و ۴ به ناتوانی و بی ارزشی عقل در برابر عشق اشاره دارد اما در بیت گزینه درست عقل و ثروت و خوشبختی را در یک ردیف می‌آورد.
- ۱۳۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ایات «ب» و «د» بر بی‌وفایی معشوق اشاره دارد. در بیت الف شاعر به وفاداری خود اشاره دارد. در بیت ج شاعر به بی‌وفایی همگان در زمانه اشاره دارد.
- ۱۳۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عاشق برای رسیدن به حرم معشوق خود هر سختی را با جان و دل تحمل می‌کند، اما معشوق نیازی به این تحمل و تلاش ندارد.
- ۱۳۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در صورت سؤال و گزینه ۱ بر مفهوم «سختی‌های راه عشق را به جان خریدن یا لازم بودن تحمل سختی در راه عشق»، در گزینه ۲ بر مفهوم «گوارا و خوشایند بودن وصال و از بین برنده بودن تلخی فراق»، در گزینه ۳ بر «داشتن امید به وصال به وصال و تغییر حالت بد فعلی به حالت خوش آتی»، و در گزینه ۴ بر «بی‌وفایی معشوق» تأکید می‌شود.
- ۱۳۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در صورت سؤال بر مفهوم «جبر» تأکید شده است. در گزینه ۱، به «برتری تقدیر خداوند بر همه چیز» و «قدرت خدا بر همه کم و زیاد شدن‌ها» اشاره می‌شود، در گزینه ۳ تأکید بر این است که «هر کمی و کاستی یا زیادی و فزونی به دست و اراده خداوند است» و در گزینه ۴ نیز همین مفهوم را می‌بینیم، اما در گزینه ۲ از «توجه یار به مکر و فریب دیگران و روی آوردن به یار و عاشقی دیگر» شکایت می‌شود.
- ۱۴۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در صورت سؤال و گزینه ۱ بر مفهوم «سختی‌های راه عشق را به جان خریدن یا لازم بودن تحمل سختی در راه عشق» تأکید می‌شود. در گزینه ۲ بر مفهوم «گوارا و خوشایند بودن وصال و از بین برنده بودن تلخی فراق» تأکید می‌شود. در گزینه ۳ بر «داشتن امید به وصال و تغییر حالت بد فعلی به حالت خوش آتی» تأکید می‌شود و در گزینه ۴ بر «بی‌وفایی معشوق» تأکید می‌شود.
- ۱۴۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۲: عاشق بی‌حضور یار امنیت و آرامشی نخواهد داشت. مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: حضور همیشگی معشوق در یاد عاشق
- ۱۴۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت‌های گزینه‌ی ۴:
- (الف) نکوهش قضاؤت بر اساس ظاهر / والامقامی عاشقان حقیقی
 - (د) نکوهش تنزل اخلاقی
- مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر بیت‌ها: بلاکشی عاشق

۱۴۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۴: دشواری‌های راه عشق مفهوم مشترک حدیث شریف و سایر گزینه‌ها: خودحسابی / آخرت‌اندیشی

۱۴۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ایيات صورت سوال و گزینه «۳» در بیان این که خطرات و سختی‌های راه دوست برای عاشق تحمل ناپذیر نیست، قربت معنایی دارند.

۱۴۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت سوال و گزینه‌ی ۳: توصیه به رعایت حق‌الناس و نکوهش مردم‌آزاری

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) دل‌خوشی به خیال معشوق

(۱) گله از بی‌تحرکی افسردگان

(۴) ناشناختنی بودن راز هستی / تقدیرگرایی

۱۴۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سوال و گزینه‌ی ۴: جاودانگی عشق به محبوب مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۲) بی‌تأثیر بودن عشق در دل نالایق

(۱) ویرانگری و گدازنگی عشق

(۳) جاودانگی سخن

۱۴۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۱: تقابل عشق و عقل (زهد)

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: همه‌ی موجودات تسبیح‌گوی خداوند هستند.

۱۴۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سوال و گزینه‌ی ۳: با وجود معشوق نباید به غیر پرداخت مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۲) زیبایی معشوق

(۱) هرچه معشوق کند عین رضاست

(۴) حیات‌بخشی وصال

۱۴۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۴: فزوئی درد عاشق و بی‌صبر او مفهوم مشترک عبارت سوال و سایر گزینه‌ها: صبر کلید گشايش و وصل

۱۵۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شاعر در بیت صورت سوال ادعا می‌کند «شعله محبتی که دارد، هرگز خاموش نمی‌شود، حتی پس از مرگ نیز از مدفن او خواهد افروخت» این مفهوم و تصویر در بیت گزینه «۳» نیز هست که در آن حافظ ادعا می‌کند اگر پس از مرگش تربت او را بگشایند، خواهند دید که از آتش (محبت) او دود از کفن بلند می‌شود.

در بیت گزینه «۱» مفهوم وفاداری مطرح شده است، اما ارتباط تصویری خواسته شده وجود ندارد. در بیت گزینه «۲» شاعر از «مسیحدم» می‌خواهد از تربت او بگذرد، چرا که بیش از این تاب دوری ندارد. در بیت گزینه «۴» نیز شاعر بیان می‌کند مانند خاکستر است و به مصلحت اوست که خاموش باشد، اما او از شب هجران خود سخن می‌گوید و آتش‌افروزی می‌کند.

۱۵۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴، «صبر کلید گشايش‌ها و راحتی است». و گزینه (۱) معتقد است «عاشق در عشق ناصبور و ناشکیبا است.»

۱۵۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت صورت سوال با گزینه‌های ۱، ۲ و ۳: عاشق، یار را بر همه چیز ترجیح می‌دهد و هر چیزی غیر از او در نظرش بی‌اهمیت است. مفهوم بیت گزینه (۴): فرد خرسند و بی‌آرزو، علاقه‌ای به تماشای بهشت هم ندارد.

۱۵۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم «ترجیح سیرت بر صورت» در صورت سؤال و بیت گزینه (۳) دیده می‌شود.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه (۱): مهربانی و لطفاً رفتار، به انسان زیان می‌رساند.

گزینه (۲): کسی که سیرت نکو ندارد، از زیبایی‌های بهشت برخوردار نمی‌شود.

گزینه (۴): این بیت توصیه به داشتن اخلاق و درون نیکو است.

۱۵۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در راه رسیدن به معشوق هیچ چیز نمی‌تواند مانع عاشق شود. این مفهوم در بیت صورت سؤال و بیت گزینه (۴) دیده می‌شود. مفهوم سایر ایيات:

گزینه (۱): شکایت از جور و ستم یار / گزینه (۲): مدهوشی عاشقان / گزینه (۳): توصیه به ترک خودپرستی

۱۵۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کلید کارها، صبر است. این مفهوم از ایيات ۱، ۲ و ۴ دریافت می‌شود. بیت ۳ معنایی، متفاوت دارد.

۱۵۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت سؤال: ترجیح دادن سیرت پاک به صورت زیبا. همین مفهوم از بیت ۲ دریافت می‌شود.

۱۵۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۱: تفاوت نگرش مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: وفاداری عاشقانه

۱۵۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت گزینه (۴) نیز مثل مصراع صورت سؤال می‌گوید وقتی میل آدمی به چیزی یا کسی باشد، هر آسیب و زیانی که از او می‌رسد، تحمل می‌شود. در سایر ایيات این مفهوم نیست.

۱۵۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه (۲) نیز مثل بیت صورت سؤال، شاعر می‌گوید: «وقتی انسان به فکر رسیدن به هدفی است، از خطراتی که در راه برای او پیش می‌آید هراسی ندارد.»

۱۶۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. شاعر در بیت صورت سؤال می‌گوید: «تا زمانی که عاشق تو هستم به چیز دیگری نمی‌اندیشم» در بیت گزینه (۱) نیز آمده است: «از آن روز که عشقش به معشوق ایجاد شده به چیز دیگری نپرداخته است.»

۱۶۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت گزینه (۴) مفهومی شبیه با عبارت صورت سؤال دارد که می‌گوید فضل و جهدی و فن کارگر نیست، آن‌چه کاراست، خدمت به خلق است و داشتن اخلاق نیکو.

۱۶۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عبارت سؤال می‌گوید برای خدا مکر کرده‌اند، اما خدا خود مکر کرده است و بهترین مکرکنندگان است. این مفهوم در گزینه (۳) نیز آمده است.

۱۶۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) شاعر درد را درمان می‌داند اما در گزینه (۴)، درمان درد عشق را با طبیعت طبیب می‌سیند نمی‌داند.

۱۶۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بیت صورت سؤال سعدی منکران عالم درویشان را مخاطب قرار می‌دهد و به او می‌گوید: «تو از سودا و سر ایشان خبر نداری، تو از اندیشه‌های اینان خبر نداری.»

۱۶۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۱۶۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بیت گزینه (۳) نیز همچون بیت صورت سؤال، قیاسی بین محبوب و دیگران دارد و می‌گوید هیچکس به جز محبوب در دل عاشق جای نمی‌گیرد. این مقایسه در دیگر ایيات نیست.

۱۶۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم صورت سؤال این است که حضرت یوسف «ع» در برابر بدی‌ها و ستم‌هایی که به وی شد، طریق مهریانی پیش گرفت و بدی را با خوبی پاسخ گفت. گزینه ۴ نیز به همین موضوع اشاره می‌کند.

۱۶۸- گزینه ۳ به مفهوم مخالف آن می‌پردازد و می‌گوید: «من در برابر یار هر وفایی انجام دادم، به جایش جفا و نامهربانی دیدم.»

۱۶۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت صورت سؤال شاعر می‌گوید: وقتی به یاد تو افتادم همه چیز از یادم رفت. این مفهوم عیناً در این گزینه دیده می‌شود، اما مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) یادش نمی‌کنم چون هرگز فراموشش نکرده‌ام.
- (۲) می‌توان با یاد دوستان خاطر را شاد کرد.
- (۳) کسی که هرگز تو را فراموش نمی‌کند، یاد کن.

۱۷۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عبارت بر این تأکید دارد که «خواسته خود را از خداوند بخواه نه خلق خدا» که این مفهوم در بیت گزینه (۱) آمده است.

۱۷۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گزینه (۱): مصراع اول: بر ستم صبر داشتن / مصراع دوم: توانایی صبر نداشتن گزینه (۲): به سکوت و ادانته شدن / گزینه (۳): ناپایداری غم و شادی دنیا / گزینه (۴): عاشق‌نوازی معشوق

۱۷۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه (۲): ترک تعلقات (وابستگی‌های) دنیابی مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) تهی دست و تیره بختی شاعر
- (۲) جانبازی عاشق در راه عشق
- (۳) نشناختن ارزش انسان‌های فهمیده موجب بی‌بهرجی است.

۱۷۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در بیت این گزینه، فقط به سختی‌های عشق اشاره شده است، ولی در سایر ایيات، مفهوم آسان شدن سختی‌ها با وجود اشتیاق و عشق را در خود دارند.

۱۷۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. همه ایيات غیر از بیت گزینه ۱، به «بی درمان بودن درد عشق» اشاره دارند.

۱۷۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت گزینه ۴، «رفتار بد دیگران را با نیکی پاسخ دادن» است.

۱۷۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قربان در معنای کمان‌دان با کیش که در معنای تیردان است، تناسب معنایی دارد.

۱۷۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت سؤال: نکوهش بی‌حاصلی / بی‌ثمری موجب شرمساری است.

۱۷۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ستایش بی‌حاصلی / بی‌ثمری موجب عافیت است. مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) نکوهش گذران عمر بدون یاران
- (۲) زندگی عاشق بدون معشوق حاصل و ثمری ندارد.
- (۳) تنها دردمند به ارزش و اهمیت درد پی می‌برد. / نکوهش بی‌دردی

۱۷۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک صورت سؤال و ایيات گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ «ناتوانی عقل، اندیشه و خرد» است.

۱۷۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم ایات مرتبط: «رعایت عدالت کشور را از آسیب دشمنان بیرونی و درونی حفظ می‌کند». بیت گزینه‌ی ۴ تأکید بر درستی و راستی امور دارد. (بهتر بود این سوال به گونه‌ای طراحی می‌شد که اختلاف نظری در پاسخ این سوال وجود نداشت).

۱۷۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در عبارت سوال و ایات ۱، ۳ و ۴ به مفهوم عدالت‌ورزی پادشاه و مبارزه با ظلم و ستم از جانب شاه اشاره شده است.

۱۸۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سوال و گزینه‌ی ۴: توصیه به دادگری مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) ناپایداری دنیا و توصیه به بردباری در برابر ناملایمات

۲) گله از بی‌توجهی مخاطب

۳) ناسازگاری روزگار و توصیف ناکامی

۱۸۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک ایات «الف» و «ب»: ناگزیری انسان از مرگ (گُل نفسِ ذاتَةَ الموت)

بیت «ت» دربردارنده این مفهوم است که «خوشبختی دائمی نیست و هر شادی و خوشبختی در جهان، غم و بدبختی دیگری در کمین دارد».

بیت «پ»: خوشحالی از مرگ دشمن، وقتی مرگ سراغ تو هم می‌آید، درست نیست.

۱۸۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه‌های ۱، ۳ و ۴، همگی بر «مرگ و نیستی» دلالت دارند که شامل حال همه می‌شود، در حالی که در گزینه (۲) به «تمام شدن ظلم و ستم» تأکید دارد.

۱۸۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه (۳) به «وارستگی و مناعت طبع و ترک نعمت‌های بهشتی» توصیه شده است.

۱۸۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در دو بیت گزینه (۲) یک مفهوم تکرار شده است: «ترک تعلق و خودخواهی مایه کمال و ارزش است».

۱۸۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک گزینه‌های (۱، ۲ و ۳): ناپایداری قدرت دنیوی و عبرت‌اندوزی از آن مفهوم گزینه (۴): پادشاهان در مقابل خداوند، نیازمندی بیش نیستند.

۱۸۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

بیت سوال می‌گوید خوشبختی تمام خواهد شد و نباید به آن افتخار کرد ولی بیت ۱ می‌گوید: روزهای خوب در راه است و به زودی خواهد رسید.

۱۸۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت سوال و بیت دوم به مفهوم «تحمل و صبر در برابر سختی‌ها» اشاره دارند.

۱۸۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «حتمی بودن مرگ» پیام مشترک بیت صورت سوال و گزینه «۳» است. تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: چون نیم‌کشته عذاب می‌کشد، تشنۀ مرگ هستم تا آسوده شوم.

گزینه «۲»: مرگ را از این زندگی بهتر می‌دانم.

گزینه «۴»: کسی که پیش از مرگ به حساب اعمال خود می‌رسد، انسان واقعی است.

- ۱۸۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت صورت سوال و بیت‌های «ب» و «د» به وحدت رسیدن است.
- بیت «الف»: دشوار بودن مسیر
- بیت «ج»: ترک تعلق
- ۱۹۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در ایيات ۲، ۳ و ۴، با اشاره به مرگ پادشاهانی همچون کاوس، کیخسرو، بهرام و جمشید، به زودگذر بودن و ناپایداری دنیا تأکید شده است اما در گزینه‌ی ۱، شاعر با بیان زیبایی فوق العاده‌ی معشوق، حتی پادشاهان بسیار بزرگی مانند جمشید و کیخسرو را نیز همچون غلام کم‌ترین اوی داند.
- ۱۹۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم عبارت سوال به ناپایداری مقام و شوکت و حکومت و سلطنت حاکمان و فرمانروایان اشاره شده است که از گزینه‌ی ۲ نیز همین مفهوم دریافت می‌شود.
- ۱۹۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در سه گزینه نخست مثل صورت سوال، تأکید بر این نکته شده است که «سرانجام آدمی مرگ است و کسی از چنگال مرگ رهایی ندارد»، اما نگاه شاعر در گزینه (۴) متفاوت است، او معتقد است «اگر در این دنیا موفق به وصال یار نشود، در روز قیامت به وصال خواهد رسید».
- ۱۹۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در این گزینه شاعر «تحمل و صبر را مانع ترحم و بخشش» می‌داند، در حالی که در صورت سوال شاعر «تحمل و صبر را عاملی برای رسیدن به روزهای خوب» می‌داند.
- ۱۹۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت سوال و گزینه‌ی ۱: شرط ارتباط با خداوند، ترک وابستگی به غیر خداست. بررسی سایر گزینه‌ها:
- (۳) پاک بازی
 - (۲) ستایش به خدمت به خلق
 - (۴) ملامت‌کشی عاشق
- ۱۹۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۳: توصیه به خوشباشی / ستایش ممدوح مفهوم مشترک بیت سوال و سایر گزینه‌ها: ناپایداری دنیا
- ۱۹۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۴ این است که پس از ادب‌وار و بدبختی، اقبال و خوشبختی روی می‌نماید. اما بیت صورت سوال و گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ در این مفهوم مشترک هستند که پس از اقبال، ادب‌وار و بدبختی حتمی و قطعی است.
- ۱۹۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۲: خاکساری در برابر معشوق موجب ارزشمندی است. مفهوم مشترک عبارت سوال و سایر گزینه‌ها: ناپایداری موقعیت‌ها و قدرت دنیوی
- ۱۹۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۱: عشق موجب ارزشمندی و کمال است / جاودانگی عشق مفهوم مشترک بیت سوال و سایر گزینه‌ها: ناپایداری دنیا
- ۱۹۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۲: آرزوی مرگ بر دشمنان ممدوح مفهوم مشترک بیت سوال و سایر گزینه‌ها: همه‌ی عالم عزادار حسین است.
- ۲۰۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. روش دنیا آن است که حقیقت هر چیز را بر تو مخفی می‌کند. سایر گزینه‌ها بر ناپایداری دنیا اشاره دارد که گاه موافق و گاه مخالف انسان است.
- ۲۰۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم ایيات ۲، ۳ و ۴ کل نفس ذاته‌ی الموت. بیت ۱ مفهومی متفاوت دارد.
- ۲۰۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک گزینه‌های ۱، ۳ و ۴، «ناپایداری سعادت و نیکبختی» است. مفهوم بیت گزینه (۲) بر «سرنوشت از پیش تعیین شده و بی‌حاصلی کوشش» تأکید دارد.

۲۰۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شاعر در بیت گزینه «۲» نیز، مانند عبارت صورت سؤال می‌گوید هیچ کس از مرگ رهایی ندارد. دیگر ایات این مفهوم را ندارند.

۲۰۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۳: بی‌تأثیر بودن نصیحت کردن مخاطب مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: حتمی بودن مرگ

۲۰۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژه‌ی «ملک» در این گزینه در معنی پادشاهی (ملک) و در سایر گزینه‌ها، در معنی «فرشته» (ملک) به کار رفته است.

۲۰۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۳: شادمانی روزافزون مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: ناپایداری موقعیت‌ها

۲۰۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی ۳: ناپایداری دنیا و حتمی بودن مرگ مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) پایداری عاشق در راه عشق تا دم مرگ

(۲) رنج‌آور بودن خواری نزد عاشقان / ذلت‌ناپذیری عاشق / پاک‌بازی عاشق

(۴) ترجیح عشق بر جاودانگی / لذت رنج عاشقی

۲۰۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در تمام ایات به جز در بیت گزینه درست بر عاقبت بد ظالم و ستمکار اشاره دارد.

۲۰۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

الف و د) هر دو بیت بر مرگ بزرگان و شاهان اشاره دارد و این‌که حتی اگر انسان در بالاترین مقام جای گیرد باز هم مرگ آنان را فرو می‌آورد.

ب) بر مرگ همه مردم اشاره دارد.

ج) بر مرگ در جنگ اشاره دارد.

۲۱۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

معنی بیت: از این جهان مادی که مانند آبگیری است، خود را برهان و به سمت دریا روانه شو (ترک تعلقات دنیوی سبب حصول به حق است).

۲۱۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

مفهوم عبارت متن واضح است. بیت گزینه (۲) هم همان مفهوم را بیان می‌کند و می‌گوید پیر و جوان مرگ را درمی‌یابند زیرا مرگ، شیر است و ما آهوان شکار شده این شیر هستیم.

۲۱۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

مفهوم بیت متن سؤال: چه بسیار افراد بزرگی که در اوج قدرت سیر کرده‌اند اما عاقبت به کام مرگ فرو رفته‌اند. در بیت گزینه (۱) نیز همین مفهوم وجود دارد، یعنی آن‌که از فرط قدرت و بزرگی در آسمان‌ها سیر می‌کرد بالاخره با خاک یکسان شد و مایه عبرت همگان گردید.

۲۱۳- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

موارد «الف، ج و د» معتقدند «دنیا ناپایدار است و همه رفتگی‌اند» ولی مورد «ب» معتقد است «عهد و پیمان ناپایدار است» و مورد «ه» معتقد است «بهار فرا رسید».

۲۱۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم ایات «۲، ۳، ۴»: از آنجایی که زندگی جاودانه نیست، چرا انسان باید از مرگ دیگران خوشحال شود. بیت «۱» مفهوم دیگری دارد.

۲۱۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سراینده بیت، سیف فرغانی است که آن را خطاب به حاکمان ظالم وقت سروده است.

۲۱۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

«همان طور که عدالت عادلان باقی نماند ظلم شما ظالمان نیز پاینده نیست». سایر گزینه‌ها بر «فانی بودن عمر انسان و مرگ» اشاره دارد (مرگ سراغ همه می‌آید).

۲۱۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معنی آیه مذکور: هر انسانی چشندۀ مرگ است. از ایات ۲، ۳ و ۴ همین مفهوم درک می‌شود.

۲۱۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۲): ناپایداری ظلم مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) تهی شدن جهان از روشن‌دلان / نابودی ارزش‌ها

۲) نکوهش خیانت / پاسخ قاطع به خیانت

۳) گذر زمان در سرشت ظالم تغییری ایجاد نمی‌کند.

۲۱۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک آیه‌ی شریفه و گزینه‌ی (۲): ذکر یاد خدا باعث آرامش است.

۲۲۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی (۱): رازآلود بودن افلک مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: عامل حقیقی همه‌ی پدیده‌ها خداوند است.

۲۲۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۲): عامل حقیقی همه‌ی کارهای ما خداوند است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) عشق در سرشت انسان است. / ازلی بودن عشق

۲) ارزشمندی دل شکسته

۳) تنها دارایی حقیقی عاشق (عارف)، معشوق است. / بی‌توجهی عاشق به سود و زیان مادّی و دنیوی / توجه مطلق به معشوق

۲۲۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۳): آخرت‌اندیشی / خودحسابی مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) ضرورت خوداثکایی ۲) درویش‌نوازی

۳) دعوت به نرم‌سخنی

۲۲۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معنی آیه‌ی شریفه: (ای پیامبر!) هرگز گمان مبر کسانی که در راه خدا کشته شده‌اند، مردگانند! بلکه آنان زنده‌اند و نزد پروردگارشان روزی داده می‌شوند.

مفهوم مشترک آیه‌ی شریفه و گزینه‌ی (۲): اشاره به زندگی بعد از مرگ شهدا در آخرت مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) انسان بهره‌مند از رزق الهی بازخواست نمی‌شود.

۲) همه‌ی پدیده‌ها در حال روزی رسانی به انسان هستند.

۳) صبر لازمه‌ی رسیدن به روزی مقدّر است.

۲۲۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم آیه‌ی شریفه: «یاد خدا آرام‌بخش دلها است». این مفهوم در بیت گزینه (۴) دیده می‌شود: «حتی عرش نیز با نام و یاد او آرام می‌گیرد.»

۲۲۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معنای این بیت بر «شادی نکردن در دنیا» دلالت دارد، سعدی معتقد است «اگر دنیا سراسر شادی باشد اینجا جای کامرانی و شادی نیست»، اما در ایات سایر گزینه‌ها به «فنای جهان و عدم ثبات آن» تکیه دارد.

گزینه (۱): عمر خوش است اما افسوس که جاودان نیست پس نباید به آن اعتقاد کرد.

گزینه (۳): دنیا مانند گلی خوشبو و تازه است اما ثبات و دوام ندارد.

گزینه (۴): ای دوست به این دنیای فانی که مانند کاروانسرا است دل نبند که باید از آن بیرون روی.

۲۲۶- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی (۴) شاعر معتقد است « فقط والامقامان به مقام رندی و عارفی می‌رسند ».

۲۲۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

مفهوم بیت سوال: این همه ظواهر و رنگارنگی هستی، جلوه کوچکی از آفرینش است یعنی در پس این ظواهر، نشانه‌های گسترشده‌تری وجود دارد و همه این نشانه‌ها تجليگاه پروردگاراند. این مفهوم در گزینه (۲) وجود دارد.

۲۲۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مولانا اشاره می‌کند که خداوند با خلقت انسان به او لذت هستی را می‌چشاند و انسان را عاشق خود (خدا) می‌کند.

(۱) اشاره به مبارزه انسان با مسائل و مشکلات زمانش دارد.

(۳) توصیه به عدم غفلت انسان در مقابل خدا و پدیده‌های او دارد.

(۴) اشاره به این‌که انسان باید به توانایی خود بنگرد و انتظار پیش از حد از خود نداشته باشد.

۲۲۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. همه‌ی ایات بر تقدیر و قضا و قدر و خواست الهی اشاره دارد. اما در بیت گزینه درست، معنی قضا، با تقدیر و سرنوشت تفاوت دارد، و به قضا به معنای جبران کردن است.

۲۳۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفاهیم ایات:

(الف) ویژگی آینه و آب یک‌رنگی می‌باشد.

(ب) سبک‌روح بودن و عدم وابستگی به زمین، نشانه آزادگی است.

(ج) خاکساری نشانه تواضع و فروتنی است.

(د) رضا به تقدیر و عنایت خداوند، براساس قناعت داشتن است.

۲۳۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه «۱»، شاعر می‌گوید کسی نیست که در بند قضا و قدر بماند و زیر بار ظلم آن برود، اگر لازم شود، حتی چرخ را نیز دگرگون می‌کند. اما در سایر ایات، بیان شده که انسان همواره اسیر قضا و قدر و سرنوشت از پیش تعیین شده خود است.

۲۳۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک آیه‌ی سوال و گزینه‌ی ۲: یاد خداوند آرامش‌بخش دل‌هاست. مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) شورانگیزی عشق و دعوت به بیان راز عشق

(۳) شورانگیزی عشق / بی‌ارزش بودن دل بی‌بهره از عشق

(۴) طلب عنایت از مشغوق

- ۲۳۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی ۲: ترک تعلقات (وابستگی‌های) دنیا ای
مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها:
 ۱) تیره‌بختی شاعر
 ۲) جان بازی عاشق در راه عشق
 ۳) نشناختن ارزش انسان‌های فهمیده، موجب بی‌بهرجی است.
- ۲۳۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۱: رازآلود بودن افلک
مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: عامل حقیقی همه‌ی پدیده‌ها خداوند است.
- ۲۳۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «پویایی و در تحرک بودن» و «ترک تعلقات دنیوی» مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و بیت گزینه «۳» است.
- ۲۳۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. آرامش نداشتن و همیشه در تلاش بودن مفهوم مشترک ایيات گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» است.
- ۲۳۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم «آرامش گرفتن دلها با یاد خدا» در آیه صورت سؤال و ایيات مرتبط وجود دارد.
- ۲۳۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم عبارت: تواضع و خاک نهادی موجب نزدیکی و قرب حق است. همین مفهوم از بیت ۳ دریافت می‌شود.
- ۲۳۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. همه ایيات به جز بیت گزینه ۴، به نوعی به بیان تعلق روح به خداوند و بارگاه او اشاره دارند:
 ۱: به تسلیم جان خداوند اشاره دارد.
 ۲: عالم جان استعاره از همان بارگاه حق تعالی است.
 ۳: صائب می‌گوید: بالاخره روح به سرمنزل اصلی خویش که همان حق تعالی است، می‌رسد، هرچند که مدتی در جسم قرار گیرد.
- ۲۴۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. این بیت به نظم و ترتیب اعضای جهان اشاره می‌کند.
- ۲۴۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اینکه هر جزئی از جهان گنجینه‌ای از راز است، در ایيات همه گزینه‌ها غیر از گزینه چهارم دیده می‌شود.
- مفهوم گزینه چهارم این است که نام خدا کلید همه گنج‌های حکمت است.
- ۲۴۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معنی آیه شریفه: (همانا با یاد و ذکر خداوند، دلها آرامش پیدا می‌کنند). که این مفهوم در گزینه ۲ آنجا که می‌گوید «رزمندگان با آرامش و اطمینانی که حاصل ایمان است» دیده می‌شود.
- ۲۴۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی (۱): رازآلود بودن افلک
مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: عامل حقیقی همه‌ی پدیده‌ها خداوند است.
- ۲۴۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.
- ۲۴۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

۲۴۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۲): توکل به خداوند برای تحمل سختی‌ها

مفهوم سایر گزینه‌ها:

۱) سفارش به تسليم شدن در برابر خواست خداوند / لازمه‌ی کمال تسليم خواست و اراده‌ی خدا بودن است.

۳) اغراق در توصیف غم عشق / گذارندگی عشق

۴) اغراق در توصیف غم عشق / گذارندگی عشق

۲۴۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی (۳): خود را در حضور معشوق، هیچ انگاشتن / تواضع و خاکساری عاشق

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: دلبستگی به وطن و از جان گذشتگی در راه حفظ آن

۲۴۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه ۴، مولوی وجود انسان را مزرعه‌ای می‌داند که باید در آن مهر و محبت را کاشت و بیت اشاره‌ای به وطن دوستی ندارد.

۲۴۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه (۱): عدم تسليم در برابر دشمن / تسليم در برابر سرنوشت الهی

گزینه (۲): بی‌اعتمادی به معشوق / خوب شمردن معشوق با همه نامهربانی‌اش

گزینه (۳): مراعات در رفتار با سنتیزه‌گران / مهربانی با دشمن عاجز

گزینه (۴): کنار گذاشتن خواسته‌های درونی برای رسیدن به خدا

۲۵۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «عنان گران کردن» به معنای «توقف کردن و ایستادن» است.

گزینه (۱): هدف زندگی را شهادت دانسته. / مسلمان بودن را نشانه آزادگی می‌داند.

گزینه (۲): پذیرش هر تقديری را بيان می‌کند. / ناتوانی تدبیر مقابل تقدير را مطرح می‌کند.

گزینه (۳): مقابله با چاپلوسی و ستایش را سفارش می‌کند. / به نرم خویی و مهربانی اشاره دارد.

۲۵۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شاعر معتقد است مرگ در راه خدا و شهادت جلوه‌ای از جاودانگی است و آن را تجلی هستی می‌داند.

در سایر ایيات به این مفهوم اشاره نشده است.

۲۵۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به مفهوم کلی شعر که عشق به میهن است شاعر معتقد است شعله عشق به وطن در وجود من هرگز خاموش نمی‌شود و حتی بعد از مرگ هم از خاک من این شعله افروخته می‌گردد.

۲۵۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت صورت سؤال و بیت گزینه ۲، لزوم محاسبه نفس و رسیدگی به اعمال خود است.

۲۵۴- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک آیه شریفه و گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ «جاودانگی و جاودانی با مرگ و نیستی در راه عشقِ حقیقی به حیات ابدی رسیدن» است. مفهوم بیت گزینه ۲، جانبازی در راه عشق

۲۵۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به آیه شریفه، این بیت به مفاهیم «عند ربّهم» (پیش رویت قدسیان ...)، «احیا» و «یرزاون» (مهمان جانانی ...) اشاره دارد.

۲۵۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در آیه صدوشصتونه سوره‌ی آل عمران می‌خوانیم: «و کسانی را که در راه خدا کشته شده‌اند، مرده مپندار، بلکه اینان زنده‌اند و در نزد پروردگارشان روزی دارند.»

بیت گزینه «۱» وصف شخصی است که قصد دارد با کشت و کشتار، به خدا نزدیک شود. بیت گزینه «۲» می‌گوید عشق جنگجویی است که مردگان را زنده می‌کند. بیت گزینه «۳» در مصراع نخست مفهوم آیه را تکرار می‌کند و بیت گزینه «۴» می‌گوید برای آن که پنهانه‌ای تبدیل به جامه‌ی تازه‌ی زیبارو یا کفن شهیدی شود، زمان لازم است.

۲۵۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم کلی همه‌ی ایيات، فداکردن جان در راه وطن است به جز بیت گزینه «۱» که می‌گوید این خاک، شایسته‌ی آن نیست که آن را وطن خود بدانیم و باید از آن بگریزیم به عالم بالا.

بیت گزینه «۲» می‌گوید: بذل جان در راه وطن دشوار نیست، چرا که بی‌وطن، خانه و ملک و سر و تنی نخواهد بود. در بیت گزینه «۳»، شاعر آزادی و قانون را به شاهدی (زیبارویی) تشییه کرده است که نوجوانان وطن، با خوابیدن در بستر خاک و خون خود، یعنی گذر از جان خود در دفاع از وطن. او را به دست آورده‌اند در بیت «۴» نیز شهریار از مرگ «میرزاوه‌ی عشقی» صحبت می‌کند که درمان درد وطن را، در جان دادن دانسته و در نهایت در این راه جان خود را از دست داده بود.

۲۵۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت: میهن‌پرستی و حب وطن است. چنین مفهومی از بیت ۴ دریافت می‌شود.

۲۵۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (تقریظ: نوشتن یادداشتی ستایش‌آمیز درباره‌ی یک کتاب)

۲۶۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این بیت شاعر اعتقاد دارد که یک سخن می‌تواند جهانی را نابود و ویران کند و یا اینکه روباهان (بزدلان) را به شیران (دلیران) بدل کند و این تأثیر سخن و کلام است.

۲۶۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. این بیت به هجران و فراق اشاره دارد و از یار می‌خواهد که چون صبح وطن بازآید و شاعر را از غربت و هجران نجات دهد.
در سایر ایيات به فدا شدن و شهید شدن در راه حفظ وطن و میهن اشاره شده است.

۲۶۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معتقد است «مقابل دشمن تسلیم و سازش و تجلیل و خواهش ندارم و با او مبارزه می‌کنم».

۲۶۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم کلی بیت گزینه سوم ناآرامی و شجاعت است.

۲۶۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه ۱: شاعر می‌گوید: «ای دشمن حتی اگر خاک کشور مرا به خون بکشی و همه چیز را نابود کنی، باز هم گل و زیبایی از آن می‌روید».

گزینه ۲: شاعر بر این امر تاکید دارد که: ای دشمن حتی اگر جسم را بسوزانی و نابود کنی، هرگز نمی‌توانی عشق میان من و کشورم را نابود کنی.

گزینه ۳: من انسان آزاده‌ای از دیار و سرزمین آزادگان هستم و در آغوش من گل صبر و شکیبایی پرورش پیدا می‌کند و من در برابر تجاوزات و ستم دشمن صبوری و ایستادگی می‌کنم.

گزینه ۴: ای دشمن من نه تسليم تو می‌شوم و نه سازشی با تو می‌کنم و نه احترامی به تو می‌گذارم و هیچ درخواستی از تو ندارم و قدرتمندانه با حیله و نیزه تو مقابله می‌کنم.

۲۶۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم صورت سوال این است که هر که با قوی‌تر از خود بجنگد، محکوم به شکست است و قریب این مفهوم در گزینه ۴) نیز دیده می‌شود.

۲۶۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی (۳): تهدید

۲۶۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت سوال و گزینه‌ی (۳): نتیجه‌ی اعمال انسان به خودش باز می‌گردد. / نکوهش ستم

۲۶۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت صورت سوال و گزینه ۱، «هر که با دشمنی قوی بستیزد، به خود آسیب رسانده است».

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: تفرقه دشمنان به نفع تو است.

گزینه ۳: خوشبختانه من توان آزار کسی را ندارم.

گزینه ۴: توصیه به جوان مردی با دوستان و مدارا با دشمنان.

۲۶۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این بیت: رستم با طنز و تمسخر، اسب را رفیق و همدم اشکبوس می‌داند و می‌گوید اندکی کنار دوست و همدم عزیزت بنشین و استراحت کن و این در حالی است که اسب اشکبوس مرده است.

۲۷۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۴ سفارش به تسليم شدن در برابر افراد قوی‌تر از خود است، اما مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها توصیه به دوری کردن از انتقام است.

۲۷۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت «پرهیز از قیاس و سنجش‌های نابه‌جا» است.

۲۷۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کنایه از «آماده شدن برای حمله و حرکت»، مفهوم سایر کنایه‌ها درست است.

۲۷۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کمان را به زه کردن: کنایه از آماده شدن برای نبرد است.

۲۷۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه سوال با گزینه ۱ و ۲ و ۳ قربت معنایی ندارد. اما در گزینه ۴ به مفهوم مقابل گزینه‌های قبلی و گزینه سوال اشاره می‌شود: خشم نگرفتن در هنگام عجز دشمن که عکس مفهوم گزینه سوال است.

۲۷۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه ۲: قدرت‌نمایی نکردن بر ضعفا، زیرا روزگار همواره به یک شیوه نمی‌ماند.

مفهوم یکسان گزینه‌های دیگر: در صورت ناتوانی با قدرتمندتر از خود سیز نکنیم چون مایه هلاکت است.

- ۲۷۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مقابل (متضاد) بیت مطرح شده در سؤال مد نظر است. (وقتی دشمن را ضعیف و دست‌بسته یافته با یاری دوستان نابودش کن) ولی در گزینه ۳ شاعر می‌گوید: دشمن ناتوان را با عزّت بر روی چشمان خود می‌گذارم.
- نکته: در گزینه ۲ با بیت مورد نظر هم‌مفهوم است نه متضاد و مقابل.
- ۲۷۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه ۱: کشتن حریف / گزینه ۲: ترسیدن از مرگ / گزینه ۳: خداشناس نیست. فردی که خود را نشناخته، خدا را نمی‌شناسد. / گزینه ۴: تهدید به مرگ
- ۲۷۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عنان را گران کرد و او را بخواند: افسار اسب را کشید، ایستاد و او را به جنگ دعوت کرد.
- ۲۷۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در ایيات «الف» و «د» شاعر به صلح و سازش با دشمن توصیه می‌کند و می‌گوید: در برابر زورمندان، باید سکوت کرد.
- در بیت «ه» به تقابل عقل و هوس اشاره دارد که هوس در برابر عقل ناتوان است و نمی‌تواند با او سنتیزه کند.
- ۲۸۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در همه ایيات شاعر به صلح و سازش و آشتی دعوت می‌کند، ولی در بیت گزینه ۲ آمادگی انسان را برای جنگ می‌طلبد و بر آن است که به هیچ روی نباید به دشمن اعتماد کرد.
- ۲۸۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه «۱»، شاعر مخاطب را از ظلم کردن به ناتوان بر حذر می‌دارد. چرا که اعتقاد دارد ممکن است روزی آن فرد به قدرتی برسد و انتقام بگیرد. مفهوم این عبارت در صورت سؤال آمده است.
- ۲۸۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مصراع «که رهام را جام باده‌ست جفت» یعنی رهام همواره با جام باده همنشین است، که نوعی تحریر و تمسخر است.
- ۲۸۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفاهیم ایيات ۱، ۳ و ۴ وقتی نمی‌توانی با کسی که از خودت زورمندتر است، مقابله کنی، پس بهتر است کناره‌گیری کنی. همین مفهوم از بیت سؤال دریافت می‌شود. مفهوم بیت ۲ پند گرفتن از مصیبت دیگران است.
- ۲۸۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گزینه (۱): مغورو نشدن به قدرت خود / در امان ندانستن خود از نیرنگ گزینه (۲): تحسین شدن از سوی فرشته‌ها
گزینه (۳): درگیر نشدن با قوی‌تر از خود
گزینه (۴): تحرک و رکود نداشتن را بیان می‌کند.
- ۲۸۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در تمام گزینه‌ها تأکید بر این است که «در برابر دشمن قوی فرصت را نگه دار تا بتوانی در زمان مناسب دشمنی او را تلافی کنی» و در گزینه (۴) معتقد است که «وقتی دشمن ناتوان شد، جنگ و کینه‌ورزی را کنار بگذار».
- ۲۸۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم کلی بیت سؤال «سرعت حرکت» است، این مفهوم در بیت گزینه ۲ دیده می‌شود مانند «باد، با شتاب و سرعت حرکت کرد» در حالی‌که مفهوم دیگر گزینه‌ها:
- گزینه ۱: اندوه، غم و غصه زیاد است.
گزینه ۳: قدرت زیاد رستم در جنگیدن است.
گزینه ۴: جنگ طلبی است.

- ۲۸۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مخاطب رستم در گزینه ۱ دشمن نیست، بلکه توس فرمانده سپاه ایران است و رجز خوانی به حساب نمی‌آید.
- ۲۸۸- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. پیام داستان «کباب غاز» از ماست که بر ماست. همین مفهوم در گزینه‌ی ۱ آمده است که هر چه به سر من می‌آید مقصود خودم هستم.
- ۲۸۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در مصراع دوم بیت صورت سوال، رستم می‌گوید: « Raham بیشتر اهل بزم است تا رزم» و مفهوم مقابله آن یعنی «اهل رزم و جنگ بودن» در بیت گزینه‌ی ۳، مطرح شده است.
- ۲۹۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.
- ۲۹۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت سوال «دعوت به شادمانی و خوشی به دلیل نایابی‌داری دنیا و عمر» است و این مفهوم دقیقاً در بیت گزینه‌ی (۴) هم دیده می‌شود: «چون عاقبت خاک خواهی شد، الان به فکر پر کردن جام می‌باش». در گزینه‌ی (۱) «حضرت خوردن بر هدر دادن عمر و جوانی در راه باطل» مفهوم اصلی است. در گزینه‌ی (۲) شاعر مفهوم «طولانی‌تر شدن آرزوها در پیری» را مطرح کرده است و در بیت گزینه‌ی (۳) «دعوت به شادمانی و خوشی» وجود دارد ولی به این دلیل که کار جهان جز غم نیست پس با بیت سوال اندکی تفاوت دارد و پاسخ همان گزینه‌ی (۴) است.
- ۲۹۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در این گزینه («دستان» لقب زال است) (عنان: افسار) (طبل: یکی از آلات ضربی رزمی) (شست: انگشت‌مانندی از جنس استخوان که در انگشت شست می‌کردند و در وقت کمان داری، زه کمان را با آن می‌گرفتند). همان‌طور که ملاحظه می‌کنید هیچ‌کدام از واژه‌ها با یکدیگر تناسبی ندارند.
- ۲۹۳- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. معنی بیت: با صدای بلند آواز داد که ای مردم جنگجو، حریف تو آمد، فرار نکن. چنین مفهومی از بیت «^(۳) دریافت می‌شود.
- ۲۹۴- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. منظور از هر دو مصراع مطرح شده در صورت سوال و گزینه‌ی (۴) این است که رستم، کمان را چنان با قدرت کشید که انتهای (سوفار) تیر به پهنای گوش او نزدیک شد. مفهوم مشترک مصراع سوال و گزینه‌ی (۴): نهایت کشیده شدن کمان، به گونه‌ای که پیکان (نوک فلزی) تیر، با انگشتان ستم قابل لمس شده باشد و سوفار (قسمت انتهای) تیر هم به پهنای گوش رستم نزدیک شده باشد. بررسی مفهوم سایر گزینه‌ها:
- ۱) تیراندازی بر حریف ^(۲) برداشتن تیر از تیردان جهت تیراندازی
 - ۳) اغراق در شکوه اشکبوس گشانی
- ۲۹۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت گزینه ۳، «تاختن با شتاب» است.
- ۲۹۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واژه «آویختن» در این گزینه به معنی «گرفتار شدن» است. معنی مصراع این گونه است: «گردا آفرید متوجه شد که گرفتار شده است».
- ۲۹۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هر دو تلاش رهبر مبارز و از بین برنده ستم را ستایش می‌کنند.
- گزینه (۱): نابودگری حوادث روزگار را بیان می‌کند.
- گزینه (۳): ستایش حاکمان ستمگر را نکوهش می‌کند.
- گزینه (۴): نامهربانی معشوق را دلنشیین می‌داند.

۲۹۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت صورت سؤال و گزینه‌های ۱، ۳ و ۴، هر کدام به «از ماست که بر ماست» اشاره دارند: گاو نادان با چاق شدن خویش را به کشنن می‌دهد، پهلوی چرب و تن‌پروری انسان را به بلا می‌افکند، به دست خود سبب شرمساری و گناهکاری خود شده‌ام، دشمن من در درون پیره‌نم است یعنی خودم دشمن خودم هستم.

مفهوم بیت گزینه (۲): جوان کم تجربه اگرچه که قوی باشد، روز جنگ توان و جرات مقاومت ندارد.

۲۹۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در داستان سهراب و گردآفرید، زمانی که سهراب، هجیر، فرمانده دژ را شکست می‌دهد، گردآفرید خشمگین می‌شود. و به نبرد با سهراب می‌پردازد. بنابراین ایات مذکور در توصیف گردآفرید پس از شکست هجیر است.

۳۰۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. سهراب از فترانک اسب خویش کمند را رها کرد و با آن کمر گردآفرید را به بند آورد.

۳۰۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به مصraig «خورد گاو نادان، ز پهلوی خویش» و مفهوم «از ماست که بر ماست»، بیت گزینه ۴ جواب است. در این بیت سعدی می‌گوید: چه کسی گفت که تو حلوا (شیرینی) به دست رقیب بدھی که برای من بیاورد؟ من فقط خواستار بدون واسطه و بدون رقیب تو هستم و اگر تو به دست خویش به من زهر هم بدھی، برای من حلوا و گوارا است.

۳۰۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معنی: رُخش که سرخ و شاداب بود، از خشم و ناراحتی تیره شد.

۳۰۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۳۰۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. منظور از «گرانمایه جفت» (دوست عزیزت) اسب اشکبوس است.

۳۰۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم بی‌همتا بودن که در بیت صورت سؤال دیده می‌شود، در بیت گزینه ۱ هم وجود دارد.

۳۰۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. چنان که گفته‌اند: «از کوزه همان برون تراود که در اوست»

۳۰۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در بقیه سخن یا نگاه و حرکات هر کس گویای راز درون و شخصیت اوست.

۳۰۸- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در هر دو اشاره شده است که آه و درد درونی من در سخنانم تجلی یافته است؛ یعنی ظاهر و سخنم، از باطنم سرچشمه گرفته است.

۳۰۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. زیرا در متن مورد بحث و گزینه‌ی ۴ عدم درک درست از حقایق جهان مطرح شده است.

۳۱۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۲ وارونه‌ی مفهوم سه بیت دیگر و همانند بیت مورد سؤال می‌گوید: ظاهر و باطن هر کس یکسان است زیرا ظاهر، آینه‌ی باطن اوست.

۳۱۱- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «دانشمندان هم از درک حقایق جهان ناتوان‌اند». در بیت سوال و گزینه ۲ مشترک است.

۳۱۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.

۳۱۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سوال و گزینه‌ی (۴): شادخواری و بی‌توجهی به غم جهان مفهوم سایز گزینه‌ها:

(۱) پاکی لازمه‌ی بزرگی است.

(۲) اعتدال و میانه روی

(۲) ضرورت پرهیز از تعلقات

۳۱۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی (۳): هیچ چیز زیباتر از معشوق نیست. مفهوم مشترک عبارت سوال و سایر گزینه‌ها: از کوزه همان بروند تراود که در اوست.

۳۱۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم ایيات سوال: ناپایداری دنیا و گذرا بودن عمر و مادیات است. چنین مفهومی از ایيات «۱، ۳ و ۴» دریافت می‌شود. معنی بیت ۲: در دو نوبت نمی‌توان از جنگ پرهیز کرد، یکی زمان مرگ و دیگری دوران زندگی.

۳۱۶- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم ایيات صورت سوال و گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» بیانگر این مفهوم هستند که همه‌ی انسان‌ها و حتی دانشمندان بر جسته از درک اسرار هستی عاجزند. در گزینه‌ی (۲)، شاعر با مؤثر دانستن افسانه‌ی خویش، اشخاص ناپاخته را شایسته‌ی درک آن نمی‌داند.

۳۱۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سوال و گزینه‌ی ۴: توجه کامل عاشق به معشوق مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) امیدواری عاشق (۲) فراغیری رنج و درد در وجود عاشق

(۳) روح بخشی حضور معشوق

۳۱۸- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.

۳۱۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. بیت سوال در مقام مقایسه آمده است که معادل بیت ۴ است. معنی ۴: دل سیاه دشمن که مانند چراغ خاموش بی‌فروغ ادراک است، به جمال نورانی دوست که مانند شمع فروزان خورشید می‌درخشد، پی نمی‌برد.

۳۲۰- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. مصراع صورت سوال خطاب به خداوند است و شاعر می‌گوید هرگز از خداوند سیر نمی‌شود. هر چهار مصراع غالباً و حدوداً می‌توانند مکمل معنایی این مصراع باشند، اما تنها با مصراع گزینه «۳» است که تمثیلی برای همین معنی آمده است: خداوندا، تو می‌دانی که جانم از تو سیر نمی‌شود، همان طور که هیچ ماهی دمی از آب سیر نمی‌شود و از آن نمی‌گریزد.

۳۲۱- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. بیت گزینه «۱» علم تقليید را نکوهش می‌کند. بیت گزینه «۲» تقليید را لعن می‌کند. بیت گزینه «۳» مخاطب را به تقليید از کار خود تشویق می‌کند و بیت گزینه «۴» تقليید را آفت هر نیکویی می‌خواند و می‌گوید تقليید از «کوه»، «کاه» می‌سازد. واضح است که همه ایيات مخالف تقليیدند به جز بیت گزینه «۳».

۳۲۲- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۲: گذشن از وجود مادی برای رسیدن به خدا مفهوم مشترک بیت سوال و سایر گزینه‌ها: پرهیز از همنشینی با بدن / مردم‌گریزی

۳۲۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. بیت متن سوال اشاره به ظرفیت و شایستگی دارد. چنان‌چه در شرایط مساوی از یک نی، شکر به دست می‌آید در حالی که نی دیگر خالی از شکر است.

گزینه درست نیز به همین مفهوم اشاره دارد و آن این‌که در همه جا یکسان می‌بارد اما در یک جا گل لاله می‌روید و در جای دیگر خس و خاشاک. سایر ایيات بر این مفهوم اشاره‌ای ندارند.

۳۲۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

در بیت گزینه (۱) به مفهوم «تقابل نگرش معنوی و دید ظاهری» اشاره شده است. از سایر ایيات مفهوم «غره شدن به دنیا و ظواهر مادی» استنباط می‌شود.

۳۲۵- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در عبارت صورت سؤال، «جواب بدی با خوبی داده می‌شود»، اما در بیت گزینه (۱)، «جواب بدی با بدی داده می‌شود» که این دو در تقابل هستند.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه (۲): بنده گناه می‌کند و خداوند می‌بخشد.

گزینه (۳): هرچه از دوست رسد، نیکوست.

گزینه (۴): رفتار و سخن معشوق هرچند که تلخ باشد، برای عاشق دلنشیین است.

۳۲۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت صورت سؤال و گزینه (۳) «صحبت از کسانی است که درون آبوده‌ای دارند اما در ظاهر چنین به نظر نمی‌رسند».

۳۲۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم ضربالمثل مورد سؤال، از بیت «۴» دریافت می‌شود.

۳۲۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه (۲): توصیه به غنیمت شمردن فرصت برای توبه مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: پرهیز از قضاوت جاهلانه و ظاهري

۳۲۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم عبارت صورت سؤال این است که هر مشکلی که برای ما پیش می‌آید، باعث آن خودمان هستیم، در حالی که در گزینه «۳» شعر معتقد است که تقدیر، تعیین‌کننده است و ما مقصتر نیستیم.

۳۳۰- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مصراع سعدی و ایيات ۲، ۳ و ۴ می‌گویند: «عاشق هرگز نصیحت‌پذیر نیست»

۳۳۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت متن: دریافت نتیجه عمل مناسب با عمل است که در بیت گزینه ۱ یکسان است و با ایيات دیگر تناسب ندارند.

۳۳۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مصراع مورد سؤال و ایيات ۱، ۲ و ۴ می‌گویند: که عاشق هرگز نصیحت قبول نمی‌کند ولی بیت ۳ می‌گوید: پند پیران را بشنو که به نفع توست.

۳۳۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک ضربالمثل سؤال و گزینه (۳): از ماست که بر ماست. مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) نکوهش غفلت

(۲) مفاخره و ستایش سخن خود در وصف ممدوح

(۴) طلب جلوه‌گری از معشوق / عشق موجب گرفتاری و آوارگی عاشقان است.

۳۳۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

مفهوم عبارت سؤال: پند و نصیحت نادان، بی‌نتیجه است. همین مفهوم از بیت «۳» دریافت می‌شود.

۳۳۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در ایيات ۱، ۳ و ۴ سخن از «نصیحت‌ناپذیری عاشق» به میان آمده ولی در بیت دوم شاعر می‌گوید: اگر می‌خواهی نصیحت بشنوی باید سکوت اختیار کنی.

۳۳۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ایيات ۱، ۲ و ۴ به صدای خوش ساربانان (حدی خوان) و به وجود و نشاط آمدن شتران اشاره دارند ولی در بیت ۲ از رقص و نشاط شتران سخن به میان نیامده است.

۳۳۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بیت سؤال و بیت این گزینه هر دو به ارزش زندگی بعد از دفع دشمن اشاره دارند. «لحظه‌ای زندگی آرام در نبود دشمن از یک عمر زندگی و در کنار دشمن بهتر است».

-۳۳۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بیت سؤال و سه بیت دیگر به جبر سرنوشت اشاره دارند که وقتی قضا و قدر بیاید عقل انسان از کار می‌افتد ولی در بیت یک می‌گوید که قضا را کمتر بهانه بگیر و کوتاهی خود را بر قضا حمل نکن.

-۳۳۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم عبارت سؤال: از ماست که بر ماست. این مفهوم از ایات «۱، ۲ و ۳» دریافت می‌شود.

-۳۴۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه (۳): ظالم از ظلم خود در امان نیست.

مفهوم مشترک عبارت سؤال با گزینه‌های دیگر: نتیجه ظلم و ستم، تباہی و تیره روزی است.

-۳۴۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ شاعر تواضع و فروتنی را امری پسندیده می‌داند اما در گزینه‌ی ۴، افتادگی متضاد «دولت» و به معنای «احتیاج و نکبت» است.

-۳۴۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم بیت سؤال: تو به تمام کارهای آشکار و پنهان من آگاهی داری. مفهوم گزینه (۳): خداوند آن‌گونه که باید توسط همه درک نمی‌شود.

گزینه‌های (۲، ۱، ۴): دلالت بر رویت نشانه‌های خداوند در همه جهان هستی دارد.

-۳۴۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

در بیت گزینه‌ی «۲» شاعر می‌گوید متاع معرفت خداوند حتی به اندازه‌ی نیم ذره در بازار نیست.

-۳۴۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک ایات گزینه (۴) و عبارت مورد نظر در متن سؤال: خداوند در روح و جان ما متجلی است، ولی در دنیا ییرون با نادانی در جستجوی او هستیم (آب در کوزه و ما تشنه‌لبان می‌گردیم / یار در خانه و ما گرد جهان می‌گردیم).

-۳۴۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت صورت سؤال و گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ به غفلت و بی‌خبری، سپری کردن و گذر عمر آدمی اشاره می‌کنند، اما بیت گزینه‌ی ۲ به ناپایداری دلالت دارد.

-۳۴۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه «۴»: در حقیقت، من از عشق زاییده شدم، است. (انسان با عشق حیات می‌یابد).

مفهوم گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» نفی ظاهری‌بینی و این‌که اگر از نگاه عاشقانه به چیزی به ظاهر زشت، نگاه کنی آن را زیبا تصور می‌کنی. (نگاه آمیخته به عشق هر چیزی را زیبا می‌بینند.)

-۳۴۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معنی عبارت صورت سؤال: لطف او فraigیر است. عام بودن لطف و احسان خداوند در بیت گزینه‌ی ۳ دیده می‌شود.

-۳۴۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بیت سؤال و ۱ به عالم بودن خدا به آشکارا و پنهان اشاره دارد.

-۳۴۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه‌ی (۴): اشاره به عاقبت وخیم زورگویان و سرکشی در برابر خداوند مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) اشاره به امید به بخشش خداوند
(۲) اشاره به سختی‌ها و مشکلات راه عشق
(۳) نکوهش مدح ستمگران و زورگویان

-۳۵۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اشتیاق برای شهادت و جانفشانی در راه دوست فقط در بیت گزینه ۲ دیده می‌شود. هر چند مفهوم شهادت در گزینه ۱ نیز وجود دارد.

-۳۵۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بازتاب و چکیده‌ی بینش‌ها، احساسات و باورهای آن ملت است. رجوع شود به درآمدی بر ادبیات جهانی.

۳۵۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه (۱): عزّت و ذلت به دست خداست.

گزینه (۲): یاد خدا موجب آرامش دلهاست.

گزینه (۳): هر کس طبق ذاتش رفتار می‌کند.

۳۵۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عبارت صورت سؤال و بیت گزینه (۴) بر «اتحاد بنده با حق و حقیقت» تاکید دارند، این دو از هم جدا نیستند و اگر خود را دریابیم به حضور او در درون خود پی می‌بریم.

۳۵۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عبارات صورت سؤال و گزینه «۱» هر دو بیان می‌کنند خداوند نیازی به اثبات ندارد و هر کس خود، خدا را می‌شناسد.

۳۵۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم عبارت صورت سؤال و بیت ۳: با اینکه خدا همه‌جا حضور دارد، انسان‌ها از درک او عاجز هستند.

۳۵۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

ج) باور کردن: مسلم داشتن

د) حمایت شدن: پشت گرفتن

ب) وابستگی: دل نهادن

الف) نادیده گرفتن: چشم پوشیدن

۳۵۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. شاعر می‌خواهد خدا علم اندک او را وسعت بخشد و گزینه (۱) نتیجه این خواسته را بیان می‌کند که سخن ما در دانش حق محو شد و به او وصل گردید.

گزینه (۲): ارزشمندی علم / گزینه (۳): تواضع و فروتنی / گزینه (۴): توجه به علم، را یادآور می‌شوند.

۳۵۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ تاکید شعر بر این است که با مشاهده پدیده‌های عالم و تفکر در آن‌ها می‌توان به وجود خداوند پی برد در حالی که در گزینه (۱) به این مفهوم اشاره نشده است.

۳۵۹- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مصراع دوم بیت گزینه ۴ دقیقاً با مفهوم عبارت صورت سؤال یکسان است.

۳۶۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. معنی بیت سؤال: زمانی که شما به خداوند ایمان و باور داشته باشید پروردگار خودش نگهبان شما خواهد بود (خداباوری و فواید آن).

مفهوم بیت گزینه ۴: در صورت ایمان به خداوند، خداوند نیاز همه را برآورده می‌کند.

در حالی که گزینه‌های دیگر بر این مفهوم تاکید ندارند.

گزینه ۱: شاعر معتقد است «وقتی توانایی نداری درگیر مشو و در برابر بزرگان گستاخی مکن، زیرا عاقبت نابودی است».

گزینه ۲: شاعر می‌گوید: «اگر مرد خدا نیستی، همراه شیطان هم مباش».

گزینه ۳: شاعر سفارش به زندگی مطابق خواست خداوند می‌کند.

۳۶۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «فضل» معانی مختلفی دارد از جمله: ۱) بخشش ۲) دانش، معرفت و آگاهی او انسانی شایسته، فاضل و ادیب بود و دانش شعر و ادب می‌دانست.

گزینه ۱: از بخشش و لطف و مهربانی خداوند نباید نالمی‌شد.

گزینه ۲: شاعر از خدا می‌خواهد که بخشش و لطف خود را شامل حال بندگان بگرداند.

گزینه ۳: شاعر خداوند را مورد خطاب قرار داده و در راز و نیاز خود می‌گوید: «ای خدا تو کسی هستی که بخشش و لطفت، حاجت‌های ما را برآورده می‌کند».

۳۶۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. توصیف زن تارديه را نشان می‌دهد و دیگر گزینه‌ها ترس حاکم بر کوزت و دیدن پدیده‌های طبیعی به گونه‌ای هراس‌آور.

- ۳۶۳- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم آیه با بیت دو متناسب است.
- ۳۶۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. با مقایسه‌ی خود گزینه‌ها به پاسخ می‌توان رسید. در اینجا از برتری درک و یقین (تجربه) نسبت به گمان سخن نرفته است.
- ۳۶۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.
- ۳۶۶- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.
- ۳۶۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.
- ۳۶۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. هر دو بیت به این موضوع اشاره دارد که شور و آتش اعمال گرچه باعث از بین رفتن انسان می‌شود، ولی همین آتش و نور مورد استفاده‌ی دیگران قرار می‌گیرد و ارزش‌بخش است.
- ۳۶۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. گزینه‌ی ۱ در مورد تأثیر بینایی، گزینه‌ی ۳ در مورد صورت و روی معشوق است. گزینه‌ی ۴ در مورد بی‌خود شدن عاشق می‌باشد. صورت سوال و گزینه‌ی ۲ در مورد تغییر نگرش به پدیده‌های پیرامون است.
- ۳۷۰- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است.
- ۳۷۱- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است.
- ۳۷۲- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم عبارت داده شده بسیار نزدیک به اصل وجود یا تجلی جلوه‌ی الهی در تمام آفرینش است. این معنی در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ آمده است. در گزینه‌ی ۲ به وحدت وجود اشاره‌ای نشده است.
- ۳۷۳- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. مفهوم دو بیت صورت سوال بیانگر آن است که معشوق (خدا) به عاشق نزدیک است. اما او خدا را از خود دور می‌داند و در جایی غیر از وجود خود جویای اوست.
- ۳۷۴- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» مفهوم مشترک این است که خدا را می‌توان در همه جا یافت، اما در گزینه‌ی «۲»، موضوع جلوه کردن خداوند در همه جا مطرح نشده است.
- ۳۷۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک عبارت سوال و گزینه‌ی (۴): خداوند در همه‌جا حاضر است.
بررسی مفهوم سایر گزینه‌ها:
(۱) غفلت دل بستگان به دنیا از خدا
(۲) احتیاط برای بر حذر بودن از گناه
(۳) مؤمن جز خدا از کسی نمی‌هرسد.
- ۳۷۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. وقتی سهراپ سپهری می‌گوید «چشم‌ها را باید شست»، منظور این است که باید دید و نگرشی تازه و والا پیدا کرد که این مطلب در گزینه‌ی (۱) دیده می‌شود.
- ۳۷۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.
- ۳۷۸- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. صورت سوال به وابستگی به زیبایی دعوت می‌کند ولی دریبت گزینه‌ی ۴ به عدم تعلق اشاره می‌کند.
- ۳۷۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. مصراع اول گزینه‌ی ۴ کاملاً با صورت سوال یک مفهوم دارد. (البته گزینه‌ی ۱ نیز بی‌ربط نیست).
- ۳۸۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.
- ۳۸۱- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. چون خداوند، هست و همه را می‌بیند اما انسان‌ها قادر به دیدن او نیستند. این موضوع، در این گزینه و آیه‌ی مورد بحث دقیقاً وجود دارد.
- ۳۸۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است.

- ۳۸۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳ : نحوه‌ی نگرش مهم است.
- ۳۸۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
- ۳۸۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
- ۳۸۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در هر دو مورد اهمیت نوع نگاه بیان می‌شود.
- ۳۸۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. معنای آیه این است که «هیچ چشمی خدا را درک نمی‌کند در حالی که خداوند به دیدگان مردم آگاه است» که این ترجمه اگرچه دقیقاً مانند گزینه‌ی یک نیست اما با آن نزدیکی و ارتباط معنایی دارد.
- ۳۸۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. یعنی نوع نگاه ما مهم است و اگر این نگاه عارفانه باشد، ما با آن همه جا خدا را می‌بینیم.
- ۳۸۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. آندره ژید می‌گوید: می‌خواهم پای برهنهام این نرمی را حس کند؛ یعنی می‌خواهم تجربه و آزمایش کنم، نه فقط علم محض داشته باشم.
- ۳۹۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. می‌گوید من می‌خواهم پایم را روی این شن‌ها بگذارم و نرمیشان را احساس کنم، نه این که فقط بدام آن‌ها نرم هستند. پس او به تجربه و آزمایش عقیده دارد.
- ۳۹۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم محوری: با وجود سختی‌ها و تحمل آن‌ها، وجود آدمی ارزش پیدا می‌کند. گزینه ۱، نالیدن شاعر از فراق معشوق و بیان شدت اشتیاق وصال به معشوق.
- ۳۹۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. معنی وحدت وجود: در سراسر جهان هستی، غیر از خدا کسی و چیزی نیست و همه عالم وجود از او حکایت دارد. همین مفهوم از بیت (۴) دریافت می‌شود.
- ۳۹۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معنی بیت ۳: حضرت حق برای آن که زیبایی‌های خود را تجلی بخشد، انسان‌ها را آفرید.
- ۳۹۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هم بیت پاسخ و هم بیت صورت سؤال بیان می‌کند طبیعت مخلوق خداوند است.
- ۳۹۵- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت صورت سؤال می‌گوید زمانی که سعادت با آدمی یار و راهبر او شود، خار برای او به خرما و سنگ خاره برایش به زر تبدیل می‌شود. این مفهوم در بیت گزینه «۴» نیز آمده است که می‌گوید وقتی سعادت به کسی تخت قدرت دهد، آهن برای او تبدیل به نقره و پلاس برایش تبدیل به حریر می‌شود.
- بیت گزینه «۱»: خطاب سعدی است به یکی از شاعران که می‌گوید باید برای ممدوحش آرزوی «اخلاص» کند، نه این‌که در بیان میزان عزّت او اغراق‌های بی‌جا به کاربرد. بیت گزینه «۲» نیز می‌گوید اگر مثل فرشتگان - در اوج موقعیت - از آسمان هم بالاتر روی، باز هم بدگمان به تو شک می‌کند و بر تو گمان بد می‌برد. بیت گزینه «۳» نیز می‌گوید خوش نمی‌آید، بدرفتاری را کنار بگذار.
- ۳۹۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سعدی در بیت گزینه «۳» می‌گوید هر کسی به امید کارهای نیکی که کرده، به درگاه خدا می‌رود. اما سعدی، فقط به لطف خداوند امیدوار است و نه چیز دیگر، از جمله اعمالش، پس اگرچه کار نیکی ندارد، به رحمت خداوند امیدوار است که فقط او را دارد.

۳۹۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. شخص بی‌ادب و محروم از لطف خداوند هم به خود و هم به همه‌ی مردم ظلم و ستم کرده است.

علت نادرستی گزینه‌ی ۱: خداوندا، قطره‌ی دانشی که به ما بخشیدی آن را به دریاهای علم خویش متصل گردان (برسان).

علت نادرستی گزینه‌ی ۲: خداوندا، در رسیدن به تو هزاران گرفتاری است و ما همچون پرندگان آزمند، درمانده و بیچاره‌ایم.

علت نادرستی گزینه‌ی ۳: خداوندا، اگر در هر قدمی که بر می‌داریم، هزاران گرفتاری و مانع باشد، وقتی تو با ما هستی، هیچ غمی وجود ندارد.

۳۹۸- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. دو کلمه‌ی «روا، روا» قافیه هستند زیرا از نظر معنایی تفاوت دارند. «روا» در مصراع اول: برآورده کردن / «روا» در مصراع دوم سزاوار.

گزینه‌ی ۲: (گشت - گشت) ردیفاند زیرا از نظر ظاهری و معنایی یکسان هستند. خیره - تیره ← قافیه

گزینه‌ی ۳: شوی - شوی ← ردیف

گزینه‌ی ۴: ماهی - سیاهی ← قافیه

گزینه‌ی ۵: آورد - آورد ← ردیف

گزینه‌ی ۶: مهر - چهر ← قافیه

۳۹۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. همانند عبارت صورت سؤال ایات گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ به عملکرد و رفتار انسان یا هر موجود دیگر براساس آنچه که در درون اوست، اشاره می‌کند.

۴۰۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک ایات سؤال با گزینه‌ی ۳ این است که با وجود دردهای درونی، ظاهری خوش دارم. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: گرفتاری به خود و خودبینی

گزینه‌ی ۲: رنج‌های زندگی

گزینه‌ی ۴: شکوه از روزی اندک و پررنج

آمادگی ۱۰ بهمن

جمع‌بندی فرابت

فارسی دهم

دکتر وسکری

مدیر دپارتمان ادبیات ماز

طراح آزمون های معتبر کشوری:

ماز ، قلمچی، نشان برتر ، مرآت...

@adabiate_konkour